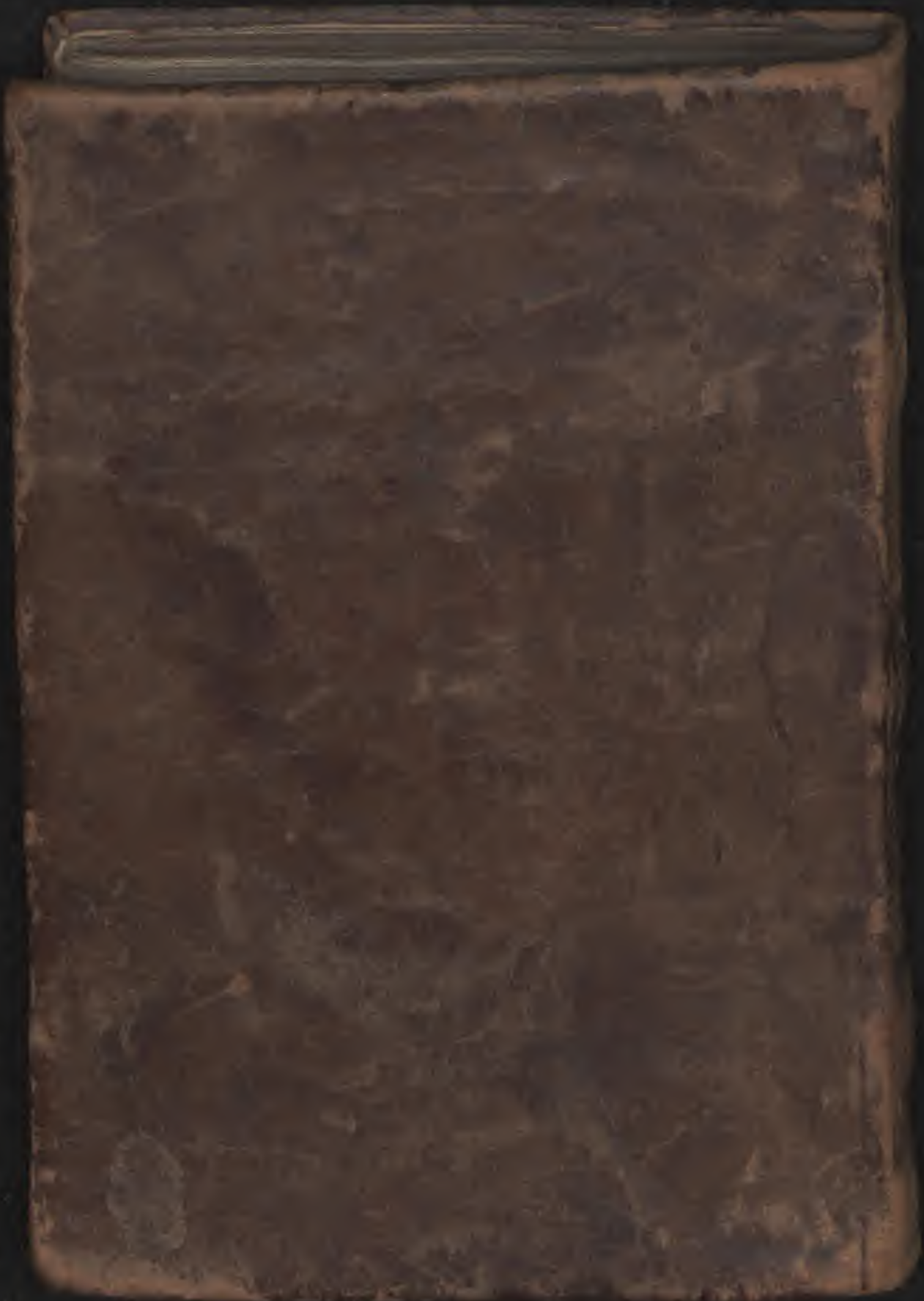

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1569 8° copy 2

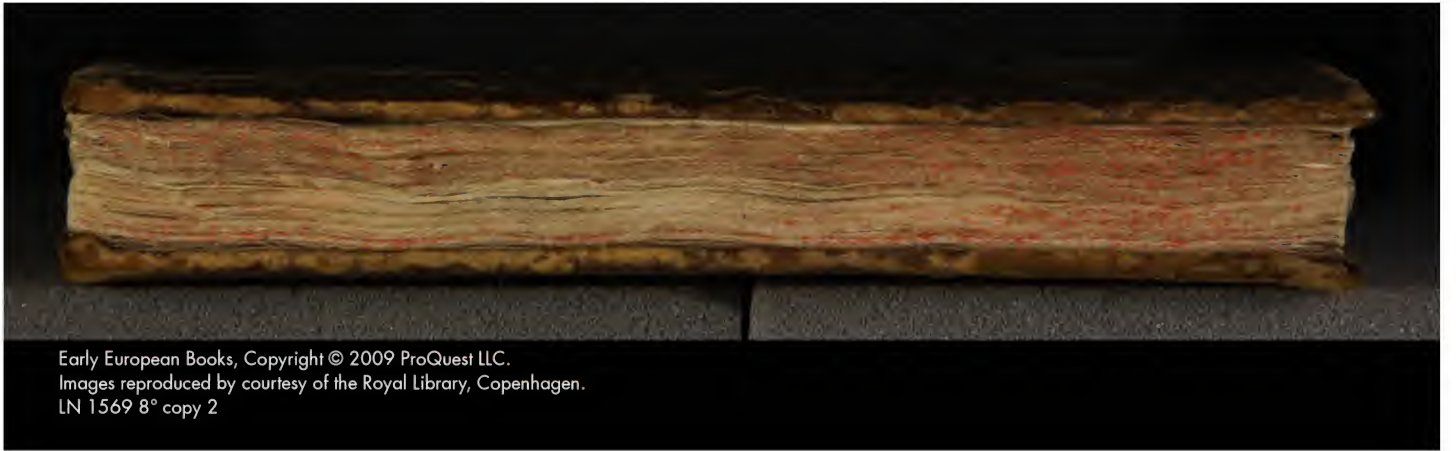

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1569 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1569 8° copy 2

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1569 8° copy 2

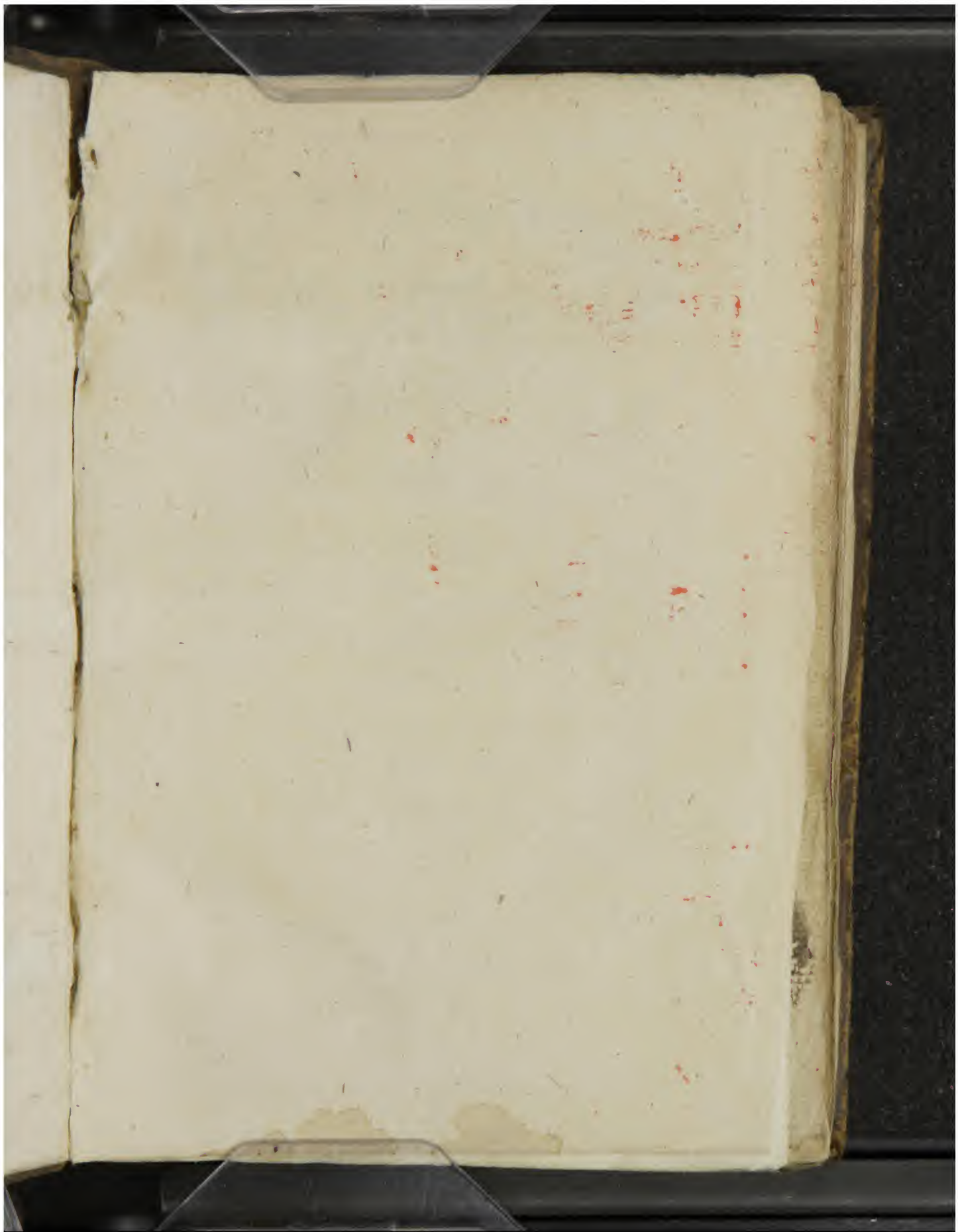
Augustinus Bibliotheca Regia

2, - 26.

LN 1569

ex. 2

Herr Hans. Mogenson Prest i Trind
hiem. for vorer tid ihuus bog.
1579. in anhang ang og lag.
1626 in 8vo.

Storle
hætte læ
or for

Trind
- bog
lag?

De Tolf
Batriarkerne,
Jacobs Sønners
Testamenter,

Hvorledis de for deres Endeligt
haffue lærd huer sine Børn Gudsfrøet,
oc formaned dem til et Gudeligt
Leffnet.

Jordansked af
Hans Mogenssøn.
Anno 1579.

Kjøbenhaffn,
Cum Gratia & Privilegio,
M. D. LXXX.

Denne Bogs indhold.

Wdi Rubens Testamente.

Om de 7 vildfarelses Aander, som
ere giffne mod Menniskene. Oc
at et vructigt Ouesluffu Quindsoiles
Omgengelse oc Blydskhed fører man-
ge i Fald oc affuender dem fra Gud
aff.

Wdi Simeons Testamente.

Om den skændelige Wdyd, Had
oc Affuind oc hendes Art. Item huad
for Legedom der er til, oc hvorledis
mand kand vndflye hende.

Wdi Lewi Testamente.

Om de 7 Himle oc deres egent-
lige Wilkaar. Om det Høye Præ-
stedomme oc deris Hemmeligheder.
Om Hoffmodighed oc huad Skade
deraff oprinder.

Wdi

Denne Bogs indhold.

Vdi Iudæ Testamente.

Om Legemlig straffe/ Huor aff
ingen skal förhoffmode sig. Om Vin
oc hans Egenfkap/ oc huor skadelig hand
er/ om mand dricker hannem foruden
forftand. Item/ om Wtstyfhed/ sig aff
at holde.

Vdi Ifaschars Testamente.

Om Enfaaldighed / oc hendis
fructer.

Vdi Zabulons Testamente.

Om Barmhertighed oc Guds
fryctighed / huorledis Gud dennem vele
figner.

Vdi Dans Testamente.

Om Brede oc Løgn / oc om deris
skadelig vdretning.

Vdi Nephthalim Testamente.

Om Guds fryct/ som intet begyn

A ij

der

Denne Bogs indhold.
der / eller givr vden skickeligen / oc i rette
tids.

Vdi Gads Testamente.

Om Had oc Affuind / oc huorle-
dis de haffue deris vdrætning imod Kier-
lighed.

Vdi Aßers Testamente.

Om de tuende Ansicter / Dydtig-
heds oc Ondskaffs.

Vdi Josephs Testamente.

Om Kyskhed / oc Brøderlige Kier-
lighed.

Vdi Ben Jamins Testamente.

Om it rent oc kyskt Hiertelag / som
intet ont vil eller begierer.

Sidst vdi er Assenaths Historia /
fuld aff Christi oc hans Bruds hemme-
lighed.

En

En Fortale/

**Huorledis disse / de Tolff
Patriarchers Testamenter først
ere fundne / De ved huilcke Lærere de ere
bleffne offuersætte / aff det Grædske
Tungemaal / paa
Latine.**

S I lang tid / haffue disse Ting
(godhiertige Læser) været saa gamle
ske nedlagde oc skulde / at huercken vor
re Lærere / oc ey de gamle Transla
tores deriem kunde finde. Det er skeet aff I
dernes hadskhed oc nijd / for de klare oc obens
bare Prophetiers om Christo / Skyld / som sin
dis her vdi. Omfiet haffue de Grædske (som
siteligen søgte oc randsagede effter gammel
Skrift) opleet oc fundet dennem / oc mer ar
beide oc sitighed / offuersæt dennem aff He
braiske paa Grædske. Der haffuer denne
Skrift atter / lenge ligget i skul / at ingen bleff
befunden saa lært / baade i det Grædske oc Robert
Latinske Tungemaal / som sig vilde vnder tus Gros
staa / bemelte Bog at offuersætte Indtil Ierostus
Roberti / den andens tid / som kalledis Grosser haffuer
testus / oc vaar Bisp til Lincoln. Land offuersæt
haffuer icke spart nogen Bekaaftning / eller denne
anseet nogen Vdgift / Men vdsent sitige Bog.
A iij Speydere!

Fortalen.

Speydere/ plat hen ind vdi Græcla / paa det
hand kunde bekomme it Exemplar aff bemel-
te Scrift / huor vdi saa drabelige Viden-
byrd om Christo begrebne ere. Oc hand
haffuer (den som i begge Tungemaal vage
offuermaade forfaren) Denne Bog / ord fæ-
ord / trofasteligen oc klarligen transfererit/
vdi Christi Aar 1242. paa det at disse klare
Prophetiers ihukommelse / den Christelige
Tro til bestyrckelse / kunde bliffue perpetues
rede/ oc fæa en euig Alder. Der til haffuer
hand oc hafft hielp / aff en Grædsk Mand/
ved navn Magister Nicolaus / som vage
Rector til Dacher / oc Abbedens aff S. Albas
ni Clericus eller Secretarer / Paa det at disse
klare Prophetier om Christo / som i denne Bog
klare end Daglusser sig finde lade / kunde her-
ligen komme i dagen / Jøder oc alle Rættre /
Ja alle den Christelige Menigheds Siender til
blusel oc bespenmelse. Den euige Gud/
oc vor herre **IESV CHR**

STO fæe loff oc ære i

Euighed/

AMEN.

Grosselestus, lyder / Grossum caput, paa Dana-
re/ Storhoffuit. Hand kaldis oc aff somme
Megacephalos, met it Grædsk navn /
som merckee alt det
samme.

Kubens

R V B E N S

Testamente / Om de ting
som hand aff Prophetiske Aand
haffde / oc omtalede ret som
hand vilde
dø.

En Vdscrift aff Rubens Testamen-
te / All den ting som hand bød oc befoel
sine Børn / før end hand døde / vdi hans
Alders tiuende Aar til Hundrede / oc thu
Aar / effter Josephs død. Der hand vaar
sing / oc hans Børn oc Børnebørn sig
forsamlede / oc hannem besøgte / taledes
hand til dennem alle disse efftersølgens-
dis Ord :

Mine Børn / Jeg dør
oc gaar mine Fædris vey.
Oc som hand saa der Ju-
dam / Gad oc Asser / sine
Brødre / sagde hand til
dennem : Mine Brødre / reysen mig
offuer ende / Saa vil ieg sige eder oc mi-
ne Børn / alle de ting som ieg haffuer
A iij forbaars

Rubens

forbaarget oc skiult i mit Hierte. Thi ieg
er saare suag. De der hand nu stod off-
uer ende/kyfte hand dennem/graedendis/
oc sagde: Hører mine Brødre / oc fat-
ter i Ørnene Rubens eders Faders ord/
oc all den ting ieg eder vil sige. Giffuer
act paa/ Jeg tager i dag / Himmelen
Gud til Vidnesbyrd / at i icke skulle van-
dre i Vngdoms Vanuittighed oc V-
kyffhed / huilcken ieg mig saare tilgiffuet
haffuer / oc haffuer besnittet min Fa-
ders Jacobs Soffueseng. Men ieg si-
ger eder / at HErren haffuer slaget mig
i sin gantse Maanede / met stor plage i
mine Lender. Ja / der som min Fader
Jacob / icke haffde bedet HErren for
mig / som mig vilde affliffue / haffde ieg
veret forderffuet. Der ieg gjorde dette
ende saar HErren / da vaar ieg tredie
Aar gammel / oc i sin Maaneder vaar
ieg dødsung / Oc i sin Aar gjorde ieg pæ-
nitente / aff min Sicels vducielse saar
HERren.

Rubens
Scriffte
maal oc
Bekien-
delse.

Gen: 15.

L. Cor: 5.

Testamente.

Herrn. Jeg drack icke Vin eller nogen sterck Drink / oc intet Rypd kom i min Mund. Jeg smagede en heller noget Brød eller Mad / som mand maatte atlyste. Saaledis sørgede ieg for min Synd / thi hun vaar stor / oc skal icke mere saadant skee i Israel.

Hører nu til / mine Børn / at ieg eder obenbarer / huad ieg vdi min Pœnitentse seet haffuer / om de siu vildfarelsens Aander. Thi siu Aander ere giffne aff Belial / imod Mennisken / oc de ere Hoffuedet faar Vngdommens gierninger. Oc siu Aander ere Mennisken giffne i Skabningen / at alle Menniskens gierninger skulle vere i dennem.

Den første / er Liffsens Aand / met huilcken Bœrelsen skaber.

Den anden Aand / er Siunens Aand / met huilcken er Begierlighed.

Den tredie Aand er Hœrelsens / met huilcken Lærdommen skeer. Den fierde

A v

Aand

Stu vil
farelsens
Aander.

1

2

3

4

Rubens

4 Aand er Luctelsens/ met huilcken Smas
 gelsen giffuen er / i det at mand drager
 at sig/ Lucten oc sin Aande. Den fems-
 6 te Aand / er Talelsens/ met huilcken
 kommer Rundskab. Den siette Aand.
 er Smagelsens/ met huilcken Spisning-
 gen skeer / aff de ting mand æder oc drin-
 cker / ved huilcke oc saa Styrcken for-
 7 skaffis. Thi Styrckens leffnet er i Spis-
 ningen. Den siuende / er Sædens oc
 Beblandelsens / met huilcken Synden
 oc saa indgaar / formedelst Belystens
 begierlighed. Derfaare er hand den sid-
 ste i Skabningen / oc er dog Vngdoms-
 mens første Aand / Thi hand er fuld
 aff Vanitteighed / oc fører Vngdoms-
 men (ligeruis som en Blind) vdi
 Graffuen. Den ottende / er Søffnens/
 met huilcke Naturen forryckis / at mand
 icke veed aff sig self / oc er it Dødsens
 Billede.

Iblans

Testamente.

Ik blant disse forbemelte Aander/
beblander sig vildfarelsens Aand. Først
Wrenligheds Aand / oc ligger i Natus
ren / oc i de vduaatig Sind. Den an
den er Wmættelighed / oc ligger i Buz
gen. Den tredie Aand er Stridzens /
oc ligger i Læffueren oc i Galden. Den
fierde / er Behageligheds / oc ny Paas
funds Aand / at mand kand komme
prydelig her for met Offuerslødighed.
Den femte Aand er Hoffærdigheds /
der met bliffuer mand rørt oc beueget /
oc lader sin Næse staa effter store ting.
Den siette / er Løynens Aand / i For
derffuelse oc Nidkierhed / sin tale at die
te om sin Elect oc sine Tilhengere.
Den siuende Aand / er Wretsfærdig
heds Aand / met huilcken skeer Tyffueri
oc Oprør / der met at gigre sit Hiertens
Vellyst oc Begiering. Thi Wretsfær
dighed er en Metarbeidere / met de andre
Aander / der met at mand lader sig be
drage /

Rubens

drage / oc tager ved det onde i steden for
det gode. I blant alle disse / er Søffnens
Aand den ottende / oc bliffuer bebunden
met Wildfarelse oc Fantasi / Oc i saa
maade forderffuer hun Vngdemmens
mod oc sind. Thi den formørcker Sin-
det fra Sandhed / oc forstaar icke HEr-
rens Lou / er oc icke sine Fædres Lærdom
lydig. Huilcket oc mig i min Vngdom
er offuergaaet. Derfaare / mine Børn /
haffuer Sandhed tier / saa skal den be-
uare eder.

Rubens
lærdom
til sine
Børn,

Eccles: 9.
25.

Ose: 4.

Eccles: 23

2. Sam: 11.

Hører Ruben eders Fader / haffuer
icke opsum til Quindens Ansigt / bliffuer
oc icke nogensteds alene hos en Quinde /
huilcket er Mandens kuldcastelse / oc vdr-
randsager icke Quindes icke gierning el-
ler idret. Thi der som ieg icke haffde seet
Ballam / der hun badde paa en lønlig
sted / haffde ieg icke faldet i saadant et
stort Skalkhed. Thi mit Mod tog til
sig den Quindelige Nøgenhed / oc lod
mig

Testamente.

mig icke soffue / indtil ieg siel bedressue
 den Vederstyggelighed. En tid der Rubens
 Jacob / min Fader / icke vaar hiemme / Misgier
 men hoss sin Fader Isaac (oe da bode ning / oc
 wi i Fader / hart hos Ephrata / i det huorledis
 Huss Bethlehem) kaa Balla drucke hand den
 paa sin Seng / oc soff / oc haffde bloted fuldkoms
 sig. Da gief ieg ind / oc saa hendis Nø
 genhed / fuldress saa den Ugudelighed /
 lod hende ligge saa soffuendis / oc gief v
 fra hende. Strax paa stand / forknydes
 de Guds Engel min Fader Jacob / min
 Ugudelighed. De min Fader kom / oc
 sørgede offuer mig / oc siden den tid al
 drig hand berørde Ballam.

Derfaare skuer icke Quindsolekis Eccles. 6.
 Skønhed / tencker oc icke paa deris 9.
 Handtiering / Men vandrer i Hiertens
 enfaaldighed i Herrens Frygt. Arbejder
 i gode Gierninger / Ja offuer eder paa
 Jorden / oc i eders Fæhiorde / til saa len Gud giff
 ge Gud giffuer eder Høstruer / saadanne uer Hø
struer.
 som

Testamente.

Quinde/ som i disse Styrker handler
suigacteligen / hun bliffuer i Verdsens
straff behulden. Saaledis forforde de
oc Vecterne eller Kemperne fer Vand-
floden. Thi de saae daarligen oc wfor-
sieteligen paa dennem/ ere derfaare met
begierlighed optende/ oc forhizede imod
hinanden/ oc i deris Hiertelag oc Sind
haffue de befattet Gierningen / oc i de-
ris Wendis beblandelse ere de komne
dennem fore / oc Quinderne i deris
sind / begierede oc stode hu at dennem/
som de tenckte paa / oc haffde i hu / der
aff spode de Kemper. Thi de ocsaa fem- Gen: 6.
me dennem saadanne fore/ ligeruis som
de naade op til Himmelen. Derfaare
vaacter eder for Hereri / Oc naar i
bliffue i eders sind vel rensede/ da beua-
rer ocsaa / huem i opfostre for alle
Quinders personer. Biuder ocsaa
Quindfolckene / at de icke haffue met
Mennisken menckaff oc omgengelse/ at
B de

de oc kunde bliffue rene i deris sind. Thi
 det offte fkeer / at (om skönt den wogude-
 lige Wierning icke bliffuer fuldkom-
 men) berørellen alene / er Quindsolet
 en Singe / som mand icke kand raade
 bed / men er eder en euig Belials for-
 haanelse. Thi alt Hereri / haffuer vdi
 sig self / huercken Forstand eller Gud-
 fryctighed. Oc all end Nidkierhed haff-
 uer sin Bolig i hendis begierlighed.
 Derfor skulle oc i faa Nidkierhed til Leni
 Børn / skulle oc vel fare effter / at bliffue
 ophøuede offuer dennem / Men i skulle
 icke komme frem der met / Thi Gud
 skal gisre deris heffn / oc i skulle dø en
 skadelig død. Fordisaa Herren haff-
 uer giffuet Levi oc Juda Forstedom-
 met / oc met dennem ocsaa nuig / Dan
 oc Joseph / at wi skulde bliffue Forster.
 Derfaare befaler ieg eder / hører Levi.
 Thi hand skal kiende Herrens Løn / oc
 vddede dennem / dissigste ocsaa Offrene
 for

Vider om den 11. Nov. 1611. 1612. 1613. 1614. 1615. 1616. 1617. 1618. 1619. 1620. 1621. 1622. 1623. 1624. 1625. 1626. 1627. 1628. 1629. 1630. 1631. 1632. 1633. 1634. 1635. 1636. 1637. 1638. 1639. 1640. 1641. 1642. 1643. 1644. 1645. 1646. 1647. 1648. 1649. 1650. 1651. 1652. 1653. 1654. 1655. 1656. 1657. 1658. 1659. 1660. 1661. 1662. 1663. 1664. 1665. 1666. 1667. 1668. 1669. 1670. 1671. 1672. 1673. 1674. 1675. 1676. 1677. 1678. 1679. 1680. 1681. 1682. 1683. 1684. 1685. 1686. 1687. 1688. 1689. 1690. 1691. 1692. 1693. 1694. 1695. 1696. 1697. 1698. 1699. 1700. 1701. 1702. 1703. 1704. 1705. 1706. 1707. 1708. 1709. 1710. 1711. 1712. 1713. 1714. 1715. 1716. 1717. 1718. 1719. 1720. 1721. 1722. 1723. 1724. 1725. 1726. 1727. 1728. 1729. 1730. 1731. 1732. 1733. 1734. 1735. 1736. 1737. 1738. 1739. 1740. 1741. 1742. 1743. 1744. 1745. 1746. 1747. 1748. 1749. 1750. 1751. 1752. 1753. 1754. 1755. 1756. 1757. 1758. 1759. 1760. 1761. 1762. 1763. 1764. 1765. 1766. 1767. 1768. 1769. 1770. 1771. 1772. 1773. 1774. 1775. 1776. 1777. 1778. 1779. 1780. 1781. 1782. 1783. 1784. 1785. 1786. 1787. 1788. 1789. 1790. 1791. 1792. 1793. 1794. 1795. 1796. 1797. 1798. 1799. 1800. 1801. 1802. 1803. 1804. 1805. 1806. 1807. 1808. 1809. 1810. 1811. 1812. 1813. 1814. 1815. 1816. 1817. 1818. 1819. 1820. 1821. 1822. 1823. 1824. 1825. 1826. 1827. 1828. 1829. 1830. 1831. 1832. 1833. 1834. 1835. 1836. 1837. 1838. 1839. 1840. 1841. 1842. 1843. 1844. 1845. 1846. 1847. 1848. 1849. 1850. 1851. 1852. 1853. 1854. 1855. 1856. 1857. 1858. 1859. 1860. 1861. 1862. 1863. 1864. 1865. 1866. 1867. 1868. 1869. 1870. 1871. 1872. 1873. 1874. 1875. 1876. 1877. 1878. 1879. 1880. 1881. 1882. 1883. 1884. 1885. 1886. 1887. 1888. 1889. 1890. 1891. 1892. 1893. 1894. 1895. 1896. 1897. 1898. 1899. 1900. 1901. 1902. 1903. 1904. 1905. 1906. 1907. 1908. 1909. 1910. 1911. 1912. 1913. 1914. 1915. 1916. 1917. 1918. 1919. 1920. 1921. 1922. 1923. 1924. 1925. 1926. 1927. 1928. 1929. 1930. 1931. 1932. 1933. 1934. 1935. 1936. 1937. 1938. 1939. 1940. 1941. 1942. 1943. 1944. 1945. 1946. 1947. 1948. 1949. 1950. 1951. 1952. 1953. 1954. 1955. 1956. 1957. 1958. 1959. 1960. 1961. 1962. 1963. 1964. 1965. 1966. 1967. 1968. 1969. 1970. 1971. 1972. 1973. 1974. 1975. 1976. 1977. 1978. 1979. 1980. 1981. 1982. 1983. 1984. 1985. 1986. 1987. 1988. 1989. 1990. 1991. 1992. 1993. 1994. 1995. 1996. 1997. 1998. 1999. 2000. 2001. 2002. 2003. 2004. 2005. 2006. 2007. 2008. 2009. 2010. 2011. 2012. 2013. 2014. 2015. 2016. 2017. 2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023. 2024. 2025. 2026. 2027. 2028. 2029. 2030. 2031. 2032. 2033. 2034. 2035. 2036. 2037. 2038. 2039. 2040. 2041. 2042. 2043. 2044. 2045. 2046. 2047. 2048. 2049. 2050. 2051. 2052. 2053. 2054. 2055. 2056. 2057. 2058. 2059. 2060. 2061. 2062. 2063. 2064. 2065. 2066. 2067. 2068. 2069. 2070. 2071. 2072. 2073. 2074. 2075. 2076. 2077. 2078. 2079. 2080. 2081. 2082. 2083. 2084. 2085. 2086. 2087. 2088. 2089. 2090. 2091. 2092. 2093. 2094. 2095. 2096. 2097. 2098. 2099. 2100. 2101. 2102. 2103. 2104. 2105. 2106. 2107. 2108. 2109. 2110. 2111. 2112. 2113. 2114. 2115. 2116. 2117. 2118. 2119. 2120. 2121. 2122. 2123. 2124. 2125. 2126. 2127. 2128. 2129. 2130. 2131. 2132. 2133. 2134. 2135. 2136. 2137. 2138. 2139. 2140. 2141. 2142. 2143. 2144. 2145. 2146. 2147. 2148. 2149. 2150. 2151. 2152. 2153. 2154. 2155. 2156. 2157. 2158. 2159. 2160. 2161. 2162. 2163. 2164. 2165. 2166. 2167. 2168. 2169. 2170. 2171. 2172. 2173. 2174. 2175. 2176. 2177. 2178. 2179. 2180. 2181. 2182. 2183. 2184. 2185. 2186. 2187. 2188. 2189. 2190. 2191. 2192. 2193. 2194. 2195. 2196. 2197. 2198. 2199. 2200. 2201. 2202. 2203. 2204. 2205. 2206. 2207. 2208. 2209. 2210. 2211. 2212. 2213. 2214. 2215. 2216. 2217. 2218. 2219. 2220. 2221. 2222. 2223. 2224. 2225. 2226. 2227. 2228. 2229. 2230. 2231. 2232. 2233. 2234. 2235. 2236. 2237. 2238. 2239. 2240. 2241. 2242. 2243. 2244. 2245. 2246. 2247. 2248. 2249. 2250. 2251. 2252. 2253. 2254. 2255. 2256. 2257. 2258. 2259. 2260. 2261. 2262. 2263. 2264. 2265. 2266. 2267. 2268. 2269. 2270. 2271. 2272. 2273. 2274. 2275. 2276. 2277. 2278. 2279. 2280. 2281. 2282. 2283. 2284. 2285. 2286. 2287. 2288. 2289. 2290. 2291. 2292. 2293. 2294. 2295. 2296. 2297. 2298. 2299. 2300. 2301. 2302. 2303. 2304. 2305. 2306. 2307. 2308. 2309. 2310. 2311. 2312. 2313. 2314. 2315. 2316. 2317. 2318. 2319. 2320. 2321. 2322. 2323. 2324. 2325. 2326. 2327. 2328. 2329. 2330. 2331. 2332. 2333. 2334. 2335. 2336. 2337. 2338. 2339. 2340. 2341. 2342. 2343. 2344. 2345. 2346. 2347. 2348. 2349. 2350. 2351. 2352. 2353. 2354. 2355. 2356. 2357. 2358. 2359. 2360. 2361. 2362. 2363. 2364. 2365. 2366. 2367. 2368. 2369. 2370. 2371. 2372. 2373. 2374. 2375. 2376. 2377. 2378. 2379. 2380. 2381. 2382. 2383. 2384. 2385. 2386. 2387. 2388. 2389. 2390. 2391. 2392. 2393. 2394. 2395. 2396. 2397. 2398. 2399. 2400. 2401. 2402. 2403. 2404. 2405. 2406. 2407. 2408. 2409. 2410. 2411. 2412. 2413. 2414. 2415. 2416. 2417. 2418. 2419. 2420. 2421. 2422. 2423. 2424. 2425. 2426. 2427. 2428. 2429. 2430. 2431. 2432. 2433. 2434. 2435. 2436. 2437. 2438. 2439. 2440. 2441. 2442. 2443. 2444. 2445. 2446. 2447. 2448. 2449. 2450. 2451. 2452. 2453. 2454. 2455. 2456. 2457. 2458. 2459. 2460. 2461. 2462. 2463. 2464. 2465. 2466. 2467. 2468. 2469. 2470. 2471. 2472. 2473. 2474. 2475. 2476. 2477. 2478. 2479. 2480. 2481. 2482. 2483. 2484. 2485. 2486. 2487. 2488. 2489. 2490. 2491. 2492. 2493. 2494. 2495. 2496. 2497. 2498. 2499. 2500. 2501. 2502. 2503. 2504. 2505. 2506. 2507. 2508. 2509. 2510. 2511. 2512. 2513. 2514. 2515. 2516. 2517. 2518. 2519. 2520. 2521. 2522. 2523. 2524. 2525. 2526. 2527. 2528. 2529. 2530. 2531. 2532. 2533. 2534. 2535. 2536. 2537. 2538. 2539. 2540. 2541. 2542. 2543. 2544. 2545. 2546. 2547. 2548. 2549. 2550. 2551. 2552. 2553. 2554. 2555. 2556. 2557. 2558. 2559. 2560. 2561. 2562. 2563. 2564. 2565. 2566. 2567. 2568. 2569. 2570. 2571. 2572. 2573. 2574. 2575. 2576. 2577. 2578. 2579. 2580. 2581. 2582. 2583. 2584. 2585. 2586. 2587. 2588. 2589. 2590. 2591. 2592. 2593. 2594. 2595. 2596. 2597. 2598. 2599. 2600. 2601. 2602. 2603. 2604. 2605. 2606. 2607. 2608. 2609. 2610. 2611. 2612. 2613. 2614. 2615. 2616. 2617. 2618. 2619. 2620. 2621. 2622. 2623. 2624. 2625. 2626. 2627. 2628. 2629. 2630. 2631. 2632. 2633. 2634. 2635. 2636. 2637. 2638. 2639. 2640. 2641. 2642. 2643. 2644. 2645. 2646. 2647. 2648. 2649. 2650. 2651. 2652. 2653. 2654. 2655. 2656. 2657. 2658. 2659. 2660. 2661. 2662. 2663. 2664. 2665. 2666. 2667. 2668. 2669. 2670. 2671. 2672. 2673. 2674. 2675. 2676. 2677. 2678. 2679. 2680. 2681. 2682. 2683. 2684. 2685. 2686. 2687. 2688. 2689. 2690. 2691. 2692. 2693. 2694. 2695. 2696. 2697. 2698. 2699. 2700. 2701. 2702. 2703. 2704. 2705. 2706. 2707. 2708. 2709. 2710. 2711. 2712. 2713. 2714. 2715. 2716. 2717. 2718. 2719. 2720. 2721. 2722. 2723. 2724. 2725. 2726. 2727. 2728. 2729. 2730. 2731. 2732. 2733. 2734. 2735. 2736. 2737. 2738. 2739. 2740. 2741. 2742. 2743. 2744. 2745. 2746. 2747. 2748. 2749. 2750. 2751. 2752. 2753. 2754. 2755. 2756. 2757. 2758. 2759. 2760. 2761. 2762. 2763. 2764. 2765. 2766. 2767. 2768. 2769. 2770. 2771. 2772. 2773. 2774. 2775. 2776. 2777. 2778. 2779. 2780. 2781. 2782. 2783. 2784. 2785. 2786. 2787. 2788. 2789. 2790. 2791. 2792. 2793. 2794. 2795. 2796. 2797. 2798. 2799. 2800. 2801. 2802. 2803. 2804. 2805. 2806. 2807. 2808. 2809. 2810. 2811. 2812. 2813. 2814. 2815. 2816. 2817. 2818. 2819. 2820. 2821. 2822. 2823. 2824. 2825. 2826. 2827. 2828. 2829. 2830. 2831. 2832. 2833. 2834. 2835. 2836. 2837. 2838. 2839. 2840. 2841. 2842. 2843. 2844. 2845. 2846. 2847. 2848. 2849. 2850. 2851. 2852. 2853. 2854. 2855. 2856. 2857. 2858. 2859. 2860. 2861. 2862. 2863. 2864. 2865. 2866. 2867. 2868. 2869. 2870. 2871. 2872. 2873. 2874. 2875. 2876. 2877. 2878. 2879. 2880. 2881. 2882. 2883. 2884. 2885. 2886. 2887. 2888. 2889. 2890. 2891. 2892. 2893. 2894. 2895. 2896. 2897. 2898. 2899. 2900. 2901. 2902. 2903. 2904. 2905. 2906. 2907. 2908. 2909. 2910. 2911. 2912. 2913. 2914. 2915. 2916. 2917. 2918. 2919. 2920. 2921. 2922. 2923. 2924. 2925. 2926. 2927. 2928. 2929. 2930. 2931. 2932. 2933. 2934. 2935. 2936. 2937. 2938. 2939. 2940. 2941. 2942. 2943. 2944. 2945. 2946. 2947. 2948. 2949. 2950. 2951. 2952. 2953. 2954. 2955. 2956. 2957. 2958. 2959. 2960. 2961. 2962. 2963. 2964. 2965. 2966. 2967. 2968. 2969. 2970. 2971. 2972. 2973. 2974. 2975. 2976. 2977. 2978. 2979. 2980. 2981. 2982. 2983. 2984. 2985. 2986. 2987. 2988. 2989. 2990. 2991. 2992. 2993. 2994. 2995. 2996. 2997. 2998. 2999. 3000. 3001. 3002. 3003. 3004. 3005. 3006. 3007. 3008. 3009. 3010. 3011. 3012. 3013. 3014. 3015. 3016. 3017. 3018. 3019. 3020. 3021. 3022. 3023. 3024. 3025. 3026. 3027. 3028. 3029. 3030. 3031. 3032. 3033. 3034. 3035. 3036. 3037. 3038. 3039. 3040. 3041. 3042. 3043. 3044. 3045. 3046. 3047. 3048. 3049. 3050. 3051. 3052. 3053. 3054. 3055. 3056. 3057. 3058. 3059. 3060. 3061. 3062. 3063. 3064. 3065. 3066. 3067. 3068. 3069. 3070. 3071. 3072. 3073. 3074. 3075. 3076. 3077. 3078. 3079. 3080. 3081. 3082. 3083. 3084. 3085. 3086. 3087. 3088. 3089. 3090. 3091. 3092. 3093. 3094. 3095. 3096. 3097. 3098. 3099. 3100. 3101. 3102. 3103. 3104. 3105. 3106. 3107. 3108. 3109. 3110. 3111. 3112. 3113. 3114. 3115. 3116. 3117. 3118. 3119. 3120. 3121. 3122. 3123. 3124. 3125. 3126. 3127. 3128. 3129. 3130. 3131. 3132. 3133. 3134. 3135. 3136. 3137. 3138. 3139. 3140. 3141. 3142. 3143. 3144. 3145. 3146. 3147. 3148. 3149. 3150. 3151. 3152. 3153. 3154. 3155. 3156. 3157. 3158. 3159. 3160. 3161. 3162. 3163. 3164. 3165. 3166. 3167. 3168. 3169. 3170. 3171. 3172. 3173. 3174. 3175. 3176. 3177. 3178. 3179. 3180. 3181. 3182. 3183. 3184. 3185. 3186. 3187. 3188. 3189. 3190. 3191. 3192. 3193. 3194. 3195. 3196. 3197. 3198. 3199. 3200. 3201. 3202. 3203. 3204. 3205. 3206. 3207. 3208. 3209. 3210. 3211. 3212. 3213. 3214. 3215. 3216. 3217. 3218. 3219. 3220. 3221. 3222. 3223. 3224. 3225. 3226. 3227. 3228. 3229. 3230. 3231. 3232. 3233. 3234. 3235. 3236. 3237. 3238. 3239. 3240. 3241. 3242. 3243. 3244. 3245. 3246. 3247. 3248. 3249. 3250. 3251. 3252. 3253. 3254. 3255. 3256. 3257. 3258. 3259. 3260. 3261. 3262. 3263. 3264. 3265. 3266. 3267. 3268. 3269. 3270. 3271. 3272. 3273. 3274. 3275. 3276. 3277. 3278. 3279. 3280. 3281. 3282. 3283. 3284. 3285. 3286. 3287. 3288. 3289. 3290. 3291. 3292. 3293. 3294. 3295. 3296. 3297. 3298. 3299. 3300. 3301. 3302. 3303. 3304. 3305. 3306. 3307. 3308. 3309. 3310. 3311. 3312. 3313. 3314. 3315. 3316. 3317. 3318. 3319. 3320. 3321. 3322. 3323. 3324. 3325. 3326. 3327. 3328. 3329. 3330. 3331. 3332. 3333. 3334. 3335. 3336. 3337. 3338. 3339. 3340. 3341. 3342. 3343. 3344. 3345. 3346. 3347. 3348. 3349. 3350. 3351. 3352. 3353. 3354. 3355. 3356. 3357. 3358. 3359. 3360. 3361. 3362. 3363. 3364. 3365. 3366. 3367. 3368. 3369. 3370. 3371. 3372. 3373. 3374. 3375. 3376. 3377. 3378. 3379. 3380. 3381. 3382. 3383. 3384. 3385. 3386. 3387. 3388. 3389. 3390. 3391. 3392. 3393. 3394. 3395. 3396. 3397. 3398. 3399. 3400. 3401. 3402. 3403. 3404. 3405. 3406. 3407. 3408. 3409. 3410. 3411. 3412. 3413. 3414. 3415. 3416. 3417. 3418. 3419. 3420. 3421. 3422. 3423. 3424. 3425. 3426. 3427. 3428. 3429. 3430. 3431. 3432. 3433. 3434. 3435. 3436. 3437. 3438. 3439. 3440. 3441. 3442. 3443. 3444. 3445. 3446. 3447. 3448. 3449. 3450. 3451. 3452. 3453. 3454. 3455. 3456. 3457. 3458. 3459. 3460. 3461. 3462. 3463. 3464. 3465. 3466. 3467. 3468. 3469. 3470. 3471. 3472. 3473. 3474. 3475. 3476. 3477. 3478. 3479. 3480. 3481. 3482. 3483. 3484. 3485. 3486. 3487. 3488. 3489. 3490. 3491. 3492. 3493. 3494. 3495. 3496. 3497. 3498. 3499. 3500. 3501. 3502. 3503. 3504. 3505. 3506. 3507. 3508. 3509. 3510. 3511. 3512. 3513. 3514. 3515. 3516. 3517. 3518. 3519. 3520. 3521. 3522. 3523. 3524. 3525. 3526. 3527. 3528. 3529. 3530. 3531. 3532. 3533. 3534. 3535. 3536. 3537. 3538. 3539. 3540. 3541. 3542. 3543. 3544. 3545. 3546. 3547. 3548. 3549. 3550. 3551. 3552. 3553. 3554. 3555. 3556. 3557. 3558. 3559. 3560. 3561. 3562. 3563. 3564. 3565. 3566. 3567. 3568. 3569. 3570. 3571. 3572. 3573. 3574. 3575. 3576. 3577. 3578. 3579. 3580. 3581. 3582. 3583. 3584. 3585. 3586. 3587. 3588. 3589. 3590. 3591.

Testamente.

for gantſke Iſrael / indel Chriſti / den
 Dreſte Forſtis tid / bliffuer fuldcom-
 men. Saa beſuer ieg eder ved Him-
 melens Gud / at i giorre Sandhed huer
 imod ſin Næſte / oc holder eder til Levi/
 i Hiertens ydmigghed / at i kunde aname
 me Benedidelfen aff hans Mund. Thi
 hand ſkal benedide Iſrael oc Juda. Thi
 Gud haſſuer vduald ſig / formedeſt
 hannem at regiere offuer alle Folk. Oc
 tilbeder hans Sæd / oc giorrer dennem
 Reuerent / Jordisaa hand ſkal met ſum-
 lig oc wſumlig Strid ſtride for eder / oc Stride.
 ſkal vere en euig Konning iblant eder. *in latino*
 Der Ruben haſſde budet ſine Børn for-
 ſcreffne ord / oc velfignet dennem / dæ-
 de hand / oc de lagde hannem i en Kiſte /
 til ſaa lenge de førde hannem vdaff
 Egypten. Siden begroffue de han-
 nem til Hebron / i den dubbelte Hule /
 huor oc hans Sædre ſoffue.

Ende paa Rubens Teſta-

mente.

B ij

Si

SIMEONIS
Testamente / Om Nijd/
oc dens art / oc ved huad middel
mand fand vndfky hannem / oc
faa bed paa hannem.

En Copie oc Vdscrifft / aff Si-
meons ord / som hand sagde til sine
Børn/ før end hand døde/ i hans less nets
hundrede oc tiuende Aar / vdi huleter
oc saa Joseph døde. Thi der hand vaar
siug / komme de at besøge hannem / oc
hand sætte sig offuer ende/ oc taledede saa
ledis til denhem:

Hörer mine Børn / hører
aff eders Fader Simeon/
alle de ting ieg haffuer i
mit Hierte. Jeg er den
anden Søn / som fød er
aff min Fader Jacob / Oc min Moder
Lia kallede mig Simeon / Fordi at
Herren haffde hørt hendis Bøn. Jeg
er bleffuen sterck / oc haffuer icke skyt no-
get Arbeide / oc ey fryctet for nogen
ting.

Simeons Testamente.

ting. Thi mit Hierte vaar hart/oc min
 Lessuer vbeuegelig / oc mine Lemmer
 vden all metynck. Thi Styrcken bliff-
 uer giffuen Menisken i Siæl oc Krop/
 aff den Allerhøyeste. Joseph vaar ieg
 altid hadst/ for den skold / at vor Fader
 elste hannem. Jeg hassuer bestyrcket
 min Lessuer imod hannem/at omkom-
 me hannem. Oc det aff den Marsage/
 at Vildfarelsens Første hassde vdsent
 hadskheds Aand/oc forblindet mit Mod
 oc Sind/ at ieg icke kunde acte om han-
 nem/som den min Broder vaar/ Ja/
 icke skone Jacob min Fader. Men hans
 oc hans Fædris Gud / hassuer vdsent
 sin Engel/ oc forløst hannem vdaff mi-
 ne Hender. Thi der ieg vaar hengan-
 gen til Sichima / Salue til Jæ at henz
 te/oc Ruben vaar gangen til Dotham
 (thi der hassde vi forraad aff alt det oss
 vaar fornøden) midler tid solde Judas
 vor Broder/de Ismaeliter hanem. Oc

Simeons
 Scriffte
 maal for
 sine Børn

Gud redd
 der altid
 sine.

B iij

der

Simeons

Skade at
gipre/ er
icke i vor
maet.

Simeon
forraeder
sine Børn
hadstet.

Oeder Ruben kom / vaar hand serges
fuld. Thi hand haffde villet ført han-
nem vbestad til Saderen igien. Men
ieg vaar vred ved Judam / at hand lod
hannem vndkomme leffuendis. Ja/ ieg
vaar hannem vred i sem gantske Maas-
neder. Men Gud forhindrede mig / oc
forbød mig / at legge Haand paa han-
nem. Thi min Haand vaar mig halffs-
uissen i siu dage. Oc ieg/ mine Børn/
kunde vel skøn paa / at det onde vaar
mig / for Josephs skyld paakommet.
Thi gjorde ieg Penitence / græd oc bad
HErren / at hand vilde gipre mig min
Haand helbrede. Saa vilde ieg holde
mig aff all Hadskeds smitte / oc fra all
Wuished. Thi ieg forstod vel / at ieg
haffde tenckt en skadelig ting for HEr-
ren / oc for vor Sader Jacob / i det ieg
vaar saa hadst imod min Broder Jo-
seph. Varer eder derfor / mine Børn/
for Vildfarelsis oc Hadskheds Aander.
Thi

Testamente.

Thi huleket Menniskis sind / som Zadse
 Hadskhed haffuer Herredomme off- heeds art.
 uer / det lader him huercken ode eller
 dricke / oc ey intet gaat gipre / Men al-
 tid tilegger det / den at affliffue / som
 hand haffuer had til. Dog hand hand
 vel blomstris oc lide vel / i den sted / at
 hans Hadsmand tørris oc visner. Der Stineons
 faare straffede ieg min Siel / i tuende Scritter
 Aar oc Dag / i Herrens fryet oc i Sa- huordant
 ste / oc haffuer fornummet / at Forlof- der haff-
 ning aff Hadskhed / ved Herrens fryet / uer veret.
 bliffuer fuldreffuen. Der som nogen
 flyer til Herren / da flyer oc viger den Zuorles
 skadelige Aand fra haimem / oc hans Dis mand
 Mod bliffuer formindsket / oc haffuer bliffuer
 nu metynck met den hand hadede / Ja / hadskhed
 hand laster oc icke aff nogen / om hand
 er den anden huld / oc angrer saaledis
 sin Hadskhed. Min Fader gjorde vel
 Spørsmaal til mig / der hand saa / at
 ieg spørgede / Men ieg loig / oc sagde / at
 B iij ieg

Simeons

ieg haffde ont i min Leffuer. Men ieg
 ſorgede mere end alle de andre/ Thi ieg
 vaar en Aarfage / at Joſeph bleff ſold.
 Oc der wi droge i Egypten / oc hand
 mig fangede for en Spen dere / da for
 ſted ieg / at det vaar min fortiente Løn/
 derfaare ſorgede ieg oc ick. Men Jo
 ſeph vaar en from Mand / oc haffde
 Guds Aand vdi ſig / Hand vaar oc
 medledig oc barmhiertig. Hand tenckte
 ick / at giøre mig ont / men elſkte oc ſaa
 mig / lige ſem de andre Brødre. Der
 faare / mine Børn / vaacter eder for all
 Affuendſiughed oc Hadſkhed / vandrer
 i eders Siæls enſaaldighed / betencker
 eders Faders Broder i it gaat Hierte/
 Paa det Gud ſkal giſſue eder Naade/
 Åre / Velsignelſe / offuer eders Hoff
 neder / ſaa ſom i ſec paa hannem. Vdi
 alle hans dage haffuer hand aldric breid
 eller foruit off noget / for denne Gier
 nings ſkyld / Men haffuer hafft off tier
 ſem

Uti
 1569
 8°
 2

ſon ſa
 Vera.
 dem ja
 affuer
 mine B
 tier i u
 der had
 Eiden
 Hand
 Naade
 den al
 Mod oc
 kuaa oc
 ick gior
 taar oc
 in Dren
 de. Thi
 End haff
 nem ma
 ne. De me
 ur hand
 fram oc

Testamente.

sem sin Siæl / Ja / offuer hans egne
 Børn. Hand haffuer giffuet oss Rig-
 dem / Jæ / oc Grøde. Det haffuer hand
 giffuet oss alle rundeligen. Derfor oc i/
 mine Børn / haffuer huer sin Broder
 tier i it gaat Hierte / oc fordrißuer fra
 eder Hadskheds Aand / Thi hand gior
 Siælen balstyrig / oc krencker Legemet.
 Hand giffuer Brede oc Feide / hans
 Raadslag / dennem huæder hand icke
 vden til Blod. Der til fører hand oc
 Mod oc Hiertelag / at det gaar aff
 lauge / oc lader Forstanden i Mennisket
 icke giøre sin Gierning. Ja / hand bort-
 tager oesaa Søffnen / oc giffuer Siæ-
 len Drøffuelse / oc gior Liffuet skelffuen-
 dis. Thi den Ondskaff / sem hand i sit
 Sind haffuer forfattet / gnaffuer han-
 nem met Affuentsinghed / oesaa i søff-
 nel. Oc met skadelige Aander bedrøff-
 uer hand sin Siæl / oc gior Liffuet
 krank / oc fører sit Mod oc Sind i
 B v Bedrøff.

Hadst
 heds es
 gensk: 6
 oc fruct.

Gal: 6.

1. Pet: 2.

2 Sam: 18.

Eccles: 4.

Sapient: 2.

Matth: 27.

Iob: 5.

Prouerb:

14.

Eccle: 14.

Simeons

Bedrøffuelse. De ligeruis som hand
haffuer en skadelig Aand / som altid giff-
uer Jorgiffte vdaß sig: Saa ansee oc
Mennifcken hannem i samme maade / oc
hand fummis faadan for dennem. Der-
faare haffde Joseph it skønt Anfiet / Oc
hans Sticketse vaar liffig / Jordi at
Eccles: 13. intet skadeligt bode vdi hannem. Hand
haffuer hafft it Anfiet / rent for all Be-
drøffuelse. Thi Anfietet obenbaris aff
Aandsens bedrøffuelse. Derfaare / O
mine Børn / giorer eders Hierter fact-
Tob: 4. modige for HERN / oc reitter eders
1. Cor: 6. Veye for Mennifcken / Saa finde i
Naade for Gud oc Mennifcken. De va-
rer eder for Horeri / Thi det er en Mo-
der til alt Onde. Hum atskil fra Gud /
oc skaffer at mand holder sig til Belial.

**Enochs
Bog.**

Jeg haffuer seet i Enochs Scriff-
tis Bogstafue / at eders Børn oc i /
skulle i Horeri bliffue forderffuede / oc
vdi Suerdet giorre Leui Breifcerdig-
hed /

Testamente.

hed/ Men de skulle icke faa offuerhaand
offuer Leui. Thi hand skal stride Hæ-
rens Strid / oc offueruunde all eders
Vognborg. De faare faa i Leui oc Ju-
da skulle bliffue affaldige/ Oc hand skal
bliffue eders Hørste / lige som min Ga-
der Jacob sagde i sin Velsigneelse. See, Ezech: 33.
Jeg siger eder alle ting tilforn / paa det
jeg kand bliffue retfærdig for eders
Siælers Synder. Men der som i
borttage Hadsked fra eder / oc der til
eders Haardnaekkenhed / da skulle alle
mine Been blomstris / som Rosen / i
Israel/ oc mit Ried i Jacob som Lilier.
Der til skal oc min Luet/ bliffue som det
Biergis Libani søde Luet / Oc Helgen
skulle bliffue aff mig mangfaaltige
giorde / som hine Cedre Træ i Ewig-
hed/ oc deris Græne vare saa lange som
Dagene. Da skal Canaans Sæd for-
derffuis / oc aff Amaleck ingen Læff-
ning igienbliffue. Ja/ all Cappadocia
oc

Simons

oc alle Eetbeer fordærffuis. Da skal
Chams Land forstørris / oc alt Jolek
fordærffuis. Da skal gantske Jorderi-
ge huile sig aff Bedrøffuelse / oc alle
som leffue / fra Krig. Oc da skal Sem
bliffue ærefuldgiort.

Mar: 16.

Spaadom
om Chri-
sto.

Er,
in latino,
æder.

Naar HErren den store Gud Is-
raels / skal lade sig see paa Jorden som
it Menniske / oc Adam bliffuer helbre-
degort vdi hannem: Da skulle alle
Vildfarelsis Aander hengiffuis i For-
knuselse / oc Mennisken skulle da regere
offuer de skadelige Aander. Da skal ieg
opstaa i glæde oc fryd / oc loffue den
Allerhøyeste i sine vnderlige Giermin-
ger. Thi den Gud som anammer Le-
geme / oc er hos Mennisken / hand
skal giøre Mennisken helbrede. Der-
faare / mine Børn / verer nu Leui vn-
derdannige. Thi vdi Juda skulle i bliff-
ue forløste. Ja / ephøyer eder icke off-
uer de tuende Slecter. Thi aff den
nem

Testamente.

nem skal off oprinde Guds Frelse oc
Salighed. Thi Herren skal opuecke
Gud oc Menniske / aff Levi / som aff
en Preste Første / oc aff Juda som aff
en Konning. De i saa maade skal hand
helbrede gipre alle Hedninge oc Israels
flect.

Heb: 5

For alle disse Sagers skyld / befaler
ieg eder / at i oc befale eders Børn det /
at de disse ting beholde oc ihukomme / de
ris Slecter til beste. Oc Simeon fuld:
endede denne Tale / giffuendis sine
Børn befalning / oc soff saa hen met
sine Fædre / der hand vaar hundrede oc
tiue Aar gammel. Oc de lagde hannem
i en Kiste / som giort vaar aff Træ som
icke kunde raadne / Paa det de kunde fæ
re hans Been til Hebron. Oc de vd
førde dennem hemmeligen / der Krig
vaar i Egypten. Men Josephs Been
gemde oc foruarede de Egyptier i den
Kongelige LigKiste. Fordi Traald
farle

Simeons
død oc
Begrav
uelse,

Simeons Testamente.

karle sagde for dennem / at naar Jos
sephs Been bleffue vdborne aff Lant
det / da skulde i gantske Egypti land/
bliffue saadan Laage/ Mørck/ oc off
uer all maade stor Plage / at en iefe
skulde kunde fiende sin Broder / det
hand end skent tende Lius der til. Oc
Simeons Børn begroffue oc begræde
deris Fader / effter den Lou/ som lyder
om huorledis mand sørge skal. Oc de
bleffue vdi Egypti land/ indtil deris
vdtags aff Egypten dag/
vdi Mose

Haand.

**Ende paa Simeonis Testa
mente.**

Leui

LEVI

Testamente / Om de sin
Himler / oc deris egenſkab. Om
Preſtedømmet oc dets hemmelighed.

Oc om Hoffmod / oc huad
der aff eprinder.

Voſerſte aff Levi ord / ſom hand
ſine Børn forordnede. Soim er alle
de ting ſom de ſkulle giøre / oc dennem
ſkulde tilkomme / indtil Domsens dag.
Der hand fallede ſine Børn til ſig / da
vaar hand karſt / Thi hand viſte til forn /
naar hand ſkulde dø. Oc der de haſt de
forſamlet ſig for hannem / ſagde hand
til dennem :

Eg Levi / eders Fader / bleff
vndfangen i Charran / oc
fød der ſammesteds. Oc
der effter kom ieg til Si-
chima / met min Fader.

Jeg vaar min Alders ved tiue Aar / der
ieg met Simeon / begiẽt vor Syſters Gen: 34.
Dina / heffu imod Emmor. Oc der
wi

Lent

psal: 13.

vi voctede vor Fæhiord hos Abelmaul/
 kom HERrens forstands Aand offuer
 mig/ Oc ieg saa at alle Mennisker fer-
 dærffuede deris Vene / oc at Bretfær-
 dighed sig selff Mure opbyggt haffuer/
 oc at Skalkhed sidder paa Taarnene.
 Men ieg sørgede for Menniskens føn/
 oc bad HERren/at hand vilde giøre det
 helbrede. Da falt strax en Søffn paa
 mig/ Oc ieg saa it høyt Bierg/ oc det
 vaar Slangebierget til Abelmaul. Oc
 see/ Himlene bleffue opladne/ oc Guds
 Engel sagde til mig: Leui/gack her ind.
 Oc ieg gick aff den første Himmel i den
 anden / oc der saa ieg it Vand / som
 hengde mit imellem denne Himmel / oc
 den anden. Den tredie Himmel ieg
 saa / vaar meget klarere end de andre/
 ieg seet haffde/ Thi der vaar en omgaa-
 gende oc iwendelig Hønhed vdi hannem.
 Oc ieg sagde til Engelen: Huer-
 faare er det saadant: Engelen sagde til
 mig:

Gen: 1.

Testamente.

mig: Forundre dig icke der paa / der
som du vilt stige høyre op / skalt du see
endnu fire Himle / meget klarere end
disse / oc som disse icke skulle vere ved at
ligne. Thi du skalt staa nær hos Gud /
oc bliffue hans Tienere / oc hans Hem-
meligheder skalt du forkynde Men-
niskhen / Oc om den tilkommendis Israels
Forsløser skalt du predike / oc ved dig oc
Judam / skal HERren obenbare sig for
Menniskhen / oc ved sig seiff saliggjøre
alle Electer. Dit Leffnet skal vere aff
HERrens part / Oc hand skal vere din
Ager / din Vinggaard / din Fruct / Guld
oc Sølf. Hør fordi om de siu Himle :
Den nederste / er aff den Aarsage saa
spørgendis / at hand er hart hos alle Men-
niskers wretsfærdighed. Den anden haff-
uer Ild / Sne oc Is / berid til HERrens
Buds oc Befalnings dag. Vdi denne
ere alle Gieldes oc Betalnings Aander /
til heffn offuer de Skatactige.

E

Vdi

Obenbar
ring om
Leffnet
tilkom-
melse.

2. Cor. 5.
Deut. 10.

Om de
siu Him-
le.

1.

2.

3. Vdi den tredie/ ere Paulunernis
 kraffter forordinerede / paa Domsens
 dag/ til heffn at offue offuer Bildfarels-
 sis oc Belials Aander. Men vdi den
 4. fierde / som er end da høyere end disse/
 5. der ere Guds Helgen. Thi opbedre i de
 andre stæder / der boer stor Glori / vdi
 det hellige Helligdom/ som er offuer all
 6. Hellighed. Fremdelis i den Himmel
 der offuer / der ere Englene / som tiene
 Guds Ansiet/ oc de tilbede HERren for
 all de Retfærdigis vanuittighed. Oc de
 offre HERren en fornumstig sødheds
 Luct/ oc en Gaffue som er vden Blod.
 7. Vdi den Himmel/ som er end da høyre
 op/ der ere de Engle / som føre Guds
 Ansietis Engle suar. Men i den som er
 effter denne / der ere Thronerne / oc
 Kraffterne / i huileke Gud altid bliffue
 offrede Loffsange. Derfaare / naar
 HERren seer til oss/ da røris oc beuegis
 wi alle / Ja/ oc saa baade Himmel oc
 Jord.

Testamente

Jord. Ja/ Affgrunderne bliffue bergede / aff hans Storheds Ansiet. Me.
 Menniskens Børn ere i disse ting wforstandige/ oc tøre endnu troheligen spinde/ oc operre den Allerhøieste. Derfor/ psal 5.
 saa forstaar nu/ at Herren vil sætte dem offuer Menniskens Børn. Huilese/ Matt:h 27
 endog at Stenhaldene fløffuis/ Solen Luc: 23.
 vdslyctis/ Vandene bort tørris / Ylden skelfuer / oc alle Creatur bedrøffuis/
 Ja/ de wsiunlige Aander forsmeltis/ oc Hellsfuede bliffuer bedrøffuet / vdi den
 Allerhøiestis pine oc lidelse/ Skulle dog de vantro Mennisker / bliffue i deris
 Bretfærdighed. For dis ene / haffuer den Allerhøieste hørt din Bøn/ dig fra
 Bretfærdighed at atskilie. Oc paa det du kant bliffue giort til en Søn / Tienere/ oc Methielpere/ for hans Ansiet/
 da skalt du bliffue storligen oplust i Jacob. Oc du skalt bliffue den gantske Israels Sæd som en Søn. Ja/ dig oc
 C ij all

all din Sæd skal giffuis Velsignelse /
 til saa lunge Gud hiemføger alle Folck
 Spaadom i sin hiertelig Barinhierlighed. Dog
 om Christi skulde dine Børn kaste Haand paa han-
 sti pine. nem / at kaarsfeste hannem. De for
 den skyld vorder dig dette raad giffuet /
 at du tilkiende giffuer dine Børn om
 Gen: 27. hannem. Thi huem hannem velsigner /
 hand skal velsignis / Men huem han-
 nem maledider / hand skal forderffuis.
 De Engelen eplod mig Himmelens
 Porte / oc ieg saa Templet / oc den Al-
 lerhøieste i Herrens Throne. De hand
 sagde til mig: Levi / dig haffuer ieg giff-
 uet Prestedømmets velsignelse / til saa
 lunge at ieg kommer / at bo i Israel hos
 dem. Siden førde Engelen mig i
 Jorderige / gaff mig en Skjold oc et
 Suerd / oc sagde: Begæck heffn i Si-
 chem for Dina / oc ieg vil vere met dig /
 Thi Gud haffuer mig der til vdsent.
 Gen: 34. De om samme tide affliffuede ieg Ems-
 mors

Testamente.

mors Børn/ saa som i Himlenis Taff-
le staar screffuet. Men ieg sagde til han-
nem: Herre ieg beder dig/ sig mig dit
Naffn/ Paa det ieg kand paakalde dig i
Nødsens dag. Oc hand sagde til mig: Meglere.
Jeg er den som vndskylder Israels slect/
at hun icke skal bliffue endeligen slagen/
Thi alle skadelige Aander ere hende
fiendske. Effter alt dette/ bleff ieg op-
uaect/ lige som aff en Epffn. Oc ieg
loffuede den Allerhøyeste/ oc den En-
gel som Israels slect/ oc alle retfærdige
vndskyldede. Fremdelis/ der ieg kom til
min Fader/ fant ieg en Kobber Orm/
aff huilcken det Bierg hart hos Gebat/
haffuer sit Naffn/ oc kaldis Slangen
bierg/ hos Abila/ paa den høyre Haand.
Men ieg beholt alle disse tale i mit Hier-
te. Oc ieg radde min Fader om Ruben/ Gen: 34.
at de skulde sige til Emmors Børn/ at
de skulde lade sig omstøre/ Thi ieg vaar
syrig oc hed/ for den Vederstyggelig-
C iij heds

nedes skold / som de haffde giort Israel.
 Saa dræpte ieg først Sichem / oc Si-
 meon dræpte Emmor / siden komme
 vore Brødre / oc sloge Staden i Suerd-
 sens skarphed. Der vor Fader dette fick
 at høre / bleff hand fortørnet. Thi de
 haffde vedtaget Omiskærelsen / oc maatz
 Gen: 49. te alligeuel dø. Men vdi sine Velsig-
 nelser / sticte hand det anderledis / for-
 di wi syndede / i det / at wi det gjorde vden
 hans raad. Oc hand vaar den dag siug.
 Men ieg forstod / at Guds Dom / vdi
 Sichima / vaar ond / Thi de haffde li-
 ge saa villet giort ved Sara / som de
 gjorde ved Dina / Men Gud haffuer
 dennem det forbudet. Men der Abra-
 ham vor Fader vaar fremmet iblant
 dennem / forfulde de hannem / oc for-
 trengde hans Fæhiord / oc tilbedring /
 sloge de haardeligen Jeblae / som vaar
 fød i hans Hus. Saa haffue de oc giort
 imod alle Fremmede / taget deris Hus-
 struer

Testamente.

struer met vold/oc foriaget dennem hen
i fremmede stæder oc ælendighed. Der-
saare er Herrens vrede / indtil enden/
kommen offuer dennem. Oc ieg sagde
til min Fader: Kiære Fader / ver icke
vred/Thi vdi dig skal Gud giøre de Ca-
naneer til intet/ oc giffue dig deris Land
oc din Sæd effter dig. Fra denne dag
skal Sichima kaldis en Giecke Stad.
Thi ligeruis som nogen kand offue oc
giecke en Nar/ saa haffue wi oc spottet
dennem/ for den skyld / at de haffue
handlet wiisligen i Israel / der de toge
vor Syster / i den mening / at de vilde
besmitte Israel. Saa tege wi vor Sy-
ster igien/ førde hende bort / oc komme
til Bethel. Oc der saa ieg den ting igien/
lige som tilforn / at ieg haffde offret i
halffiersunds tiue dage. Oc ieg saa sin
Mennsker i huide Klæder / de sagde til
mig: Stat op / oc tag paa dig Prestes-
dommets Kiortel / oc Retsfærdigheds
C iiii Krone/

Prestes
dommets
Smycke.

Leui

Krone / oc Forstandens Brystdug /
oc Sandheds Skiorte / oc Troens
Giræn / oc Tegnets Hat / der til Epaa-
dommens Valkroef. Oc huer aff dens
nem haaffde it aff disse Stycker at bæere/
sette mig det paa / oc sagde : Ver du oc
din Sæd HErrens Prestes / fra nu indz
til euig tid. Den første saluede mig med
hellig Olie / oc fick mig Domsens Rijs
eller Røp. Den anden tode mig med
rent Vand / oc spisede mig med Brød oc
Vin / i Helgenis Helligdom. oc slog off-
uer mig en hellig oc herlig Stolan oc
Offuerkiortel. Den tredie kaste paa
mig it Bliante Klædebon / som vaar it
Ephod ligt. Den fierde lagde it Belte
omkring mig / oc det vaar it Sløiel ligt.
Den fierde fick mig en fed Olie Quist.
Den femte satte en Preste Infulam paa
mit Hoffuet / oc de opfylte mine Hens-
der med allehaande Røgelse / Paa det
jeg skulde bruge Prestedømmet for
HErz

Testamente.

Herrren. Oc de sagde til mig: Din
 Sæd skal bliffue atskildt i trende Guds
 begyndelser / huilket skal vere it Tegn
 til den Herris herlighed / som hid til oss
 skal komme. Oc huem som bliffuer
 troendis / hand skal vere den frøste.
 Stor Lod skal icke falde paa hannem.
 Den anden skal vere i Prestedømmet.
 Den tredie / den som it nyt Naffn giff-
 uet vorder / thi der skal opstaa en Konge Om pres
 aff Juda / oc hand skal giøre it nyt Pre- stedøms
 stedømme / effter Hedningernis skick niet oc
 iblant alle Folck. Men hans Tilkomelse det bes
 er icke at vdsige / som en den Allerhøne- gyndelse.
 stis Prophetis / aff Abrahams vor Fa-
 ders Sæd. Alt det som prydeligt oc kaa-
 steligt er i Israel / skal du oc din Sæd
 bekomme / oc i skulle æde alt det som ly-
 stigt er til at see / Oc din Sæd skal vds-
 dele Herrrens Duff / Ja / aff dennem
 skulle bliffue Presternis Jørster / Doms-
 mere oc Scriffilærde / Thi det hellige
 C v skal

skal beuaris i deris Mund. Oc der ieg
 opuognede / forstod ieg / at dette vaar
 det formere ligt / Men ieg gienite det i
 mit Hierte / oc icke forkyndede det noget
 Menniske paa Jorden. Men tho dage
 der effter / ginge Judas oc ieg / til Isaac
 vor Farfader / Oc min Faders Fader
 velsignede mig / effter all den tale / som
 ieg i min siun seet haffde. Men hand
 vilde icke gaa med oss til Bethel. Men
 der wi komme til Bethel / haffde min
 Fader Jacob / seet vdi en Siun / om
 mig / at ieg i fremtiden vaar dennem en
 Prest for Herren. Oc hand stod Al-
 le op / oc optegnede Herrens alting / i
 min sted. Der effter komme wi til He-
 bron / der at haffue vor Bolig. Der
 kallede Isaac strax mig / Guds Lou at
 forklare / effter som Herrens Engel
 mig haffde giffuet tilkiende. Oc hand
 haffde lært mig Prestedømmets Lou /
 Offerids / oc Brendofferids Lou / den
 første

Testamente.

første Grødis / Løffternis oc Offuer in latno,
uindelsens Lou. Ja / hand lærde mig Salua=
huer dag / at forstaa / oc bleff fremturs riam.
rendis i mig / for HErren / oc sagde :

Min Søn / bevilge icke Horerijs 1. Cor: 6.
Aland. Thi den varer vid / oc din
Sød skal besmitte Helligdommet.
Tag dig derfaare en Hustru i din
Rigdom / som intet feil haffuer / oc in=
gen wreem / ey heller nogen aff de Frem=
mede eller Hedninge. Oc før end du Leuit: 24.
indgaar i Helligdommet / da to dig / Oc Ezech: 44.
naar du haffuer offret / saa to dig atter
igien. Fructen aff de tolf Tæe / som al=
tid haffue Løff / skal du offre Herren
(Saa haffuer oc Abraham lært mig) saa
oc alle rene Diur i Verden / oc rene
Fule / skal du offre HErren. Desaa
skal du offre det første aff all Grøde / oc
aff Vinen / Oc alle Offer skal du bes=
sprenge med Salt.

Derfaar

Leuit: 2.

Leut.

Derfaare/ mine Børn/ kommer
ihu alle de ting/ som ieg biuder eder.
Thi alt det ieg aff min Fader hørt haff-
uer/ haffuer ieg forkyndet eder. Jeg er
wskuldig i all eders Wgudelighed oc
Offuertrædelse/ som i skulle gipre ind-
til Verdens ende/ imod Verdens
Frellere. Thi i skulle handle met han-
nem wgudelige/ I skulle oc forføre Is-
rael/ oc opuecke hannem meget ont fra
HErren. Ja/ i skulle skalecteligen
omgaa met Israel/ saa at ocsaa Jeru-
salem icke skal bliffue bestandigt for
eders Skalectheds Ansiet. Der til met
skal oc Forhenget vdi Templet reffne/
at det io icke skal skiule eders Skam.

Mat: 27. Da skulle i bliffue fangne/ oc atspridde

Luc: 23. iblant Hedningene. Ja/ bliffue til it
Spaat/ til en Formaledidelse/ oc bliff-
ue plat vndertraadde.

Men det Hus som HErren skal
vduelie/ skal kaldis Jerusalem/ som
Enochs

Testamente.

Enochs den retfærdigis Bog/ indehol-
 der. Der ieg tog mig en Hustru/ da
 vaar ieg otte oc tiue Aar gammel.
 Hendis naffn vaar Melcha. Hun
 bleff fructsommelig / oc fødte en Søn/
 oc kallede hans naffn Gerson / for den
 skyld / at wi end da vaare Fremmede
 vdi vort Land. Thi Gerson kaldis
 Fremmet/ Elendig/ eller Vdending.
 Men ieg viste vel om hannem/ at han
 icke skulde vere i den første Orden. For
 det andet bleff Chaat fød / i mit try oc
 trettiende Aar. Jeg saa mod Solens
 opgang i en Siun / at der stod i det
 høieste / en middel Mand i alle For-
 samlinger. Derfaare kallede ieg han-
 nem Chaat/ det er Storheds oc Tilred- ^{Tilred-}
 nings begyndelse. Tredie gang fødte ^{nings.}
 hun Merari i min Alders fyrrettiende ^{in latino;}
 Aar. Oc fordi at Moderen hannem ^{instructio-}
 fødte med stor Besuering / kallede hun ^{nis.}
 hannem Merari/ det er min Bitterhed. ^{durich-}
 tung.
 Men

Men Jochabeth min Daatter bleff
 fød i Egypten / i mit fire oc tryssindstis
 uende Aar. De samme tid waar ieg æres
 rig / oc i anseelse iblant mine Brødre.
 Gerson tog en Hustru / oc hun fødte
 hañem Lonni oc Simeï. Men Chaats
 Børn waare Amram / Isaar / Ches
 bron / oc Oriel. De Merari Børn
 waare Moosi oc Omisi. De i mit fier
 de Aar til halffemssindstiue / tog Am
 ram / min Daatter Jochabeth / sig til
 en Hustru. Fordi de baade / hand oc
 min Daatter / bleffue fødte paa en dag.
 Otte Aar waar ieg gammel / der ieg
 indgick i det Land Chanaan / De der ieg
 waar atten Aar / dræpte ieg Sichem / oc
 i det nittende Aar brugte ieg Prestedøm
 met / vdi otte oc tiuende Aar tog ieg en
 Ecte Hustru. Der effter i det fyrretis
 uende Aar drog ieg i Egypten. De
 mercker mine Børn / oc giffuer æt paa /
 I ere mine Børn i den tredie Elect.
 Joseph

Testamente.

Joseph døde i det attende Aar til Hums
drede. Nu biuder ieg eder mine Børn / Sap: 1.
oc befaler eder / at i frygte Herren eders ^{Exod: 13.}
Gud aff gante Hierte / oc vandrer i ^{Deut: 11.}
Enfaaldighed effter all hans Lou. Læ ^{Eccles: 9.}
rer oc eders Børn Bogstaffuen / at de ^{Forma}
kunde haffue forstand i all deris Liffs ^{ning til}
tid / oc læse Guds Lou vden affladelse. ^{Guds}
Læ ^{Lou.}
Thi huer den som kiender Guds Lou / ^{Exod: 13.}
hand kommer til ære / oc huort hand hen ^{Deut: 11.}
kommer / skal hand icke vere fremmet.
Ja / hand skal giøre sine Forældre me ^{Leuit: 25.}
gen glæde / oc mange Menniske skulle ^{26.}
ville tiene hannem / oc høre Louen aff ^{Deut: 30.}
hans Mund. Beuarer / i mine Børn /
Retfærdighed paa Jorden / at i kunde
finde Ære oc Herlighed vdi Himmelen.
Saar gaat i eders Hierter / at i det i
eders Læffnet oc Liffs tid finde kunde.
Men der som i saa Ondskaff / skulle i
finde oc høste all Bedrøffuelse. Der
saare besidder met slid Visdom i Guds
frygt.

Lent

fryet. Thi der som saa skede / at eder
tilkomme Fængsel / oc Stæderne bleff-
ue atspridde / Ja / det end Landene/
Guld / Spliff oc all Eyedom bleffue
forderffuet / Saa fand dog ingen bort-
tage den Vise hans Hierte oc Visdom.
Thi hun giør hannem iblant de Frem-
mede / klar / anscenlig / oc obenbare / oc
skal vere hannem it Fæderne land iblant
fremmet Folck. Ja / hand skal finde
Venner / mit iblant sine Fiender. Oc
den som disse Ting lærer oc giør / da skal
Psal: 13. hand sidde hos Kongerne / som oc vor
Broder Joseph gjorde.

Fremdelis / mine Børn / haffuer
ieg forstaaet aff Enochs Scrifte / at i
endeligen skulle handle wgudeligen / oc
legge Hender paa HErren i all Arrig-
hed / Saa at eders Brødre oc saa skulle
Mat: 20. bliffue beskemmede i eder / oc alle Folck
til en Bespaattelse. Dog skal vor Fæ-
der Israel / vere reen for all Forsternis /
oc for

Testamente

oc for Presternis Wgudelighed / som
 skulle legge deris Hender paa Verds-
 sens Frelsermand. Himmelen offuer
 Jorden er reen / oc i ere Himmelens
 Lius / ligeruis som Sol oc Maane.
 Huad skulle da alle Folk giøre: Der
 som i vdi Wgudelighed bliffue formør- ^{Prophetie aff}
 ckede / oc indføre Formaledidelsen off- ^{Enochs}
 uer eder oc offuer eders Slect / for hues ^{Scriften}
 skyld Verdsens Lius er gissuet iblant ^{om til}
 eder / til huert Menniskis opliuselse. ^{Kommens}
 Den samme skulle i ville affliffue / oc læ- ^{dis Folk}
 re Bud / som skulle vere imod Guds ^{ckens}
 Retfærdiggjørelser. Ja / i skulle røffue ^{One Staff.}
 Herrens Offer / oc aff deris Parter.
 Ja / før end i offre Herren / skulle i
 selff tage det beste / oc met Horer for-
 ætteligen det fortære. Vdi Gerige-
 hed skulle i lære Guds Bud fra eder.
 De Quinder som ere i Mends vold /
 skulle i besmitte / oc krencke Jomfruer
 vdi Jerusalem / oc de Quindfolk /
 D som

Leut

som bryde Ecteskab / skulle i holde eder
til / oc tage Hedningers Døtter eder til
Hustruer / oc rense demnem met skalck-
actig Kenselse / oc eders Beblandelse skal
bliffue som Sedoma oc Gomorrha.
Vdi Prestedømmet skulle i bliffue hoff-
modige / oc opblæste met all Wgudelig-
hed / oc handle icke imed Mennysken ale-
ne / Men oc saa offuerdaadeligen imed
Guds Bud / oc Helligdommene skulle
i met Foractelse bespotte. For den skyld /
skal oc Tempel / huilket Herren dog
vdaaret haaffuer / bliffue pde i Bren-
lighed / oc i skulle / naar i bliffue fangne /
vere alle Land oc Folk til en Veder-
syggelighed. Da skulle i bekomme
Spot / oc en euig Forsmæltelse / aff Guds
retfærdige Dom. De alle som eder see /
skulle fly fra eder. Vder som det icke
steede for Abrahams / Isaacs / oc Ja-
cobs vore Fædris skyld / bleffue icke en aff
min Sæd igien paa Jorden. Nu haaff-
uer ieg oc forstaaet aff Enochs Bog /
at i

Testamente,

at i halffiersunds tiue Dger skulle fare
vild/ oc wren gipre Prestedømmet / oc
besmitte Offrene/ oc vdrøde Louen/ oc
foracte Propheternis tale. Ja / met
Forkrobenhed skulle i forfølge de rets
færdige Mand/ oc hade den Gudfrye
tigel. De sandru deris tale skulle i benec
te/ Oc den Mand / som i den Aller
høhestis Krafft skal forny Louen/ hans
nem skulle i kalde en Vildfarendis. Oc
endeligen skulle i (som i mene) affliffue
hannem. I skulle icke vide hans For
stand. Oc det wskyldige Blod skulle i
vdi Ondskab oc Arrighed/ tage eder off
uer eders Hoffueder.

Prophe
tie om
Christi
pine oc
død.

Esa. 50.
54.

For den Mands skyld / skulle eders
Helligdomme bliffue gde/ oc giorde whel
lige indtil enden. Ja / eders Stad skal
icke bliffue reen. I blant Hedninge skul
le i vere dennem en formaledidet Ting/
oc Fortuilelse skal treunge eder/ indtil saa
lenge hand selff eder igien hiemspøger/ oc

D li

anani

Marc: 16. anammer eder igien / Forbarmendis
 sig/vdi Troen oc vdi Band. Oc effter:
 di i nu hørt haffue om de halffierfunds-
 tiue Dger / Saa hører oc saa om Pre-
 stedsømmet.

Om prestedsømmet. Thi effter huert Jubely
 Aar / skal Prestedsømmet vere til. Vdi
 det første Jubely Aar skal den første i
 Prestedsømmet som saluet bliffuer/vor-
 de stor/oc tale til Gud/som til en Fader.

Oc hans Prestedsømme skal vere fulde
 met Guds fryet / Oc paa hans glædis
 Dag skal hand opstaa / til Verdsens
 velfart. Den som i det andet Aar bliff-
 uer saluet/bliffuer vndfangen i Synds
 sorgfuldhed/oc hans Prestedsømme skal
 bliffue æreuerdigt / Ja/herliggiort hos
 alle. Den tredie Prest skal vdi Sorg-
 fuldhed vedtagis / Oc den fjerde skal ve-
 re i vee oc sprecke. Fordi Bretfærdig-
 hed skal i Menigheden bemande sig / oc
 raadsla offuer hannem. Oc i gantze
 Jsrael/skal huer hade sin Næste. Den
 femte

Testamente.

femte skal bliffue i Mørcket begreben.
 Sammeledis oc saa den siette oc siuens
 de. Men vdi den siuende skal vere en
 Vederstyggelighed / huilcke ieg for Her-
 ren oc for Mennissen icke kand neffne.
 Thi de som saadanne ting giøre / skulle
 bliffue bekynnte / Derfaare skulle de vere
 i Fængsel oc vdi Forstyrning / oc deris
 Land oc Gods skal vdrødis. Oc i den
 femte Vge skulle de komme i deris øde
 Land igien / oc forny HErrens Hus. Prophetie om
 Men i den siuende Vge skulle der kom- den enste
 me Affgudiske Prester / gierige Krigs- prest
 mend / vretfærdige Scriftlærde / w- Christum.
 blue Drengeskendere / oc Jæ skendere.
 Oc effter at mand fanger seet deris
 heffn fra HErren vdi Prestedømmet /
 da skal Gud opuecke en ny Prest / huil-
 cken alle HErrens Ord skulle obenba-
 ris. Oc hand skal i Dagenis mang-
 faaldighed / giøre Sandheds dom paa Matth: 2.
 Jorden. Oc hans Stierne skal oprin-

Guds.
in latino,
dici.

Esa: II.

Matth: 3.

Esa: 61.

Leui

de i Himmelen / ligeruis som den Kon-
ning / som opluſer Kundſkaffs oc For-
ſtands lius/ vdi Guds Sol. De hand
ſkal bliſſue ſtor i Jordsens kreb / til ſaa
lenge hand bliſſuer optagen. Hand ſkal
ſom Solen/lade ſig ſee paa Jorden/oc
berttage all Mørckhed / ſom er vnder
Himmelen/oc der ſkal vere Fred i gants
ſke Jorderige. Himlene ſkulle i diſſe da-
ge fryde ſig/oc Jorderige glæde ſig/ De
Stjerne ſkulle vere fryderige / De den
Herre Guds kundſkab ſkal vdgendis off-
uer Jorden/lige ſom Haffens Vand.
De Herrens Anſictis Herligheds Eng-
le/ſkulle fryde ſig i hannem / Himlene
ſkulle opladis/oc aff Wrens Tempel ſkal
ſkal den Faderlige Kønſtis Helliggiorelſe
komme offuer hannem/ligeruis ſom fra
Abraham/ Iſaacs Fader. De den Al-
lerhøneſtis Herlighed ſkal talis offuer
hannem / oc Forſtands oc Helliggi-
relſens And ſkal huile ſig offuer han-
nem.

Testamente,

nem. Hand skal giffue i Sandhed/
H Errens Børn / hans Stormeetig-
hed / i Euighed. De hand skal ingen Aff- ^{Nacho}
komme faa / fra Slect oc til Slect / i E- ^{Funff}
uighed. Vdi hans Prestedømme skal all ^{fortakis}
Synd formindskis / oc de Skalectactige ^{effter}
skulle huile aff det onde. Men de Ket- ^{komme}
færdige skulle huile vdi hannem / De
hand skal oplade Paradisis Port / oc stil-
le det Suerd / som truer oc hoder Adam. ^{Gen: 13:}
De hand skal giffue de Hellige at æde
aff Liffens Træ / oc Saliggjorelsens
Aand skal vere i demnem. Belial skal ^{Om Chris}
bindis aff hannem. De hand skal giff- ^{si Rigel}
ue sine Børn vold oc mact offuer de ^{oc hans}
skadelige Aander / at de skulle sønder- ^{Regiment}
traade demnem. De H Erren skal fry-
de sig i sine Børn / De Gud skal anam- ^{Ephes: 4.}
me hannem / for den hand haffuer tier /
i Euighed. Samme tid skal Abraham /
Isaac / oc Jacob fryde sig / oc ieg oc alle
Helgen vere glade.

D iij

Saa

Leui Testamente.

Saaledis haffue i nu (mine fiere
Børn) hørt det altsammen. Vduclier
eder nu selff / Mørket eller Luset/
Herrens Lou eller Belials Gierninger.

De wi suarede voris Fader / sigens
dis: Wi ville vandre for HERN
effter hans Lou. De vor Fader sagde:
HERren er / oc hand vere vidne / oc
hans Engle ere vidne / oc ieg er oc ic
vidne / Ja / i selff ere vidne / om eders
Munds tale. Oc der wi sagde: Wi ere
vidne / huilde Leui sig / effter at hand
disse Ting sine Børn befalet haffde.
Siden vdrackte hand sine Been / oc
bleff sæt hen til sine Fædre / der hand
haffde leffuet hundrede / siu oc tredie
Aar. Oc de lagde hannem i en Kiste/
oc begroffue hannem siden i Hebron/
hos Abraham / Isaac oc Jacob / oc bes
stickedede hans Jordefærd.

Ende paa Leui Testamente.

Juda

I V D A E

Testamente / Om Lege-
mens styrcke / Om Wifsheden
at fly / om wmaadig Vin driek / Oc
huad skade oc wraad alle Mennisker
der aff tilkommer oc op-
rinder.

Vdsatffte aff Judæ tale / alt det Gen: 29.
hand talde til sine Børn / før hand døde.
Thi der de sig forsamlet haftde/
hanuem i sin Siugdom at besøge / sagde
hand til vennem:

Eg er bleffuen min Fas-
ders fierde Søn / oc min
Moder kallede mig Ju-
das. Hun sagde: Jeg vil
bekiende HEN / Thi
hand haßfuer giffuet mig ocsaa den fier-
de Søn.

Jeg vaar i min Ungdom flitig oc
behendig / oc min Fader indig effter alle
hans Ord / Oc ieg velsignede min Me-
der:

der Syfter. De det haffuer voldet/ at
 ieg er bleffuen til en Mand / De min
 Fader gjorde Bøn offuer mig/ suer/ oc
 Gen: 49. sagde til mig: Du skalt bliffue til en
 1. Paral: 6. Konning / oc i alle ting skalt du vere
 Mich: 5. lycksalig. Giffuer derfaare act paa/
 Gud haffuer giffuet mig Naade i alle
 mine Gierninger / til Marcken oc
 hiemmet. Huset. Thi kom ieg paa en
 *
 Aidelhed. Hiort / da greb ieg hannem / oc rede
 Det er / min Fader Mad der aff. Jeg vaar de
 Jeg lærde vilde Diur/ Genser/ forfærdig i løbet/
 de det til oc ieg fangede alt hues i Marcken er.
 at lide mit Der til haffuer ieg oc grebet it wilt
 lei Min Den. Lari- Stod / oc tamgiort det / oc betaget det
 ne hœdum. sin *kidelhed vdaff Mund. En Bispr
 Det er it tog ieg ved en Fod / oc slog hannem
 Rid/ paa mod Jorden / oc huert det vilde Diur/
 Tydsk som mig faarekom / det sponderfled ieg/
 Rigel. Nu æde som en Hund. Jeg kom imed en Wild
 ick heste som en Hund. Jeg kom imed en Wild
 Rid/ det basse / fattede oc sponderfled hannem.
 er vist / Vdi Hebron spranck it Panterdiurs
 Lector in dica. hum

hum
 sin
 ord
 er
 hand
 hannem
 sa
 ig
 nem.
 nem.
 ur
 dom
 Ec
 paa
 Jorden
 den
 m
 de
 den
 som
 om
 den
 den

Testamente.

hun paa en Hund/oc ieg tog det fat ved
sin Rumppe/ oc kaste det bort/oc der gick
ord aff/ paa Gaza Grenker. Jeg hole
en vild Broxe ved sine Horn/ som
hand gick vdi en Egn oc aad/ oc vred
hannem i en Cirkel/ i om oc om/ oc
saa forblindede hannem/ oc siden kaste
ieg hannem neder/ oc affliffuede han-
nem. Paa en tid der de tuende Cana-
neernis Konger/ i deris Rysning off-
uerfulde Jordben/ oc meget Folk met
dennem/ falt ieg alene paa Kongen aff
Seir/ oc greb hannem/ slog hannem
paa sine Skinnebeen/ oc aldelis smod
Jorden/ oc ihjelslog hannem. End en
anden Konning/ Chaphne/ som sad paa
en Hest/ tog ieg aff dage/ oc i saa maa-
de spilte ieg det gantske Folk. Kong
Achor/ som vaar en Mand som en
Rempe/ oc kunde skiude baade frem oc
tilbage/ hannem greb ieg/ som hand
vaar til Hest/ suingede en Steen try-
sunds

Judas
offuero
uelde tre
Konger/
oc slog
dennem.

Jude

sindstine Pund suar / slog hannem aff
Hesten/oc affliffuede hannem. Jeg strid-
de i tho Stunde met Achor / oc gjorde
hannem liffløs / Jeg kløffuede hans
Skjold / oc hug hans Føder i stycker.
Men der ieg vilde tage hans Krestt aff
hannem/See/da komme der otte Mend/
som vaare hans Slectinge / oc bød mig
Hoffuedet. Men ieg sammensupbte
min Riortel i min Haand / fuld aff
Steen/oc slog dennem met min Slin-
ge/oc dræpte fire aff dennem/ de andre
flyde. De vor Fader Jacob / dræpte
Belisa/den Konge/som vaar alle Kon-
gers Konning / som haffde tolf tøn-
mel Fingers styrcke. Der met salt fryet
paa alle/ oc de afflode at feide off. Der
faare vaar oc min Fader icke bedrøff-
uet/ naar ieg vaar met mine Brødre i
Strid. Thi hand haffde seet i en siun
om mig/ at en Sterckheds Engel fulde
mig effter i alle ting / at ieg icke skulde
bliffue

Det er
tolff eller
ser med
styrcke.

Testamente.

bliffue offuerminden. Effer Stier-
nerne/ er off end en større Feide offuers-
kommen/ end den vaar til Sichimis.
De ieg stridde krafteligen / oc mine
Brødre met mig/ Jeg forfulde tusinde
Mand/ oc sette effter dennem/ oc slog
aff dennem fire hundrede Mand / oc
end fire Konger. Jeg drog oc effuer
Muke / oc dræpte endnu tuende andre
Konger/ oc i saa maade vndsatte wi He-
bron / oc frelste det / oc bortførde alle
Kongerne fangne.
Om anden dagen droge wi til Ares-
ca/ det vaar en veldig indmuret Stad/
som ingen kunde komme til/ De vnd-
sagde off paa Halsen. Men ieg oc
Gad/ komme Østen til / Men Ruben
oc Levi Besten oc Sonden. De de som
vaare paa Muren / meente wi vaare
alene/ oc fulde off hasteligen an / oc mee
vrede. Bore Brødre/ som laa i skul/
komme ad Pæle oppaa Muren / oc
ginge

Jude

ginge ind i Staden/at de icke der aff vis
ste. Oc wi vunde det met skarpe Suerd.
Men de fnyde hen ind vdi it Taarn/det
sætte wi Jld paa/oc vunde det / oc den
nem met. Paa Afftoget / laae Mend
aff Caphi paa veyen for vort Bytte/oc
toge det hen oc vore Børn met. Men
wi grebe dennem an ved Thaffis/sloge
dennem aff/sætte Jld paa deris Stad/
oc toge til Koff / alt huis der inde vaar.
Der ieg vaar i de Wand Choreb / op
naade wi dennem aff Jobel/ som vaare
komne at stride imod oss/ oc de aff Ab
selon met dennem / som vaare deris
Krigshielpere. Dennem alle plyndrede
wi/oc sloge dennem aff / oc gaffue den
nem intet Pafs/at de kunde komme vd
til oss. Oc paa den femte dag komne de
aff Mahir/Sangerne bort at spore. Oc
wi komne imod dennem met standens
dis Strid. Thi de vaare en veldig stor
Hob/ Oc wi sloge dennem spr end de
droge

droge
Stad/
paa oss/
deris S
meon laa
op paa B
ste Stad
bleff oss
der kom
faare gaff
oc vore B
roer/oc fr
mend. Oc
paa N
derffuere al
hues de haff
ste Staden
n. Kori der
m. her vaar
for Derret
Lp. ind m
met na. op

Testamente.

droge op. Oc der wi komme til deris
 Stad/ kaste deris Quinder met Steen
 paa oss/ offuerst ned aff Bierget/ som
 deris Stad laa paa. Men ieg oc Si-
 meon laae i skul/ oc komne bag til offuerst
 op paa Bierget/ oc forsiørrede den gant-
 ske Stad. Om anden dagen der effter/
 bleff oss sagt/ at tuende Kongers Stæ-
 der komne met suar Feide imod oss. Der-
 faare gaffue ieg oc min Broder Dan/
 oc vore Metbrødre/ oss vd for Amors-
 reer/ oc komme ind i Staden for Krigs-
 mend. Oc der vore Brødre komne vel vd
 paa Matten/ oplode wi Portene/ oc for-
 derffuede alle som i Byen vaare / oc alt
 hues de haffde. Wi plyndrede oc beroff-
 uede Staden/ oc nedbrøde deris tre Murs-
 re. Kort der effter komne wi til Cham-
 ma/ der vaar alle KrigsKongernis til-
 fluct. Der vederfors mig en Haanhed/
 Thi ieg lod mig forhaste/ oc salt dem an
 met mact/ op imod Bierget. Mæ de kaste
 met

Judæ
met Slingestene paa mig / oc skødde
met Buer. Oc der som min Broder
Dan icke da haffde vndsat mig/ haffde
de taget mig aff dage. Derfaare kom
me wi/oc offuerfulde deñem met Hast
modighed. Oc de droge at en anden
Ben/oc komme til min Fader/oc giord
de ydmyg Bøn til hannem. Oc i saa
maade indgiel hand Forbund met dens
nem/ saa at wi giorde dennem intet
ont / Men i Benne vise giorde wi dens
nem vnderdanige/ oc igiengaffue dens
nem alle Sanger. Der effter bygde ieg
Channa/ oc min Fader bygde Ram
bachel. Der denne Feide stod paa/
vaar ieg tiue Aar gammel / Oc de
Chananeer fryctede for mine Brødre
oc mig. Jeg haffde meget Fæ/ oc en
Spørste eller Høffuismand offuer dem
som det voctede/ Yram/en Idolamiter.
En tid som ieg kom til hannem/ saa ieg
der / Barsan / Kongen aff Idolam/
Hand

Testamente.

Hand giorde off it Giestebud/ bød mig
der til/ oc gaff mig sin Daatter Bessue Gen: 38.
til Hustru. Hun fødte mig Her/
Onan/ oc Selam. De tho aff dennem
tog Gud aff dage vden Børn. Men
Sela' leffuede/ oc i ere hans Børn.
Vor Fader oc wi giorde atten Aars 18. Aars
Fred/ met hans Broder Esau/ oc hans Forbund
Børn met oss/ effter at wi vaare komne imellem
fra Laban aff Mesopotamia. Oc der Jacob oc
de atten Aar vaare forbi/ vdi mit fyrre
tiende Aar/ kom min Farbroder Esau
met suar oc sterck Feide imod oss/ oc hand
falt i Jacobs Bue / oc bleff boren død
paa det Bierg Senn/ oc wi iagede eff-
ter Esau Børn. Men de haffde en
sterck Jernstad / Oc deris Porte vaare
aff Kloekespise eller Malm/ Oc wi
kunde icke komme der ind / Men wi bes-
leyrede oc indelucte dennem. Men der
de i tiue dage icke lode sig til siune / bar
ieg en Stormledder eller Stie til Saa
E at de

Jude

at de saac der paa) oc sætte it Hiemet
paa mit Hoffulet / oc stey saa hen op.
Jeg tog en Steen / effter Beeten try
Pund suar / oc der met ihielslog ieg fire
aff deris veldige Mend. Om anden
dagen gick Ruben oc Gad der ind / oc
Gen: 38. sloge andre trysinds tiue. Der effter
først / tilbøde de oss frid / oc wi effter vor
Faders raad / anammede dennem for
Skatsskyldige. De de gassue oss tu hün-
drede Coros Korn / fem hundrede Befs
Olie / oc tusinde oc tu hundrede Mey-
sur. Bin / indtil saa lenge wi droge vdi
Egypti land. Der effter tog min Son
Her sig til Hustru Thamar / Aroms
Daatter aff Mesopotamia. Men Her
vaar arrig / oc vantrode Thamar / for
den skyld / at hun icke vaar aff det Land-
skab Canaan. De HÆrens Engel
ihielslog hannem paa den tredie dag
om Natte tide / Oc hand / formedelst sin
Moders listighed / icke bekiende hende /
oc døde

Testamente.

oc døde saa hen i sin Ondskab/ thi hand
 icke vilde haffue Børn ved hende. Vei af en
 Bryllups dagene gaff ieg hende Onan vnderlig
 til Hofbonde. Hand oc saa / i sin arrig Historie.
 hed / haffuer icke bekient hende / dog
 hand leffuede it gantcke Nar met hen-
 de. Men der ieg for den sag lod ilde ved
 hannem / beblandede hand sig met hen-
 de / Men Sæden falt paa Jorden / som
 hans Moder hannem haffde befalet.
 Oc hand døde oc saa i sin arrighed. Da
 vilde ieg oc haffue giffuct hende Selam /
 Men min Hustru Bessue vilde det icke
 tilstæde. Thi hun vaar wdpydelig imed
 Thamar / for den skyld / at hun icke vaar
 aff Canaans Døtter som hun vaar.
 Jeg viste vel selff (sant at sige) at de
 Cananiter vaar en skadelig Slect /
 Men Vngdoms raad forblindede mig
 mit Hierte. Jeg saa paa hende / at hun
 skenckte Vin vdi / oc bleff bedragen aff
 Vinens Druckenscaff / oc falt hastel-
E ij gen

Jude

gen i hendis Kierlighed. Hun gief til/
der ieg ickē vaar ved Huse/oc gaff Sela
en Hustru/ aff det Land Canaan. Oc
der ieg det fornam/bandede ieg/oc ynste
te hende pine oc vee vdi min Siel. Oc
hun døde i sine Børns vdyndelighed.
Efter at dette vaar skeet/Der Thamar
vaar nu Encke / gief ieg hen tu Aar der
effter / mine Aar at flippe. Da sad
hun hos Stads Porten / prydte met
Brude smykke. Thi det er en Kæt hos
de Amorreer/ at en Brud/ skal i sin da
ge sidde i Wyfshed hos Stadens
Port. Dersfor ieg som drucken vaar/oc
ickē haffde bekient hende hos de Vand
Choreb/ ihvor drucken ieg kunde vere:
Bless nu bedragen aff hendis Skonhed
oc prydelige Stickeise. Jeg gief aff si
des til hende/ oc sagde: Jeg vil gaa ind
til dig. Oc hun sagde: Huad wilt du da
giffue mig: Jeg gaff hende min Staff/
mit Belte/ oc Kigens Krone. Oc der
ieg

Lou hos
de Amorreer.

Drucken
stet fort
blinder.

Testamente.

ieg mig met hende beblendede/bleff hun
 Einglug. Jeg viste icke huad hun giort
 haffde / oc vaar i sinde at ville affliffue
 hende. Men hun sende mig hemmeligen
 de fornessnde Vnderpant / oc ieg bleff
 der ved bestemmet. Jeg lod kalde hende/
 oc hørde i hemmelighed de ord / sem ieg i
 min Druckenscaff tald haffde / der ieg
 soff hos hende. Thi gad ieg nu icke aff-
 liffue hende / fordi det vaar aff Herren.
 Jeg sagde ved mig selff: Jeg vil tage
 mine Vnderpant fra hende / Paa det
 hun icke skal handle bedrageligen. Oc
 ieg icke videre berørde hende / indtil min
 Døds dag. Thi ieg gjorde denne Bez-
 derstygghelighed i gantske Jsrael. Oc de
 som vdi Staden vaare / Sagde at der
 ingen Brud vaar i Byen/Men at hun
 vaar did henkommen / en anden steds
 fra / oc haffde sidet i Porten en søne
 stund. Oc hun selff nicente / at ingen
 haffde bleffuet det vaar / at ieg til hende
 vaar indgangen.

E iij

E ff

Judas

Effter alt dette / komme wi for
Hungers skyld / til Joseph i Egypten.
Da vaar ieg sex oc fyrrethue Aar gam-
mel / oc leffde der tu oc halffierfjands tiue
Aar.

Judas
lærer sine
Børn.

Hører nu / mine Børn / eders Fa-
der / oc alt det ieg binder eder. De be-
uarer alle mine ord / til alle HERR-
rens Retfærdigheder at fuldkomme /
oc at vere den HERRE Guds Bud ly-
dige. Paa det i icke skulle vandre i
eders Begeringer / oc en i eders Raad
oc Tæncker / eller vdi eders Hiertis
høffærdighed. Berømmer eder oc icke /
vdi eders stærcke Gierninger / Thi
det samme er oc en saare skadelig ting
for HERRENS Øyen. De fordi at ieg
vaar hustoer aff min Strid / Derfaare
haffuer en skøn Quindis Ansiet bedra-
get mig. De for den skyld / at ieg saa
offte breidede Ruben min Broder /
Balla / min Faders Hustru / Derfor
haffuer

Judas
aff Tha-
mar be-
dragen.

Testamente.

haffuer Nidkierheds oc Wtlystheds
 Hand altid plaget mig/til saa lenge ieg
 er kommen til fald / met Bessue den
 Cananeiske Quinde/ oc met Thamar
 min Sonnequen. Oc ieg sagde til
 min Suoger: Jeg vil spørge min Fa- ^{In latino,}
 der til raads/ saa vil ieg tage mig din ^{Jeg haff-}
 Daatter til Hustru. Oc hand viste ^{uer spurt}
 mig i sin Daatters naffn (Thi hand ^{min Fa-}
 vaar en Konning) saa meget Guld/ at ^{der til}
 det vaar wtalligt. Oc hand prydede ^{raads,}
 hende met Guld oc Wole stene. Lod oss ^{derfaare}
 oc til Naderen indskencke Vin/Quind- ^{vil ieg/}
 folcke denlighed der met at forhøye. Oc ^{etc.}
 Vinen foruende mig mine Dyen / oc ^{Eccles: 19.}
 min veltyst formørkede mig mit Hier- ^{Ose: 4.}
 te/ Jeg fick begering til hende / saa at ^{Judas bes-}
 ieg drucknede i hende / offuertraadde ^{kiendelse.}
 Guds oc mine Fædris Bud/oc teg hrin-
 de til Hustru. Ja/lige effter mit Hier- ^{Sapien: 11.}
 tis raad haffuer Gud mig igienguldet/
 Thi ieg icke haffuer glædt mig ved henz

E iij dis

Judæ

dis Børn. Derfaare mine Børn/ seer
 Vin til/ at icke bliffue fulde aff Vin. Thi
 Binen affuender Forstanden fra
 Ephes: 5. Sandhed/ oc indlader Begierligheds
 vrede/ spører osaa Dyrnene i Vildfarels
 Eccles: 31. se. Thi Hories Aand/ haffuer Vi
 nen som en Tienere/ til Forstandens
 veltyst. Saa snart som nogen dricker
 Vin til Guldskaff/ da bedrøffuer hand
 sin Forstand/ met stinckende Tancker
 i Vtøstshed / oc optender Liffuet til
 Beblandelse/ Oc der som Aarsage til
 Begieringen er for hender / fuldkom
 mer hand Synden / oc skammer sig
 icke.

Saadan en ting/ O mine Børn/ er
 Vin/ at en Drucken icke kand skamme
 sig. Oc atter/ hand gjorde mig forbi
 stret / at ieg icke skynde eller vndsaa mig
 for den mangsaaldighed / som vaar i
 Gen : 38. Staden. Men i alle derts Dyen gick
 ieg ind til Thamar/ oc bedreff den store
 Synd.

Testamente.

Synd. Ja / ieg blottede mine Søn-
ners wrenligheds skiul. Oc saa drack
ieg Vin / at ieg icke skammede mig / at
offuertræde Guds Bud / oc at tage mig
en Cananeiske Quinde.

Derfaare / huem Vin vil dricke / Gnad den
beheff
ver / som
Vin vil
dricke.
hand haaffuer / mine Børn / forstand be-
heff. Oc det er den forstand / som hører
til Vindrick / huem Vin vil dricke / at
hand haaffuer Blufærdighed. Men der
som hand dette Maal offuertræder / da
mister hand sin Forstand / oc henger sig
til Bildfarelsens Aand. Hand kommer
den Druckne til at tale slemt / oc at giør
re det wret er / Ja / giør hannem gant-
ske wforfamt / at hand sig oc berøm-
mer aff ful ting / oc meener end / det læ-
der vel / oc er gaat.

Huem Horeri bedriffuer / hand Om Hø-
kommer fra Riget / oc hand gaar der Hø-
rer.
vd / bleffuen til en Horetienere eller
Træl. Ligeruis som ocsaa ieg er bleff-

E v uen

Jude

Gen : 38.

Quinde
welde off
uer Men
dene/ en
Straff
off Gud.

Fortasse,
skendig
fordel oc
offuer
spidighed.

uen blottet oc forkortet / for den skyld/
at ieg haffuer giffuet andre min Staff/
Det er/ min Electis styrcke / mit Bel-
te/ det er Veldet/ oc Kronen/ Det er/
mit Rigis ære. Jeg haffuer gjort Pe-
nitens for disse Stycker. Vin oc Kipd
haffuer ieg icke tæret / indtil i min Al-
derdom / haffuer ieg icke vist aff nogen
Tryd/ oc ey hafft nogen Blæde. De
Guds Engel haffuer giffuet mig til-
kiende/ at Quinder indtil euig tid skulle
haffue Herredømme / baade offuer
Kongen oc offuer den Fattige. De
ydermere skulle de fratage Kongerne
deris Bre/ oc Mendene deris Belde/ oc
de Fattige/ deris Armodis ringe styrcke.

Derfaare / mine Børn / haffuer
maade paa eders Driick / Thi der vdi
ere fire skadelige Aander/ Begierlighed/
Optendelse / oc skendig Fordels offuer-
spidighed.

Der

Testamente.

Der som i dricke Vin til lystighed/ ^{En sten}
 oc ere blufærdige i Herrens fryet: Da ^{Lærdom/}
 skulle i leffue. Men der som i dricke ^{huorledis}
 uden Hoffuiskhed/ oc Guds fryet bort: ^{mand hos}
 uiger: Da bliffuer der Druckenstab ^{Vin skal}
 vdaß/ oc Stiffindighed eller Trohig- ^{forholde}
 hed indgaar. Men der som i plat intet ^{fig.}
 dricke / oc ey heller synde i anden maas-
 de/ enten met forsmædelige Ord/ eller
 met Krigs ord/ eller met Bagtals ord/
 eller Guds Buds offuertrædelsis ord/
 Da skulle i vdi eders tid icke forderffuis.

Vinen obenbarer for Fremmede/ ^{hvor Vin}
 det Gud oc Mennifken ville haffue ^{haffuer}
 hemmelige oc fordøldt. Som ocsaa ieg ^{offuer}
 obenbarede den Cananeiske Quinde ^{haand/}
 Bessue / Guds Bud oc min Faders ^{det er ind}
 Jacobs hemmelige ting/ huilcke Gud ^{ter hemo}
 dog haffde forbudet at obenbare. Der ^{meligt.}
 til er oc Vin Aarsage til Krig oc Op-
 rørr. Derfaare biuder ieg eder mine
 Børn/ at i icke elske Spliff/ oc ey ansee
 Quinde

Judæ

Quindsoletis skønhed / Thi ieg forsaa
 mig met den Cananeiske Bessue / for
 medelst Sølff oc hendis denlighed. Ieg
 hassuer oc forstaaet / at min Elect / for
 disse tuende Tings skyld / skal vere vdi
 Ondskab / Oc at de skulle foruende de
 vise Mend aff mine Børn / oc kuldaste
 Judæ Rige / som HErren mig giffuet
 hassuer / i min Faders lydighed. Aldrig
 nogen tid handlede ieg imod min Fa-
 ders ord. Men alt hues hand besol / det
 gjorde ieg. Oc min Far Fader Isaac
 velsignede mig / at ieg skal regiere i Is-
 rael. Oc ieg hassuer forstaaet / at Re-
 gimentet skal / aff mig / bliffue bestan-
 digt. Der til met hassuer ieg læst vdi
 Enochs Bog / at i skulle bedrissue onde
 ting i de sidste dage. Varer eder fordi /
 mine Børn / for Horeri oc Gierighed.
 Hører Judam eders Fader. Thi disse
 ting vende Mennissen fra Guds Lou /
 oc de forblinde Siælens raad / oc lære
 Hoffær

In latino,
 Abraham,

En wdyd
 fader den
 anden,

Testamente.

Hoffærdighed / oc icke stede / at nogen
 beuise sin Næste Barmhertighed / oc
 berøffue Siælen alt sit gode fra / oc
 holde Folck i Armod oc Plage / De for-
 driffue oc Søffnen fra hannem / oc for-
 tære hannem sit Røp. Endeligen for-
 hindre de Guds Offer / oc foracte Bels-
 signelsen. Ja / de ere Propheternis ta-
 le icke lydige / oc forarge sig paa det ord /
 som lærer Gudfrygtighed. Thi disse
 tuende ansetendis Wønder / ere Guds
 Buds modstandere. Huem dennem
 tiener / hand kand icke tiene Gud. Thi Matth: 6.
 de haffue forblindet Menniskens Mod I. Cor: 10.
 oc Sind / at hand vandrer ved Dagen / Coloss: 3.
 ligeruis som om Natten. Ephes: 5.

Gerighed (mine Børn) forfører
 til Affguder / oc i Bildfarelse. For
 Sølfss skyld kalder hun Guder / de som
 icke ere Guder. De huem met hende er
 besuceret / den tuinger hun der hen / at
 hans Slect lasteligen affnemmer oc
 for-

Jude

formindstis. Thi for Selffs skyld haff-
uer ieg mist mine Børn. De haffde
icke min Penitence veret/ som ieg glors-
de paa mit Riqd/ oc min Sicls ydmig-
hed/ Ja/ haffde icke Jacobs min Sa-
ders Forbøn veret/ da døde ieg nu Bar-
niels. Men mine Fædris Gud/ som er
Akor: 17.
2. Cor: 4.
metlidig oc barmhiertig/ hand viste vel/
at ieg syndede aff Vanuittighed. Fordi
Bildfarelsens Første haffde forblindet
mig. De ieg haffuer/ som it Menniske/
oc Riqd/ veret wuidendis. Jeg vaar i
Synnden forbistret/ oc viste icke min
egen Suaghed/ oc actede mig selff w-
offueruindelig at vere. Derfaare (mi-
ne Børn) acter at tuende Aander hen-
ge ved Mennissen/ Sandheds Aand/
oc Bildfarelsens Aand/ oc Med oc
Sinds forstand / er den middelste
Aand. Hand haffuer at volde/ sig at
bøye til huilcken hand vil. De huad
Sandhed tilhører/ oc huad Bildfarelse
tilhør

Tuende
Aander
henge al-
tid ved
Mennis-
ken.

Testamente,

tilhører/ de begge ere screffne i Mennis-
skens Bryst. De Gud kiender dennem
baade/ huert for sig. De den tid er icke/
vdi huilet en alle Mennyskens Gjernin-
ger kunde bliffue skjulte. Thi alle lønli- Hebr: 4.
ge ting/ som i Brystet ere/ de ere screffne
aff H: Eren. De Sandheds Aand Rom: 2.
giffuer vidnesbyrd om alle ting/ de an- Iacob: 1.
flager alle ting. De hucm som synder/
hand foris der til aff sit eget Herte / oc
kand icke opløffte sit Ansiet til Dom-
meren. De ydermere / mine Børn/
haffuer Leui tier/ Paa det i kunde bliff-
ue ved / De ophøner eder icke offuer
hannem / at i icke skulle forderffuis.
Wig haffuer Gud giffuet Riget / oc
hannem Prestedømmet / De haffuer
vndergiffuet Riget vnder Prestedøm- Ps: 115
met. Wig haffuer Gud giffuet de ting
som ere paa Jorden/ oc hannem de ting
som ere i Himmelen. Deligeruis som
Himmelen er offuen for Jorden/ saa er
Guds

Judæ

Merck en
Prophe-
cie.

Guds Prestedømme offuer Riget/som
er paa Jorden. Thi Gud haaffuer vt-
uaald hannem offuer dig / at hand skal
holde sig til hannem / æde aff hans
Bord / oc Israels Børns første Grø-
de. Du skalt vere hannem it Haaff. Thi
lige som baade Retsfærdige oc Vre-
færdige lide Færlighed i Haaffet / de ene
bliffue fangne / de andre bliffue rige:
Saa er oc all Menniskelig flect vdi
dig. Somme lide Færlighed / oc bliffue
fangne / de andre reyse / oc bliffue rige.
Thi de skulle regiere ligeruis som Huas-
lene / som opsluge Menniften / lige som
de vaare Fiske. De fri Spinner oc
fri Døtter skulle de føre vdi Trældom /
oc rissue at sig Huss / Alger / Sæ oc Pen-
ninge. De mange vskyldige Mennis-
kis Rige / skal mætte Raaffne oc de vil-
de Diur. De vdi Ondskaff / skulle de
komme høyt formedelst Gierighed.
Ja / de falske Propheete / skulle vere som
en Væir

Testamente.

en Vær Yling / oc forfølge alle de Kets
 færdige. Men den HÆre Gud skal
 indføre dennem Tuedræctighed / Oc i
 Israel skulle vere Feider / som altid skul
 le vare / Oc mit Rige skal i fremmede
 fulendis / til saa lunge at Saligheden
 kommer i Israel / indtil Ketsfærdigheds
 Guds Tilkommelse / at Jacob oc alle
 Folk skulle i Fred huile sig. Oc hand
 skal beuare mit Riges velde til euig tid.
 Thi HÆren hæffuer foret mig ved
 en Ed / at mit oc min Sæds Rige / i
 Euighed icke skal affnemme oc for
 mindskes. Endog hæffuer ieg for mine
 Børns skyld stor Bedrøffuelse / for deris
 Wbluheds / Traaldoms / oc Affgu
 deris skyld / som i vdi Riget skulle be
 driffue. I skulle efftersølge Traaldkars
 le / deris Spaadom / oc deris Dieffuels
 Wildfarelser / oc lade eders Børn hæff
 ue selskaff oc omgengelse med Traalds
 koner / oc beblande eder iblant Hednin
 S gernis

Aarsage
til alt ont.
Læs der
om Jer
tem: v
igienem.

peniten
ge formil
der Guds
rede,
Deut: 4.

En prop
phet om
Christo.

Judæ

gernis Vederstyngelighed. For disse
Tings skyld/ skal HErren føre offuer
eder Hunger / Pestilence / Død oc
Suerd/ den Hefnsomme Beleyring/
oc Hunde som skulle riffue ned til Jor
den/ Forsincedelse aff Benner oc B
uener / Dyne vee oc forderffuelse/
Børne oc Quinde mord / Guds bes
drøffuelse/ Guds Tempels opbrendels
se/ Landsens ødeleggelse/ oc eders egen
Trældoms vilkaar iblant Hedninge/
oc nogle aff eder skulle de vdfkære / til at
vere deris Hustruers Kammertienere.

Dog alligeuel/ der som i omlyende eder
til HErren/ oc giøre Penitence i eders
Hiertis ydmyghed / oc vandre i alle
Guds Bud: Da skal HErren besøge
eder i Barmhiertighed oc Kierlighed/
oc forløse eder vdaff eders Fienders
Fengsel.

Oc effter disse Ting/ skal eder i Fred/
oprinde en Stierne aff Jacob / oc op
staa

Testamente.

staa it Menniske aff min Sæd/ Hand
 skal vandre met Menniskens Børn/
 vdi Sactmodighed oc Ketsærdighed/ Zach: 9.
 som met Ketsærdigheds Børn. Ingen Malach: 3.
 Synd skal i hannem bliffue befunden.
 Himlene skulle obnis offuer hannem/
 til at vdpse Faderens velsignelse. Oc
 hand skal vdpse offuer eder Naadens
 Aand/ Oc i skulle bliffue hans Børn/ Act: 2.
 vdi Sandhed/ oc vandre i hans Bud/ Ioel: 2.
 baade de første oc de sidste. Hand er Esa: 44.
 Guds den Allerhøjestis Brøde/ oc
 Liffsens Kilde/ for alt Riød. Da skal Esa: 11.
 mit Rigs Spir lade sig tilsiune/ oc aff
 eders Rod skal vore Plantelsens Kar
 eller Rødscaff/ Oc i hende skal opstige oc
 oprinde Ketsærdigheds Quist/ for alle
 Folk/ at hand skal dømmen oc saliggjøre/
 alle de hannem paakalde. Oc der Rom: 10.
 effter skulle opstaa i Liffuet Abraham/
 Isaac oc Jacob/ Oc ieg oc mine Brø-
 dre skulle bliffue Førster/ oc Spiren i
 Iij Israel/

Israel/Leui den første/Jeg den anden/
 Joseph den tredie / Ben Jamin den
 fierde / Simeon den femte / Jfaskar
 den siette / oc saa fremdelis alle. De
 H^Eren haffuer benedidet Leui / oc
 met Ansietis Engel/de ærefulde Kræf-
 ter. Simeon Himmelen/Ruben Jor-
 derige / Jfaskar Haffuet / Zabulon
 Biergene/ Ben Jamin Lufene / Dan
 Glæde oc Belyst/ Nephthalim Solen/
 Gad Olictræet/ Affer Brødet,

Iohan: 10.

Actor: 2.

Psal: 126.

Baruch 4.

Math: 5.

De det skal vere it Herrens Folk/
 oc it Tungemaal / De Bildfarelsens
 Land skal icke lenger vere til. Thi hand
 skal fastis i Jlden til euig tid. De som i
 Sorg ere hendøde/skulle opstaa i Glæ-
 de. De de som for H^Erens skyld ere i
 Armod/de skulle bliffue rige. De de som
 ere i Hunger / de skulle bliffue mætte oc
 fornøede. De de som ere i Singdom/
 de skulle bliffue kærste oc føre. De som
 hendøde ere for H^Erens skyld/de skul-
 le i

Testamente.

le i Liffuet opuogne. De Jacob Hior-
te/ skulle løbe met Gladskohed/ oc Is-
raels Drne flyffue met Glæde. Men de
Wgudelige skulle bliffue sorgfulde/ oc
Syndere skulle glæde sig/ De alle Folck
skulle prise HERren. Derfaare/ mine
Børn/ beuarer alle HERrens Leuer.
Thi alle de som hans Veye rettegiorre/
de haffue Forhaabning. De hand sag-
de til denuem: I dag dør ieg for eders
Wden/ hundrede oc halffemsinde tiue
Aar gammel. Ingen skal begraffue
mig i noget kaastelige Klæde. Skal oc
ingen opskære min Bug. Thi de som
regiorre/ skulle giorre saadanne ting. De
førre mig igien til Hebron met eder.
De som hand sagde disse ord/ soff hand Judee
hen/ oc hans Børn giorde alt effter ^{Endeligt.}
som hand dennem befalee haffde/ oc be-
graffue hamtem i Hebron/ hos sine
Forældre.

Ende paa Judee Testamente.

E iij

Isaschars

ISASCHARS
Testamente / Om En-
saaldighed oc hendis
Fructer.

Copie oc Vdschrift aff Isaschars
ord / huorledis hand falledes sine Børn
til sig for sit Endeligt / oc før end hand
døde / taledes til denneim disse efterfølg-
gendis ord:

Mine Børn / hører Isas-
schar eders Fader / oc satz
ter vdi eders Orne hans
ord / som Herren elsker.
Jeg er den femte Jacobs

Søn / fød i Mandragorers betaling.
Thi Ruben bar Mandragorer aff
Marcken / oc Rachel løb imod hanz
nem / oc tog denneim. Ruben græd / oc
ved hans Køst / gic Lia min Moder
vd. Mandragorer vaare velsmagende
Eble / som vore paa det Høye vdi det
Land Aram / vnder den Dal / som kal-
dis

Gen : 30.

Testamente.

dis Vandalen. Men Rachel sagde:
Jeg vil icke giffue dig dennem/ fordi de
skulle vere mig i stæden for Børn (oc
de Eble vaare thu) Oc Lia sagde: Lad
dig der met nøye / at du haffuer taget
min Jomfrudoms Mand fra mig/
vilt du oc saa tage disse fra mig. Hun
sagde: Hør du / Jacob maa i denne
Nat vere din / for din Søns Man-
dragorer skyld. Men Lia sagde: Bes-
rømme dig icke / oc hoffmode dig icke
for høyt / Thi ieg er hans Ungdoms
Hustru. Rachel sagde: Huad der at/
Saa er hand dog mig først giffuen til
Ecce/ oc haffuer for min skyld tient vor
Fader vel i fiorten Aar. Oc Lia suare Gen: 29.
de: Huort kand ieg komme hen mee-
dig: Thi Menniskens listighed oc bes-
drag er mangsaaldigt / oc Bedrageri
haffuer fortrin nu i Verden. Rachel
sagde: Ja/ der som det anderledis vaar
re/end saa som du siger/ da saae du icke

S iiii

Jacobs

Isaschars

Jacobs Ansiet. Thi du est icke hans
 Hustru/ Men met bedrag est du ind-
 ført i min sted / oc min Fader forførde
 mig/ oc sende mig samme Nat en anden
 steds hen / oc lod mig icke see det. Thi
 haffde ieg veret tilstede / da haffde det
 icke skeet. Oc Rachel sagde end videre/
 den ene Mandragora maatt du behol-
 de/ Oc for den anden giffuer ieg dig
 hannem til Løn paa en Nats tid. Oc
 Jacob bekiende Liam / oc hun vndsiel/
 oc fødte mig/ Oc for den Løns skyld/
 bleff ieg kaldet Isaschar. Der effter
 Isaschar obenbaredis HErrens Engel for Jas
 det er løn. cob/ oc sagde: Rachel skal føde tuende
 Spinner/ fordi at hun haffuer vduald
 Kyssked / oc foractet Mandg. beblan-
 delse. Oc der som min Moder Lia/ icke
 haffde giffuet de tuende Eble for Be-
 blandelsen/ haffde hun bleffuet Moder
 at otte SuenBørn / Men for den
 skyld / haffuer hun icke faact vden sex.
 Men

Testamente,

Men Rachel siet tuende / Thi Gud /
vdi de Mandragorer hiemspogte hende /
Sordi hand viste / at hun met Jacob sig
vilde beblande for Børns skyld / oc icke
for Belystens begierligheds skyld. De
om Morgen en gjorde hun end videre /
oc gaff Jacob offuer igien / at hun oc
kunde faa den anden Mandragora.
Derfaare bønhrde Gud Rachel i de
Mandragoris. Thi endog hun haffte
de stor lyst til dennem / aad hun dennem
dog icke / Men nedlagde dennem i Her
rens Huss / oc offrede dennem den Al
terhønestis Prest / som vaar samme tid.
Derfaare (mine Børn) haffuer ieg
siden ieg bleff til Mands / vandret op
rietteligen aff mit Hierte / oc bleff min
Faders Algermand / oc tog Fructen aff
sin Ar / huert slag til sin tid. De min
Fader velsignede mig. Hand saa at ieg
vandrede enfaaldeligen / oc vaar i alle
mine Gierninger icke Naesens / eller
I v haffde

Isaschans

Arbeide
fordriff
ner mans
geAnfected
finger.

Rom. 12.

haffde fremmede Sorge / der til oc
ingen mand skadelig / eller affuendsiug
imod min Næste. Jeg talde icke ilde
paa nogen / ey lastede nogen Mands
leffnet / Men vandrede vdi Dynen
enfaaldighed. Derfaare tog ieg min
Hustru / der ieg vaar tredie Ar gam
mel. Thi Arbeidet haffde opsluget oc
fortæret min Styrcke / oc vaar nu icke
saa tidel / at ieg forstod / huad en Quin
dis veltyst vaar / Men formedelst Ar
beide besløg oc vngaff mig min søffn /
Oc min Fader glædde sig stedse oc al
tid i min Enfaaldighed. Thi naar ieg
noget arbeidede / da offrede ieg først til
HERen / formedelst Presten / alle
haande Fruct oc all den første Grøde.
Dernæst gaff ieg min Fader / siden oc
icke før / tog ieg min part. Oc Gud dub
beltgiorde Godset / vnder mine Hender.
Men Jacob viste oc vel / at Gud vaar
min Enfaaldighed behjelpelig. Alle
Sattige

Testamente.

Sattige / oc huer som vaar bedrøffue /
 medelte ieg Jordsens gode Ting / i mie
 Hiertis enfaaldighed. Derfaare / mine
 Børn / hørre mig / oc vandrer vdi Hier-
 tens enfaaldighed. Thi vdi hende haff-
 uer ieg kient oc fornummet all HEr-
 rens velbehagelighed. Den Enfaaldi-
 ge staar icke hu at Guld / Hand rider
 icke sin Næste offuer / begierer icke man-
 ge atskillige Ketter / mange Klæder vil
 hand icke haffue / Hand iætter icke sig
 selff lunge at leffue / Men hand tager
 alene Guds villie for got / oc Bildfarel-
 sens. Vnder formaa sig intet imod
 hannem. Thi hand veed icke / huad det
 er at ansee. Quindfolcks skøne pyrdelse /
 Paa det at hand sit Mod oc Sind icke
 skal besmitte. Vdi hans raad oc anslag /
 skal ingen Nidkerhed komme offuer
 hannem / ingen Had skal opuecke hans
 Siæl / skal oc icke vdi Gerighed optencke
 nogen Binding eller Jordel. Thi hand
 vandrer

Enfaald-
 digheds
 Scuet.

Enfaaldighed
forarger
sig icke
lætteligen
aff det
onde.

Alt vort
Arbejd
er Ansiet
tis suet.

Isaachs

vandrer i sit Leffnets oprictigheg / oc
anseer alting i Enfaaldighed. Hand tas
ger ingen Skadelighed aff Verdsens
vildfarelse i sine Dyen / anseer oc icke
baglengis noget aff Guds Bud. Der
faare mine Børn / beholder Guds Lou /
oc besider Enfaaldighed / oc vandrer i
Wstyldighed. Randsager icke Her
rens Bud / eller eders Næsts Gierning
ger / Men elsker Gud oc eders Næste /
oc forbarmer eder offuer Fattige oc
Singe. Underlegger eders Harder
til Bondegjerning / oc træder i Jordsens
Arbejde / med allehaande Gierning /
som i Marken falder. De offrer Her
ren sine Gaffuer med Tact sigelse. Thi
Gud haffuer giffuet den første Erpde
aff Jordsens Fruct / Velsignelsen / eff
ter som hand alle Helgen fra Abel ind
til nu velsiguet haffuer. Dig vorder
dog intet andet til dele / end Jordsens
Fecundie / oc hendis Fruct skaar vdi vee oc
arbejde.

arbejd
villig
er til
vdi er
Isaachs
giffuet den
danner
faare skaar
eders fader
er giffuet
Guds lou
vdi er
dus er
forlade
Ondskab
giffuet den
giffuet den
den velsig
Hemmel
Derfor
te / naar de
uende sig

Testamente.

arbeide. Thi Jacob vor Fader haffuer
 velsignet mig i Jordens Benedidelse/
 oc vdi Fructens første Brøde. Leui oc
 Juda ere storegiorde aff Herren iblant
 Jacobs Børn / Jordisaa Gud haffuer
 giffuet demm Arff / den ene Prestes-
 dommet / den anden Kongeriget. Der-
 faare staar i Lydighed / oc vandrer i
 eders Faders Enfaaldighed / Thi Gad-
 er giffuet / at hand skal fordersfue den
 Fristelse / som komme skal offuer Israhel.
 Mine Børn / Jeg haffuer forstaaet / at
 eders Børn / vdi de sidste Tide skulle
 forlade Enfaaldighed / oc henge sig til
 Ondskab / forlade Guds Bud / oc hen-
 ge sig til Belial / Ja / forlade Bonde-
 gierning / oc efftersølge skadelige Raad.
 Oc at de skulle bliffue forstrødde iblant
 Hedningene / oc tiene deris Giender.
 Derfaare siger eders Børn oesaa det-
 te / naar de synde / at de snarligen om-
 uende sig til HERRen / Thi hand er loel:
 Barm

Isa schars

Barmhiertig / oc vil vdhielpen dennem /
 at de skulle komme vdi deris Land igien.
 Jeg er hundrede oc tiue Aar gammel /
 oc haffuer icke kient hos mig nogen
 Synd til Døden / Haffuer oc icke be-
 kient nogen / min Hustru foruden /
 Jeg haffuer oc ey bedreffuet nogen
 Vtstyshed / vdi mine Dyens offuers-
 mod. Vin til offuerslødighed haffuer
 ieg icke drucket. De huad min Næste
 haffde / som vaar at begiere / det haff-
 uer ieg icke begieret. Intet ont er kom-
 met i mit Hierte / oc ingen Løgn er
 gangen offuer mine Læber. Jeg spør-
 gede met huer som vaar bedrøffuet / oc
 gaff de Arme met aff mit Brød. Al-
 le aad ieg icke mit Brød / oc ingen
 Marg ieg opløste. Gudfryetighed oc
 Sandhed ieg gjorde / i alle mine dage.
 Jeg elskte HERren aff all min Krafft /
 Jeg fløt oc aff alt mit Mod / Oc alle Mennis-
 ke lige som mine Børn. Der som i /
 mine

Rom: 12.
 Psal: 35.

Marg.
 Lat: ter-
 minum,
 non solui.
 Jeg fløt
 te aldrig
 nogen
 Stelsten.

Testamente.

mine Børn / disse Ting oc saa giøre
ville / da skal Belials Aand fly bort fra
eder / oc alle skadelige Folckis Giernin-
ger / skulle icke saa Herredømme off-
uer eder / Oc da skulle i vnderlegge eder
alle skadelige Diur til Vnderdannig-
hed. Thi i haffue Himmels Gud
hos eder / som vandrer met Mennis-
ken i Hiertens enfaaldighed. Oc
hand besol dem / at de skulde føre han-
nem til Hebron / oc der iorde hannem /
i Hulen hos sine Fædre. Oc hand /
som vaar Lix femte Søn / vdrackte
sine Søder / oc døde vdi en god Alder /
Hand haffde alle sine Ledemod

sunde oc stercke / Soff saa

hen til Herren /

som hans

Fædre.

Ende paa Isaschars Te-
stamente.

Babulons

Z A B V L O N S
Testamente/Om Barm-
hiertighed/oc Gudfrættighed/
oc huorledis Gud dennem
velsigner.

En Vdscrifft aff Zabulons Testa-
mente/Hvad hand sine Børn hød oc be-
fol/ vdi sin Alders fyrrethiende til Hund-
rede Aar/ oc efter Josephs død/ i det
andet oc tredieende Aar/ sagde hand saa
til dennem:

Drer i Zabulons Børn/
oc mercker vel eders Fa-
ders Ord. Jeg er Zabu-
lon/ mine Forældre en
god Gaffue. Thi der ieg
bleff fød/bleff min Fader saare forpøgt/
vdi stort oc smaat Queg. Thi hand
haffde Lycke i mangehaande Hyrdes-
keppe. Mine Børn/ Jeg haffuer icke
fornummet/ at ieg haffuer syndet i mi-
ne dage/ vden vdi mit Sind. Jeg kom-
mer oc icke i hu/at ieg noget Skalkhed
haffuer

Testamente.

haffuer bedreffuet/ den Vandriffghed
foruden/ som ieg begiet met Joseph/
der ieg met mine Brodre/ dulde for
min Gader/ det som skeet vaar. Gen: 37.
En
dog ieg saare graed i Londen/ Thi ieg
fryetede for mine Brodre. Fordi de
haffde giort it Forbund met himanden/
at huemsonhelst denne hemmelike
Handel obenbarede/ hand skulde op
met Suerdet. Dog fordi de vilde myr-
de hannem/ haffuer ieg met graedende
Laare saare formanet dennem/ at de
denne Wgierning icke begaa skulde.
Men Simeon oc Gad/ komme offuer
Joseph/ hannem at myrde/ oc Joseph
falt paa sit Ansiet/ oc sagde saa til den-
nem: Forbarmer eder offuer mig/
mine Brodre/ forbarmer eder offuer
mig/ Forbarmer eder offuer Jacobs
vor Gaders Lemmer/ seetter icke eders
Hender paa mig/ wskyldigt Bled at
vddgde. Thi ieg haffuer intet syndet
med

Jacobs Testa-
ment bød oc be-
træffende til Joseph
og di de
at sagde hand sa

Jacobs Børn
ter vel eders Ga-
de. Jeg har
minne Forældre
haffuer. Thi da
der saare for-
dug. Thi ha-
rhande Hpre
Jeg haffuer id
fuer syndet im
End. Jeg har
ogget Skalkhe-
haffuer

imod eder. Men haffuer ieg syndet/da
vnderuifer mig met Røffelse/Men kaster
icke eders Hender paa mig/ for
Jacobs vor Faders skyld. Saa tilige
hand sagde disse ord/ bleff ieg rørt met
Barmhertighed / kom oc begynte at
græde/ oc min Læffuer bleff opløst vdi
mig / Oc alle mine induaartis Lem-
mers natur / bleff opløst offuer min
Siæl.. Men Joseph græd/ oc ieg oc
saa met hannem / Mit Hierte tog til
at bibre / oc mit Liffs Ledemode bleff
ue forskreckede / oc ieg kunde icke staa.
Oc der Joseph saa / at ieg græd met
hannem / oc at de andre vaare komne
hannem at myrde/ flyde hand til mig/
oc bedis naade aff dennem. Da opstod
Ruben/ oc sagde: Brødre/ Vi ville icke
affliffue hannem/ men kaste hannem i den
tørre Grøffte/ som vore Forfædre opkast
haffue/ oc icke fundet Vand. Thi Gud
haffde forbødet Vandet / at oprinde i
sam

Testamente.

samme Grøfft/ Paa det at hun skulde
vere Joseph til en Beshynning/ som hun
oc vaar/ til saa lenge at de saalde de Is-
maeliter hañem. Mine Børn/ Jeg bez-
vilgede icke i denne Synd met Joseph/
Mer Simeon oc Gad/ oc de andre sex
Brødre/ toge Josephs Røpbepeninge/
oc kjøbte der for Sko/ til dennem selff/
deris Hustruer / oc til deris Børn.

De sagde: Vi ville det icke fortæere i Gen: 37.

Mad/ Thi det er vor Broders Blods
Røpbepeninge / Men wi ville traas-
dendis søndertræde det/ for den skyld/ at
handhaffuer sagt/ at hand skulde regie-
re offuer oss. Saa ville wi see/ huad
hans Drømme haffue at besæde. Der-
saare staar screffuet i Enochs Scrifft/
Huem icke vil opuecke sin Broder
Sød / opløs hannem Josephs Sko/
oc spytte hannem i Ansigtet. Thi Brø-
drene vilde icke / at deris Broder Jos-
eph skulde leffue/ oc Hæren haffuer

Deut: 25.

Gij

opløst

Tabulons

opløst dennem som en Sko. Thi der
de komme i Egypten / bleffue de vden
for Porten opløste aff Josephs Suen-
ne. De saaledis tilbade de Joseph.
Men de ickē alene tilbade hannem / men
bleffue oc saa met Blusel oc Bæstem-
melse offuerghdede / fulde neder for
hannem / oc bleffue saaledis til skamme
for dennem vdi Egypten. Der effter
finge oc de Egypter / alt det onde at hø-
re / som wi Joseph giort haaffde. Effter
at dette vaar giort / baare Brøderne
Mad paa Bordet / oc finge sig Mad /
Men ieg smagede ingen Mad tho Da-
ge oc tho Nætter offuer / oc haaffde met
ynck met Joseph. Judas aad ickē hel-
ler met dennem. Thi hand seg vare
paa Græffen / oc fryctede / at Simcon
oc Gad / ickē skulde igien falde paa / oc
tage hannem aff dage. De der de saae /
at ieg ickē aad met dennem / sette de mig
til at vaarte hannem / inderisaa lunge /
at hand

Testamente.

at hand bleff saalt. Hand vaar i
Grøfften / tre Dage oc tre Nætter / De
bleff end da saalt wbespiset. Der Ru-
ben siet at høre / at Joseph vaar saalt
i hans frauerelse / sonderreff hand sine
Klæder / græd oc sagde: Huorledis
kand ieg see Jacobs Ansiet: Jeg
strax Benningene / oc løb offter Kiebs-
mendene. Men hand fant ingen / Thi
de haffde forkat Landuegen / oc vandre-
de skyndeligen at Rffueye. Saaledis
aad Ruben intet Bred den dag. De
Dan gief til hannem / oc sagde: Græd
icke / oc sørge icke for Drengen / Jeg
veed huad wi ville sige til vor Fader.
Wi ville tage en Gedebueck aff / oc der
vdi ville wi spē Josephs Kiortel / oc si-
ge: See nu til / om det er din Sønns
Josephs Kiortel. Thi de spørde Jo-
seph aff sin Kiortel / der de vilde selge
hannem / oc indførde hannem vdi en
gammel Kiortel / en Suend tilhørende

Gen: 37.

G iij dis.

Zabulons

dis. Simeon haffde Josephs Riortel/ oc vilde icke faa hannem fra sig/ men vilde sponderhugge hannem met ic Suerd. Thi hand vaar vred/ at hand endnu vaar i liffue/ oc at hand icke haffde affliffuet hannem. Men wi sætte off alle endrecteligen op imod hannem/ oc sagde: Der som du icke antuorder off Riortelen/ da ville wi sige/ at du alene haffuer giort dette onde i Israel. Der met gaff hand dennem Riortelen sine Børn igen/ oc de gjorde der om/ som Dan om Barmhaffde sagt. Nu forkynnder ieg eder/ mine Børn/ holder HERrens Bud/ oc beuifer Barmhiertighed/ oc haffuer Barmhiertigheds Lemmer mod eders Næste/ oc alle Mennsker/ saa oc mod de wmaelende Creature. Thi for den skyld/ haffuer HERren velsignet mig/ Saa/ at der alle mine Brødre vaare siuge/ kom ieg vden Kranckhed der fra. Thi Gud fiender alt huus Mennskene

vdfaar

Zabulons
formas
ning til
sine Børn igen/ oc de gjorde der om/ som Dan om Barmhaffde sagt.
Nu forkynnder ieg eder/
mine Børn/ holder HERrens Bud/
oc beuifer Barmhiertighed/ oc haffuer Barmhiertigheds Lemmer mod eders Næste/ oc alle Mennsker/ saa oc mod de wmaelende Creature. Thi for den skyld/ haffuer HERren velsignet mig/ Saa/ at der alle mine Brødre vaare siuge/ kom ieg vden Kranckhed der fra. Thi Gud fiender alt huus Mennskene

Psalm: 41.

Testamente.

vdfaaere oc sætte deris sind til. Derfaar Matth: 5.
 re/ mine Børn/ haffuer Barmhertigheds Prouer: 11.
 tighed vdi eders Lemmer. Thi lige som
 en giør med sin Næste/ saa vil oc Her-
 ren giøre med hannem. Der mine
 Brødre Børn laae siuge/ oc døde alle
 for Josephs skyld / at de ingen Barm-
 hertigheds Lemmer hannem keni haff-
 de / bleffue mine Børn for Siugdem
 beuarede / som eder er vitterligt. Oc
 der ieg vaar i Canaan paa Strandsi-
 den/ gjorde ieg Siffedraetter min Fader
 Jacob til gode / oc endog at mange
 drucknede i Haffuet / bleff ieg dog w
 beffad. Jeg vaar den første/ sent gjorde
 it Skib/ at fare til Eges met/ oc Gud
 gaff mig Forstand oc Visdom der vdi.
 Jeg lod it Træ gaa baglengis vd aff
 Skibet/ oc vdspende it bret Lagen mit
 i Skibet / oc i saa maade vandrede ieg
 vd met Strandsiden/ oc fiskede Fiske op
 til min Faders Hus/ indtil wi komme i
 G iij Egypten.

Babalon
 Seigla
 his paa
 findere/
 oc den
 første
 Siskere.

Tabulons

Egypten. Jeg gaff alle Fremmede
aff mit Giffueri/ oc vaar Barmhertig.
Men naar den Fremmede vaar frant
eller bedaget/ da faagede ieg Giffen/ oc
ridde hannem vel/ alt effter huer mands
nødtørffughed. Jeg bar dennem vd/
vaar metynctfom/ oc hialp dennem al
le. Derfaare gaff Gud det/ at ieg fik
megen Giff i Haffuet. Thi huen sin
Næste giffuer / hand ananuner det
oc mangfaaldeligen aff Herren.

Jeg fiskede vdi fem Aar/ oc saa man
ge ieg saa/ dennem gaff ieg/ Der til oc saa
gaff ieg min Faders Hus nock. Om
Høsten da fiskede ieg. Om Vinteren
voctede ieg Diorden/ med mine Brø
dre. Jeg siger eder nu huad ieg giort
haffuer. Jeg saa mit vdi Vinteren en
Bedrøffuet/ oc forbarmede mig offuer
hannem/ stal hemmeligen it Klædebon
aff mit Hus/ oc gaff hannem det. Be
rer derfaare oc saa i / mine Børn/
Barm

Testamente,

Barmhiertige aff alt det Gud eders
 giffuer/ oc beuifer vden forskel/ Barm-
 hiertighed mod alle. Men der som i icke
 haffue/ det i den Dødtørffte saa strax Ecclesi: 39.
 kunde meddele/ saa haffuer dog metynck Dan: 4.
 met hannem / vdi Barmhiertigheds Tob: 12.
 Lemmer. Jeg veed at min Haand/
 icke haffuer sig nogen stund forsom-
 met/ at giffue den Dødtørffte. Oc
 ieg vandrede met dennem / videre end Et vni
 siu Stadia / oc græd/ Oc mine Lem- geferligt
 mer berørdis aff metynck offuer den en fier
 nem. Oc derfaare/ mine Børn/ haff- ding
 uer Barmhiertigheds Lemmer mod Deys.
 alle Mennsker/ Paa det/ at Gud oc saa
 naadeligen sig offuer eders land forbar-
 me. Thi vdi de sidste dage/ skal Gud Guds
 sende sin Barmhiertighed til Jorden. Barmo
 Oc huor hand finder Barmhiertig- hiertig
 heds Lemmer/ i dennem skal hand bo. hed paa
 Gandeligen/ saa meget som Menni- Jorden
 sket sig offuer sin Næste forbarmer/ obenba
ret.
 G v saa

Sabulons

saa meget vil oc Gud offuer hannem
sig forbarme. Thi der wi vaare drag-
ne vdi Egypten/ kom Joseph icke det
onde ihu imod oss/ Oc der hand saa
mig/ forbarmede hand sig offuer mig.

Ephes 4. Seer i/ mine Børn oc saa der paa / oc
forgæder det onde / oc elsker hinanden
indbyrdis/ oc ingen ihukøme sin Bros-
ders ondskab. Thi det atskil Endrectig-
hed/ oc atspredde den som ere Blods-
foruant / oc bedrøffuer Sielen. Thi
huem som ihukommer det onde / hand
haffuer icke Barmhiertigheds Leiner.

**En Lig-
nelse om
Enighed.**

Giffuer act paa Vandene/ naar de
met hinanden komme paa Driff/ da sp-
re de Eten/ Træ oc Sand hen met sig:
Men naar de bliffue fordeelde i mange
Strømme / da røder Jorden dennem
vd / oc de bliffue borte. Lige saa vil det
oc gaa eder/ der som i bliffue splidact-
ge. Fordeler eder icke i tuende Hoffues-
der. Thi alt det Gud skabt haffuer/ det
haffuer

Testamente.

haffuer it Hoffuet/ Hand haffuer giff-
uet tuende Skuldrer/ Hender oc Fø-
der/ saa ere dog alle Lemmer it Hoff-
uet vnderdanniige. Jeg haffuer for- L Reg: 12.
staaet vdi mine Fædris Scrifft/ at i vdi
de sidste dage skulle falde fra Herren/
oc bliffue i Israel fordeelte/ oc efftersøl-
ge tuende Konger. All Vederstygge-
lighed skulle i bedriffue/ oc tilbede alle
Affguder. Eders Fiender skulle fange
eder/ oc i skulle/ vdi alle Electerne/ sid-
de i all Kranckhed/ i Siælens droffuel-
se oc vee. De effter saadanne Ting/ Gud fors
skulle i tencke paa Herren/ oc giøre barm-
hertiche
Penitente/ Oc da skal hand omuende sig offuer
eder/ Fordi hand er metlidig oc barm- alt/ Thi
hertig/ oc icke ihukommer Menniskens hand et
Børn deris Ondskab / Thi de ere sterke
Riød/ oc Vildfarelsens Aander forføre ring / oc
dennem i alle deris Gierninger. Eff- hadet in
ter alt dette/ skal Gud selff (som er Ket- ter det
færdighedsens lius) oprinde. Sundhed hand
oc Barm- haffuer
giort/
Sapien: 11.

Tabulons

oc Barmhiertighed vdi hans Vinger.
 Hand skal kigbe alle Menniskens
 Børns Fængsel løst / fra Belial. De
 hand skal vndertraade alle Bildfarels
 sens Aander / De vdi sin Nidtierhed
 skal hand omuende alle Hedninger.
 Iohan: 1. De i skulle see Gud vdi Menniske lige.
 Philip: 3. Thi Gud haffuer vdualt Jerusalem/
 Rom: 9. Gud er hans Naffn. ydermere / mine
 1. Iohan: 5. Børn / Verer icke forgefulde / for den
 skyld / at ieg døer / oc forfalder icke met
 alle / fordi at ieg forlader eder. De ieg
 skal igien opstaa mit iblant eder / liger-
 uis som en Første mit iblant sine
 Børn. Ja / Jeg skal fryde mig iblant
 min Aft / oc iblant saa mange / som aff
 dennem Guds Lou / oc Tabulons deris
 Faders Bud / haffue beuaret. Da skal
 Math: 5. Herren indføre en euig Jld offuer de
 Rom: 1. Ugudelige / oc forderffue dennem met
 Slect oc alt. Jeg løber nu hen til min
 huile / lige som mine Forfædre / Men
 frycter

Testamente.

frycter i Herren eders Gud aff all
Styrcke / alle eders Liffs dage. De
som hand sagde disse ord / soffnede hand
hen i en god Sæffn. De hans Børn
laagde hannem vdi en Kiste / oc forde
han hannem siden vdsaa til Hebron /
oc begroffue hannem
hos sine For-
fædre.

Ende paa Babulons Tes-
tamente.

D A N S

Testamente / Om Brede

oc Løgn / oc deris skadelige

oc forderffuelige vdr

retning.

En

Dans

En Vdscrifft aff Dans ord / som
hand sagde til sine Børn / i sine sidste da-
ge / vdi der femte oc tiuende Aar aff
hans Alder / Kallede hand sine Affkoms-
me til sig / oc sagde :

Drer min tale i Dans
Børn / oc giffuer æt
paa / huad eders Faders
Mund taler. Jeg haff-
uer i alt mit Leffnet hul-

det oc loffuet / det gaat oc ret er. Thi
Sandhed / oc huad ret er giort / beha-
ger Gud vel. Det som skadeligt oc dø-
deligt vaar / som er Løgn oc Brede /
det hadede ieg. Fordi de thu ting lærer
Mennicken all Ondskab. Jeg bekiens-
der i dag for eder / mine Børn / at ieg
bleff glad aff mit Hjerter / ved Josephs /
den sandrue Mands død / Ja / Jeg fry-
dede mig / der hand bleff saalt / Fordi at
vor Fader haffde hannem kier / frem
for oss. Thi Nidkierheds oc Hoffmo-
digheds Aand sagde til mig : Du est io

Dans
Synds
imod Jo-
seph / bes-
kendelse.

oesaa

Testamente,

oc saa hans Søn. Oc en aff Belials
 Aander forde effter/ oc sagde: Tag
 dette Suerd/ oc ihiesla Joseph/ Oc/
 naar hand er død/ saa skal vel din Fa-
 der elske dig. Det vaar Bredens
 Aand som mig raadde/ at ligeruis som
 it Panterdiur opsluger it Kid/ saa skul-
 de ieg opsluge Joseph. Men Jacobs ^{Merck/}
 min Faders Gud/ lod hañem icke falde ^{huem off}
 i mine Hender/ at ieg skulde finde han- ^{redder}
 nem alene. Hand haffuer oc icke sted ^{fra siens}
 saadant it Skalekhed i Israel/ at tuen- ^{der oc}
 de Spirer i Israel skulde tilstedis. Oc ^{Wlycke.}
 nu mine Børn/ Jeg dør/ oc siger eder
 det i Sandhed/ at der som i icke beuare
 eder selff/ for Løgnis oc Bredis Aand/
 oc elske Sandhed oc Langmodighed/
 da skulle i forderffuis. Mine Børn/
 vdi Brede er Blindhed. Der er oc icke ^{Vrede}
 nogen Bred til/ som anseer it Ansiet ^{forblens}
 vdi Sandhed. Ja/ vere det end Fader ^{der.}
 eller Moder/ da tager hand vare paa
 dens

Vredis
oc Løgns
art.

Dans

dennem/ lige som de vaare Ziender/ er
det oc hans Broder / da kiender hand
hannem icke/ Er det en Ketsfærdig/ da
seer hand hannem icke / Oc sine Ven-
ner kiender hand icke / Er det en Guds
Prophete/ da er hand hannem icke ly-
dig / Fordi Vredens Aand opstiller
Bildefarelsens Garn omkring han-
nem / oc forblinder hans induaartis
Øyen/ Oc ved Løgn formpræker hand
hans Mod oc Sind/ oc en egen Siim
giffuer hun hannem. Men i huordan-
ne Ting omuender hun hans Øyert
Alleniste vdi Hiertens Had/ oc giffuer
hannem it eget Hierte/ imod sin Brø-
der / vdi Hadskhed.

Meine kiere Børn / Brede er en
skadelig Ting/ Thi hand bliffuer Siæ-
lens Herre/ oc givr dens Legeme/ som
Eccles: 28. vred er/ til sit eget. Offuer Siælen
regierer hand/ oc giffuer Legemet mact/
alle Skælfhed at bedriffue. Oc naar
som

Isaachs

som alting da er fuldreffuet / da vnd
 skolder hand / oc retsærdig gior / alt det
 som skeet er. Thi hand fand intet see/
 for den skuld at hand er vred. Oc
 huen som mechtig er / hand haffuer i
 sin vrede tredubbelt mact. En haffuer
 hand formedelst sit velde / oc sine Tie
 neris hielp. Den anden / formedelst
 Nigdem / offuertaler oc offuerlinder
 hand - hannem vdi Bretsærdighed.
 Den tredie haffuer hand vdi sin natu
 lige Liffs mact / oc vdi det onde / som ved
 sig selff arbeider. Men er hand som
 vred er / suag / da haffuer hand dubbele
 mact / formedelst de Ting / som Natu
 ren tilhøre. Thi Aanden staar altid
 Skalethed bi / Paa det at hans Gier
 ninger altid kunde gaa for sig / med
 Løgn oc Erofsked. Vredens Aand
 vandrer altid hos Sathans høyre Si
 de. Derfaare forstaar Vredens mact /
 Thi hand er forfengelig. For det fors

Vredis
 mact hos
 tuende
 slags
 Menne
 sker.

H ste/

Dans

ste/ da forbittre hand Ord oc Tale.
Dernæst bestyrcker hand hantem/ naar
hand er forbittret/ oc vdi bitter Berømt
melse oc vredactelige store Ord oc Tru
sel/ bedrøffuer hand sit Raad/ oc giør
onde Anslag. De saaledis opuecker
hand sit Sind til stor Brede.

Merck
en sken

Lad om/
huorledis
mand sig
holde skal/
naar
mand loff
vis eller
lastis / oc
sig vaac
te for
Brede.

Derfaare/der som nogen taler eders
imod/saa lader eders icke røre til Brede/
De der som nogen roser eders / fromme
at vere/ saa forheffuer eders icke/ Lader
eders oc icke berøre / enten i faure Ord/
oc Tale/som behage kand/oc en heller
om nogen seer eders surt an. For det før
ste/ fryder Brede Hørelsen / oc skær
per Modet/ at det kand forstaa / huor
ledis mand det lastet oc skeldet hæffuer.
De dernæst mener den som vred er/at
hand er det med alle rætte. Der som i/
mine Børn / nogen tid falde i nogen
Skade eller Forderffuelse / da raaber
icke / oc bander formeget høyt. Thi
Anden

Testamente.

Aanden volder / at mand attraar / det
 som forderffuet er / Paa det at hand
 fand vredis formedelst Begierlighed.
 Men der som i lide nogen Skade met
 en god vilie / saa verer icke sorgesfulde.
 Thi Corrigfuldhed opuecker baade
 Brede og Løgn. Det samme er it on-
 de / som haffuer it dubbel Ansiet / Bre-
 de oc Løgn / de tale hinanden imod / oc
 der met gipre de wstyr / i Raad oc Ans-
 skag. Oc naar Siælen ved Senden oc
 Ildelad bliffuer perturbet / oc gaar aff
 laue / da viger H Erren strax paa stand
 fra hannem / oc Belial regierer hans
 nem. Derfaare / saa beuarer / mine
 Børn / H Errens Bud / oc beholder
 hans Lou / viger bort fra Brede / oc ha-
 der Løgn / Paa det at H Erren maa
 bo i der / oc Belial fly fra eder. Taler
 Sandhed huer met sin Næste / at i icke
 met selffs vilie indfalde vdi Bedrøff-
 uelse / Men kunde bliffue i Fred / oc
 H ij haffue

It Ondel
 som haffo
 uer. thi
 Ansiet.

Ephes: 4

Gulle guld aff guld / lamme, som de gamle
 minne, shall dan illa veltugt Apoc. 7. Gud
 i guld i guld / langth Dans
 basigling og, haffue Fredsens Gud hos eder. Saa
 magnus, saa fand icke Belial haffue Herredømme
 Vall / om og offuer eder. Haffuer H. Erren tier /
 Ruben aff meders gantiske Liffs tid / oc eder self ind
 aar / og Dans byrdis / aff it sandru Hierte. Thi ieg
 funde Prophetie / om haffuer forstaaet / at i vdi de sidste dage
 brumte hans skulle bortuige fra H. Erren / oc giøre
 af sin Bøens Leui ont / oc staa Judas imod / Men i
 færd tilkomme skulle dog icke offueruinde dennem /
 iung og mends Jorden. Guds Engel ledsager dennem
 ind i sin færd baade / Oc Israel skal staa paa den
 Løbelst rett nem. De naar i bortuige fra Herren /
 da skulle i vandre i allehaande Aander
 nis Ondskab / giøre all Hedningernis
 Bedersyggelighed / oc holde eder til de
 skalkactige Quinder / Oc Bilsfarels
 sens Aander skulle giøre deris Gier
 ning / vdi eder met all Ondskaff. Jeg
 haffuer læst i Enoch / at Sathanas er
 eders Første / oc at all Wenskheds oc
 Hoffærdigheds Aand skal holde sig til
 Leui / Leui Børn at faarekomme oc
 gienskius

Vidnes
 byrd aff
 Enochs
 Bog / at
 Sathan
 nas er
 Verdens
 Første.

Testamente.

gienskiude / at hand fand komme den-
nem til at synde for HERren. Men
Børnene skulle holde sig til Levi / oc
anse ham i alle ting. Oc Jude
Børn skulle aff Gerighed / rissue frem-
met Guds til sig / som Løuer. For den
skyld / skulle i met dennem bliffue hen-
førde i Fængsel / Oc der skulle i bekom-
me alle Egyptiske Plager / oc alle Hed-
ningenis Onde. Da skulle i vende om
igien til HERren / oc bekomme Barm-
hertighed / Oc hand skal føre eder vdi
sin Helliggjørelse / oc vdraabe eder
Fred. Oc HERrens Frelse skal oprin-
de eder aff Levi oc Juda / hand skal hol-
de Striden imod Belial / Oc hand skal
giffue vore vnges Mend Seneruindin-
gens heffn. Helgenis fangne Siæle
skal hand forløse fra Belial / oc om-
uende til HERren de vantro Hierter.
Oc dennem som hannem paakalde / skal
hand giffue den euige Fred / Oc i den

Exod: 7

8. 9.

Ephes: 2.

Hebr: 5.

Luc: 2.

H iij

skulle

Dans

Apoc: 21. skulle de Hellige haffue huile / Oc de
 rusalem/huileket skal vare ti euig tid/til
 Guds pris oc ære. Oc Jerusalem skal
 fremdelis icke fangis. Jordisaa H Er
 ren skal i hende bo hos Mennifken/
 Oc Israels Hellige skal regiere offuer
 Zach: 9. hende i ydmynghed oc Armod/ Oc huem
 som tror paa hannem/skal i Sandhed/
 Rom: 10. regiere vdi Himmelen. Derfaare nu/
 mine Børn / frycter H Erren / oc seer
 eder for/ for Sathan oc for hans Aans
 N: Dan: 3. der. Men holder eder til Gud / oc til
 den Engel / som giør vndfkyldning.
 Hoor Thi hand er Meglere imellem Gud
 hand sit ger/ Oc oc Mennifken/ til Israels fred / Hand
 ieg saa en de Mennifken/ til Israels fred / Hand
 anden / skal imodstaa Siendens Rige. Derfaa
 hand vaer re skal Sienden sig beflite/ alle dennem
 i en En at kuldaste / som paakalde H Erren/
 gels An Jordi hand veed / at paa huileken dag
 fter. Israel bliffuer troendis / da bliffuer
 Siendens Rige vdrødet. Men hand/
 det

Testamente,

det er Fredsens Engel / skal bestyrcke
Israel / at det icke falder i de onde deris
Endeligt. Samme tid skal Israel berts
uige fra Skalkhed / oc Hæren skal
ville hiemsege sine / Oc hans naffn
Saluator skal vere i alle Israels Lande
skab / oc iblant Hedningene. Derfaa
re / mine Børn / affholder eder selff / aff
alle skadelige Gierninger / oc kaster
bort fra eder / Brede oc all Løgn. El
sker Sandhed oc Langmodighed / oc de
Ling / som i aff eders Fader hørt ha
ue. Det samme siger oc i fremtiden
eders Børn / Paa det at Hedningenis
Fader skal anamme eder. Thi hand
er sandru / langmodig / mild oc ydmyg /
Oc hand lærer Guds Lou met Gier
ningen. Derfaare bortuiger fra all
Bretfærdighed / at i kunde vere Hæ
rens Retfærdigheds anhengere. Oc
begræssuer mig hos min Fader. Disse
Ord talde hand / oc kyste dennem / oc
H iij seff

1. Pet : 5.

Matth : 1.

Matth : 11.

Nephtalim

soff saa den Verdslige Eggen. Men
hans Børn begreffe hannem / oc før
de hans Been til Abraham / Isaac oc
Jacob. De lige sem Dan spaade dem
nem / at de skulde i fremtiden kaste deris
Guds Lou baglendis fra sig / oc sig selff
forkaste fra deris Arffueland / oc bort
føre dennem selff fra deris. Elect oc
Fæderneland: Saa er dennem oc
effter denne Propheci skeet
oc vederfare.

Ende paa Dans Testamente.

NEPHTALIM
Testamente / Om Guds
Fryet / som intet gjør / vden
huad ordentlig oc ret er.

Voskrift aff Nephtalim hans Tes
tamente / om de Ting / som hand i sin
Døds tid faareholt oc besol sine Børn /
der hand var hundred / thi oc tredue
Aar gammel. Dee

Testamente.

DEr Nephtali Børn / kom
me tillsammans / i den siuen-
de Maanet / paa den tier-
de dag i samme Maanet /
oc Nephtali end da vaar
karsk oc sund / lod hand berede en Na-
dere / oc der til kaastelig Driick. Men
om Morgen en tilige / der hand op-
uognede aff Søffne / sagde hand til
dennem : Jeg dør / Oc de trode han-
nem icke. Hand loffuede HERren / oc
stadfestede det end engang. Ja / Jeg
dør / sagde hand / effter vor Nadere
i Afften. Oc hand begynte at sige til
sine Børn :

Hører mine Børn / hører eders
Faders Nephtalim tale. Jeg er fød Gen: 30.
aff Balla. Rachel gjorde det met li-
ste / oc gaff Jacob Ballam i sin sted /
oc fødte mig paa Rachels Hoffter.
Oc dersaare bleff ieg kaldet Nephta-
lim. Oc Rachel haffde mig tier / for
H v den

Nephtalim

den skyld / at ieg bleff fød paa hendis
Hoffter. Oc der ieg endnu vaar vng
oc liden / kyfte hun mig / oc sagde: Gud
giffue / at ieg maa see dine Brødre / aff
mit Liff / effter dig. Effter den tid
vaar Joseph mig i alting lig / effter
Rachels Bøn. Men min Moder
Balla / vaar Rotheni / Debora Bro
ders / Rebecca Ammes Daatter. Den
ne Balla bleff fød lige samme dag / som
Rachel bleff fød paa. Denne Rothel
nus / som vaar aff Abrahams slect /
vaar en Chaldeer. Hand ærede Gud /
vaar Fri oc Edel / Men fordi / at hand
vaar en Fange / kjøbte Laban hans
nem / oc gaff hannem Euam sin Lief
sterinde til Hustru. Hun fødte en
Daatter / oc kallede hende Zelpha / eff
ter den Befestnings tilnaffn / paa huil
cken hand bleff fangen. Dernæst fød
de hun Ballam / oc sagde: My skynden
dis / skalt du / min Daatter kaldis. Thi
strax

strax
sig
ieg
for
had / all
sem en
ligerus
huor me
oc tager
gip oc
ligand
hoffuer m
det. Oc
it Haar.
høp
Maade
ligerus
staa oc
til det
Hæren
vere no
der i det

Testamente.

strax som hun vaar fød / skyndede hun
 sig Melck at dricke. Oc fordi / at
 ieg vaar læt til Guds som en Hiort/
 forordinerede min Fader mig / for it
 Bud / alleuegne at vdsende. Ja / lige ^{Esa: 29.}
 som en Hiort velsignede hand mig. ^{Eccles: 33.}
 Ligeruis som en Paattemagere veed/
 huor megen Materi it Kar behøffuer/
 oc tager saa meget Leer til det: Saa
 giør oc Gud Legemet / effter Aandsens
 lignelse / oc effter som Gierningen bes
 høffuer mact / sætter hand en Aand vdi
 det. Oc er icke Bildfarelse der vdi / til
 it Haar. Thi alle oc huert den Aller ^{Sapien: 11:}
 hønestis Creatur / er giort vdi sin
 Maade / Veet oc Vandmercke. Oc
 ligeruis som en Paattemagere / for
 staar oc veed huert Kars brug / huor
 til det kand vere nock: Saa kiender oc
 HErren Legemet / huor langt det kand
 vere nock i det gode / oc naar det begyn
 der i det onde. Thi der er intet Creas
 tur/

Nephtalim

Gen: i.

Wlighed
er i alle
ting.

ture/ oc en nogen Forstand / at HErr
ren det io kiender. Thi hand haaffuer
skabt huert Meeniske effter sit Villes
de/ oc saadan som hans Styrcke er/
saadan er oc hans Gierning. De saaz
dant som hans Mod oc Sind er / saaz
dan er oc hans Vdretning. De saaz
dan som hans Vduellese er/ saadan er
hans Gierning. De saadant som hans
Hierte er/ saadan er hans Mund. De
saadant som hans Dye er / saadan er
hans Spffn. De saadan som hans
Siæl er/ saadan er hans Tale / enten
vdi HErrens Lou / eller vdi Belials
Lou. De ligeruis som der er atskillig
hed imellem Lius oc Mørck / imellem
Lum oc Hprelse/ saa er oc forskel imel
lem Mand oc Mand / oc imellem
Quinde oc Quinde. Ja / mand kand
icke sige / at nogen ting / paa nogen
part / som paa Ansiet eller andet saaz
dant / gaar hinanden tilforn. Thi
Gud

Testamente.

Gud haffuer vdi sin ordning / gjort al-
 ting gaat. Iem Sind i. Høffuedet / De
 Halsen haffuer hand giffuet Hoffue-
 det til / oc Haaret Høffuedet til ære.
 Dernæst Hiertet til Snuilhed / Bugen
 til hies aff Maffuen kommer at vdi-
 kaffe / Rørene til Sundhed / Læffueren
 til Brede / Galden til Bitterhed / Nis-
 ten til Lader / Nyrene til Liffghed /
 Lenderne til Duellighed / Riffbenene
 til Leyet / Sæden til Styrcke / oc slæ-
 fremdelis. I lige saa / mine Børn /
 Verer vdi eders Ordning / intet ic gaat
 forfat / i Guds fryet / De giprer intet
 wordentligt / aff foracting / eller vden
 rette tid. Fordisaa / der som du siger til
 Dyet / høyr / saa kand det icke høre / etc.
 Lige saa kant du icke gipre Lufens
 Gierninger i Mørcket. Derfaare
 verer icke forbrade / eders Gierning
 oc Idret met Berighed at forderffue /
 eller met forfengelig Tale / eders Siel
 le at

Nephtalim

le at forføre. Thi der som itencke paa
 Hiertens renhed / da kunde i holde
 Guds vilie. Solen / Maanen oc
 Stierneerne foruedyle icke deris Ord-
 ning: Saa skulle i oc icke foruandle
 HÆXrens Lou / vdi eders Giernins
 Baruch 6. gers Wordentlighed. Hedningene fas
 Sapien: 13. re vild / oc forlade HÆXren / haffue
 effterfult Steen oc Træ / oc efftersølge
 endnu Vildfarelsens Aander. Men
 i mine Børn / giører icke saa / Kiender
 den eniste Gud / vdi Firmamentet / i
 Jorden / oc i Haffuet / oc i alle Crea-
 tur. Den HÆrre som alt dette haff-
 uer giort. Paa det i icke skulle bliffue
 som Sodoma / som foruandlede sin
 Naturs ordning. Huilcken oc saa Gud
 vdi Syndfloden forbandede for henz
 dis Ugudeligheds skyld / Oc hendis
 Egn haffuer hand forordineret at vez-
 re øde / baade til Bo oc Bygning / saa
 oc til Fruct oc Grøde. Disse ting siger
 ieg

Testamente.

ieg eder/ mine Børn / Fordi ieg haff-
 uer læst i Enochs hellige Scrifte / at i
 ocsaa skulle gaa bort fra HErren / oc
 vandre effter Sodomiternis Skalk-
 hed / Ja / gipre effter alle Hedninges
 nis Ondskab. Oc HExren skal føre ^{Si-eres}
 Jengsel offuer eder / Oc der skulle i ^{mas.}
 re Træle vnder eders Fiender / oc bliff-
 ue met all Plage oc Bedrøffuelse be-
 grebne / til saa lenge at Gud eder alle
 fortærer. Oc naar i bliffue formind- ^{osee 9.}
 skede / oc bliffue saare faa / da skulle i
 vende igien / oc kiende HExren eders
 Gud. Oc hand skal føre eder vdi eders
 Land tilbage igien / effter sin store
 Barmhiertighed. Oc det skal skee / at
 naar de komme i deris Fædris Land /
 skulle de atter forglemme HExren /
 oc handle wgudeligen. Oc HErren
 skal bortspredde dennem offuer all Jor-
 derigis Ansiet / til saa lenge at Barm-
 hiertigheden kommer / Det er / at ic
 Mennis

Nephtalim

Jesús Menniske givr Barmhiertighed oc
Christus Retfærdighed / i alle som ere fiern oc
der Barm nær. Thi vdi mit fyrrethende Aar/
hertig heds saa ieg vdi Oliebiergene Osten til Je-
heds rusalem / at Sol oc Maane stode stille
Menniske der samimesteds. De see / Isaac min
Exod: 34 Farfader sagde til oss: Løber hen til / oc
Deutr: 5 Psal: 83. holder huer effter sin Stycke / Thi
Psal: 144 Sapien: 15. Sol oc Maane kunde gribis oc holdis.
Eccles: 18 De wi løbe til / alle met hinanden. De
Merck en Leui holt Solen / oc Judas begreff oc
hemmes holt Maanen / oc de baade / bleffue met
lighed dennem ophøiede. De der Leui vaar
 som Solen / gaff en yng Person han-
 nem tolff Græne aff Olie Træ. De
 Judas skinde som Maanen / oc tolff
 Stierner vaare vnder hans Føder.
 De Judas oc Leui løbe tilsammen / oc
 hulde sig ved hinanden. De see / en
 Dre aff Jorden / den haffde store
 Horn / oc Orne Vinger paa sin Ryg.
 De wi vilde gribe hannem / oc kunde
 dog

Testamente.

dog ickē. Men Joseph kom off tilforn/
 oc greb hannem/ oc opfor i Høyet met
 hannem. Oc ieg haffuer seet det (thi
 ieg vaar en andensteds) Oc see/ en yez-
 lig Scrifft lod sig til sinne for oss/ oc
 sagde: De Assirier/ Meder/ Perser/
 Eynceer/ Chaldeer oc Syrier/ skullic
 arffue de Tolff Spirer i Fængsel. At-
 ter igien/ om sin Maaneder/ saa ieg
 vor Fader Jacob staa i det Haff Jams-
 ne/ oc off hans Børn hos hannem. Oc
 see/ it Skib kom her an syrlendis/ sult
 aff tørt Kiød/ vden Roer oc Skips-
 folck. Oc paa Skibet stod saadan en
 Scrifft: Jacobs Skib. Oc vor Fæ-
 der sagde til oss: Lader oss stige ind i
 vort Skib. Men der vi vaare gange
 ne der ind/ kom der it baltspriat Vuor-
 der/ oc en stormende Wind paa/ oc vor
 Fader/ som haffde it Styre i Haan-
 den/ flyde bort fra oss/ oc vi som bleff-
 ue aff Stormen forscætte/ komme vdi
 J Haffuet/

latin:
 arffue
 Isael.

Sillen.
Latine
ē cymba.

Nephtalim

Haffuet / oc Skibet bleff aldelis for-
støret / oc skildis at / oc forfoltis met bru-
sendis Band. Men Joseph stode hen
vdi Baaden. Oc wi bleffue fra hins-
anden atspriedde / paa ti Brøder. Men
Judas oc Levi vaare hos hinanden.
Gaaledis bleffue wi atspriedde vdi alle
Land. Men Levi isørde sig i en Sect
aff Haar / oc bad HERren for oss.
Men der Wuæret lagdis / lendede
Skibet ved Strandbredden / ligeruis
som vdi Fred. Oc see / voris Fader
Jacob kom / oc wi endrecteligen glædde
oss. Disse tuende Drømme talde ieg
min Fader / Oc hand sagde til mig:
Israel skal meget lide / siden skal dette i
sin tid fuldkommis. Effter denne tid
sagde min Fader til mig: Jeg tror at
Joseph skal endnu kōme. Thi ieg seer/
At HERren altid regner hannem met
iblant eder. Oc hand græd / oc sagde:
Ah du est iliffue min Søn Joseph / du
leffuer

leffuer
ide
dise ord
de. Oc
at ober
Men ieg
Giff
vil eder
Thi alle
Befaler
at de sig
ved Juda
de / oc i
signet.
lade sig
Menne
Hand skal
aff hem
i aarede
Engle
eder bliff
Dieffter

Testamente.

leffuer/oc ieg seer dig ickē/ du ocsaa seer
ickē Jacob/ som dig spōd haffuer. Met
disse ord kom hand off ocsaa til at græ-
de. Oc ieg bleff i mine Leiner optent/
at obenbare det / at hand vaar saalt/
Men ieg fryctede for mine Brødre.

Giffuer act paa / mine Børn / ieg
vil eder giffue tilkiende den sidste tid.
Thi alle disse Ting skulle skee i Israhel.
Befaler derfaare ocsaa i eders Børn/
at de sig forene met Leui oc Juda. Thi
ved Juda skal Israels Salighed oprin-
de/ oc i hannem skal Jacob bliffue vels
signet. Thi ved hans Spir/ skal Gud
lade sig tilsiume paa Jorden iblant
Menniskē/ Israels stect salig at giøre.
Hand skal oc forsamle de Retfærdige
aff Hedningene. Mine Børn/der som
i giøre det gode / da skulle Menniske oc
Engle velsigne eder/ oc Gud skal ved
eder bliffue priset iblant Hedningene/ oc
Diefflene skal fly fra eder/ oc Diurene
I ij skulle

Gen: 29.

Apoc: 5.

En flae
prophet
om Chri-
sto.

Nephtali
Lærdom
oc for-
maning
til gode
Gjernin-
ger.

Nephthalim

skulle frycte for eder / oc Englene skulle
anamme eder. Ligeruis som nogen vel
opfoder sin Søn / saa beslitter Søn-
nen sig stedze at vere tacknemmelig / oc
Psal: 12. saadant at haffue i Hukommelse. Lige
Prouer: 10. saa er hos Gud en euig Hukommelse
Sapien: 4. paa gode Gierninger. Men huem som
Rom: 2. icke giør det gode / den skal baade Eng-
Ezech: 36. le oc Menniske forbande / Oc Gud bliff-
uer ved dennem bespaattet iblant Hed-
ningene. Oc Dieffuelen skal besidde
hannem / som sit eget Instrumente oc
Redskab / Oc alle disse skulle haffue
Herredømme offuer hannem / Ja /
H Erren skal hade hannem.

En Lære

om som
kommer
met pan
lo offuer
ens / 1. Cor:
7.

Men H Errens Bud ere tuende
slags / oc met Gierningene bliffue de
fuldkomne / oc giøre Krafft. Thi der
er en tid met Hustruen sig at beblande /
Er oc en tid / sig til Bønnen fra hende
at affholde. Det ere tuende Bud / naar
de icke bliffue i deris Ordning retteli-
gen

Testamente,

gen huldne / da førre de Synd. Lige
saa haffuer det sig oc met de andre
Bud. Verer derfaare vise oc kloge i Guds
Gud/oc vider hans Budords ordning/ Diffsdom
oc alle Tings Lou / paa det at Gud lærer alle
skal elske eder. Oc der hand meget saa ne den
dant dennem haffde befalet / bad hand Ordoning.
dennem / at de vilde førre hans Been
til Hebron/ oc begraffue hannem hos
sin Fader. Oc hand aad oc drack i sin
Sicels gladsfokhed/ beteckede saa sit An-
siet / oc døde. Oc hans Børn gjorde
effter alle de Ting/ som deris Fa-
der Nephthalim dennem
haffde befa-
let.

Ende paa Nephthalim Te-
stamente.

✽

I iij

Gad

G A D S
Testamente / Om Nijd
oe Had/ De huad de skaffe
oe vdrette imod Kier-
lighed.

Vdscriftt off Gad hans Testamen-
te/ Alle de Ting som hand talde til sine
Barn / der hand vaar hundrede / sin oc
tine Aar gammel/ talde hand til den nem
disse effterfølgendis Ord :

Eg er fød Jacobs niende
Søn/ Jeg vaar sterck Jæ-
at vaacte/ oc ved Natteti-
de forsuarede ieg Hiør-
den. Oc naar som en
Løffue eller Blyff/ Pardus/ Biørn/ el-
ler noget andet Diur falt i Hiorden/
da forfulde ieg det / oc greb det om Jor-
den/ med min Haand / snode det i om
oc om/ Saaledis forblindede ieg det/ oc
faste det baglengls offuer/ tuende Sta-
dia langt / oc kom det saa om Halsen.
Joseph

Testamente.

Joseph vaactede ocsaa Hierden met off
hen ved tre dage / Oc da vaar hand en
lempelig Dreng / oc suag. Thi falt
hand i Siugdom aff offuermaade He-
de / oc kom saa hiem igien til Hebron /
til sin Fader. Hand lagde hannem ned
hos sig / Thi hand haffde hannem kier.
Joseph sagde til vor Fader / at Ballo
oc Zelphe Sønner / toge de beste Lam
aff / vden Judæ oc Rubens vidskab.
Thi hand viste / at ieg reff it Lam vdaff
en Biørns Mund. Biørnen slog ieg
ihiel / oc Lammet tog ieg aff (dog det
fortrød mig) thi det kunde icke leffue.
Det aade wi / oc det sagde hand vor Fa-
der. Men Brødrene baare Josephs
ord met gaat taal / indtil den dag hand
bleff solt hen i Egypti land. Oc Hadse-
heds Aand vaar vdi mig / saa at ieg
huerecke vilde høre eller see Joseph. Men
hand straffede off i vort Ansiet / at wi
aade Faarene Juda foruden. Oc hies

Gen: 37.

J iiii

hand

Gads bes
Kiendelse/
om hies
onde hand
haffde i
forsæt/
imod Jo
seph.

Gads
hand Faderen sagd haffde / det trede
hand. Derfaare bekiender ieg nu mine
Synder / mine Børn. Offte haffde
ieg i sinde at affliffue hannem / Thi ieg
vaar hannem hadst aff Hiertet / vaare
oe aldelis inge Barmhertigheds Lem-
mer i mig / med hannem / oc for hans
Dræmmus skyld. fiek ieg saadant it stort
Had vdi mig / at ieg haffuer villet op-
sluge hannem vdaft de Lessuendis de-
ris Land. Derfaare saalde Judas oc
ieg de Ismaeliter hannem for tredie
Gylde. Der aff toge wi hemmeligen
ti til oss / de tiue viiste wi vore Brødre.
Ja / saaledis bleff ieg i hans Saald
delactig / formedelst Gierighed / at ieg
oc vel haffde villet / at hand haffde ve-
ret aldelis død. Men vore Fædris Gud
frelste hannem vdaft vore Hender / at
ieg det Skalkhed i Israel iefte skulde
bedriffue. Derfaare mine Børn / hø-
rer nu Sandheds tale / at i kunde giøre
Ret

Testamente.

Retfærdighed / oc den Allerhøjestis
 Lou / oc icke fare vild met Hadskheds
 Aand. Thi det er ont / vdi alt det som
 Mennisten skulle haffue for hender.
 Den som fuld er aff Had / hand aff- ^{Had for}
 uendis ved / oc forsmaar alt det som it ^{smaar}
 Menniste giør. Ja / giør end nogen ^{baade}
 Herre is Lou / saa loffuer hand det dog ^{Mennis}
 icke. Oc det nogen end frycter HEr ^{stet / oc}
 ren / oc efftersfølger huad ret er / saa el- ^{alle gode}
 sker hand hannem dog icke. Hand las- ^{Gjernin}
 ter paa Sandhed / oc huem sin Sag ^{ger,}
 lycksaligen vdrætter / den hader hand.
 Hand kiender for gaat / oc taler i Fol-
 ckis cere / oc Offuermød haffuer hand
 kiert. Oc fordi at Hadskhed haffuer
 forblindet hans Siæl / giør hand imod
 sin Næste / som ieg imod Joseph giør
 haffuer. Derfaare mine Børn / vaac-
 ter eder for Had. Thi den som er
 hadsk / bedriffuer oc Skalkhed imod
 HErren. Fordi hand vil ey høre
 I v HEr

Gads

Coloß: 3. Herrens Bud/ om Kierlighed til sin
 1. Pet: 2. Næste / Oc i saa maade synder hand
 Hadst, imed Gud. Thi naar en Broder off-
 heds art/ uertræder/ vil hand strax forkynde det
 Oc huor, for alle / oc haster / at hand for sin
 ledis hun Synd kand bliffue dømt / Ja / at hand
 sig for skal straffis / oc dø met alle. Er hand
 gribe ti inod Gud da en Tienere eller Suend / da beklas-
 inod Gud ger hand hannem for sin Herre / oc
 oc Men, forfølger hannem i allehaande maas-
 nisten, de / at hand hannem nogenledis kand
 omkomme. Fordi Nid arbeider met
 Hadstshed/ oc er stedse ilde til freds met
 dennem / som giøre det gode / ihuor
 hand hører dennem neffue / eller seer

Merck/ denem. Lige som Kierlighed elsker oc
 Had oc saa de Affdøde / oc ynker at de maatte
 Kierlig, endnu vere i liffue. Oc de som ere vn-
 hed/ huor der Dødsens dom/ vilde hun (om muel-
 ledis de ligt vaare) kalde denem vdaß Døden.
 ere hinan, Lige saa beslitter oc Hadstshed sig/ de leff-
 den inod, uendis at pdelegge / oc dømmen den-
 nem som ere i it lempeligt syndigt leff-
 ner.

Testamente.

net. Hadskheds Aand met Modens
vanuittighed / arbeider met Sathan i
alle ting / indtil Menniskens død. Men
Kierligheds Aand / arbeider vdi Lang-
modighed / met Guds Lou / til Menni-
skens velsært. Ah huor ond er Hadsk-
hed / som bliffuer altid hos Løgn / oc al-
tid taler imod Sandhed. Smaa ting
gør hun stor / oc duncfler Liuset / til
Mørket. Det søde kalder hun surt / oc
lærer at skende / lærer Krig / wret oc alle
onde ting i offuerflødighed. Endeligen **Esa: 5.**
opfylder hun Hiertet met Dieffuels
Forgift. Saadant haffuer ieg / Gad /
lært aff Forfarenhed / oc siger eder det /
mine Børn / paa det i skulle fly Hadsk- **Ydmyg-**
hed / oc henge ved Herrens Kierlighed. **hed myr-**
Ketsfærdighed vdskiuder Hadskhed / oc **der Hadsk-**
Ydmyghed hun aldelis myrder Hadsk- **hed.**
hed. Thi den Ketsfærdige oc Ydmyge
skammer sig wret at gøre / icke som den
der straffet er aff nogen anden / Men
aff sit eget Hierte. Gud besfermer hans
Aand

Guds
fryet vdi
driffuer
synden /
oc holder
fres oer
ende.

Eccles: 1.
15.
Prouer: 8
13. 14.
16 23.

Sand
penitens
ge doer
Riisdet /
oc opue
cker Aan
den.

2. Cor: 2

Guds
Raad oc Vnsfag / Hand taler ingen
mand ilde paa. Thi H. E. Krens fryet
effueruinder Hadstshed. Huem H. E.
ren frycter / giør ingen mand skade.
Ja / hand vil icke giøre wret imod no
get Menniske / i nogen maade / icke end
met en eniste Tancke. Dette lærde ieg
langt omstier / siden ieg siel giort Peni
tenke for Joseph. Thi sand Peni
tenke / som er effter Guds Bud / hun
døder Mennisket til Lydighed / hun for
driffuer Mørket / oc opluuser Dynes
ne / oc giffuer Sielen forstand / oc vi
ser Den til Salighed. Ja / huad en aff
Mennysken icke lære haffuer / det saar
hand at forstaa aff Penitensen. Gud
paaforde mig en Siugdom i min
Leffuer. Oc haffde icke Jacobs min
Faders Bøn veret / haffde min Aand
gaaet bort fra mig. Thi de ting som
Mennisket synder met / vdi de samme
bliffuer hand oc straffet. Derfaare /
effterdi

Testamente.

effterdi min Løffuer vaar saa skicket
imod Joseph / at hun icke vaar at for-
sone / maatte ieg velide i min Løffuer
uden formilding. Den min Dem bar
ieg l. ellesue Nger / Paa det at min
Straffs tid / skulde vere lig den tid / i
huileken ieg tenckte at affliffue Joseph/
de den tid / i huileken ieg trengde paa / at
hand skulde selles. Derfaar minne
Børn / haffuer Rierlighed indbyrdis /
huer til sin Broder / de tager Had
od aff eders Hierter / de elsker hin anden
odi Gierningen / Tale / de vdi Gaa-
lens tancker. Thi ieg talde med Joseph
fredsamueligen i vor Faders hus /
Men saa tilige ieg gik od fra ham
nem / da fornyrede Hadsheden /
min Forstand / de berørde min Siel
hannem at affliffue. Elsker fordi hin
anden indbyrdis aff Hierter. De der
som nogen forsynder sig imod dig / saa
sig det til hannem med Fredsamuelig
101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

Gads

hed. Kpde vd Hadskheds forgiftighed/
oc holt ingen Falskhed i din Siæl.
Oc der som saa skeer / at hand sig om-
uender / oc det angreer hannem / da giff
hanem det til. Men der som hand for-
necter det / da trættis icke met hannem /
Luci 17. paa det hand icke skal suerie / oc du da
synder dubbelt. Lader ingen høre eders
Hemmelighed / vdi eders Trætter / paa
det at den dig hader / icke skal bliffue for-
uandlet / oc bedrissue en stor Synd
imod dig. Thi hand skal offte tale be-
drageligen met dig / eller vdi Arrighed
vdlæde oc vdhøre dig. Rast derfaare
den Forgifte fra dig. Thider som hand
benectet Gierningen / oc skammer sig /
Oc naar hand bliffuer straffet / hand
da angreer det / da beskrig hannem icke.
Fordi hand benectet / oc det angreer
hannem / Saa at hand icke videre vil
mishandle imod dig: Men hand skal
ære oc frygte dig / oc vere fredsommelig.
Men er hand wblu / oc vil henge vdi
det

Testamente,

det onde: Da lad hannem fare/oc giff
 Gud Hæffnen. Haffuer nogen mere
 Lycke end i / skulle i icke lade eder det Rom: 12.
 fortryde / men bede for hannem / at Deut: 32.
 hand maa bliffue lycksalig til fulde.
 Thi det er eder (kand see) gaat saa: Esa: 40.
 De der som hand bliffuer end da mere 1. Ioh: 2.
 ophøyet / da verer hannem icke hadske /
 Men tencker / at alt Røbd skal dø. Men
 bærer Herren Lofffange / som giffuer
 alle Menniske Guds oc Nytte. Kande
 siger HErrens demme / Saa skal die
 Raad oc Anslag giffue effter / oc vere
 stille. Men der som nogen bliffuer aff
 onde Ting / rig / som vor Farbroder
 Esau / skulle i icke affuendis der ved.
 Thi huad heller HErren tager det her
 bort met skadelig Ting / eller hand for-
 lader det dennem / naar de giøre Pe-
 nitente / eller oc beholder det til euig
 Straff / dennem som icke giøre Pe-
 nitente: Da skulle i dog bekomme ic
 gaat Land aff HErren. Den Arme/
 oc den

Gads

oc den som haffuer Offuerflodighed/
tacke sig HErren / saa bliffuer hand
self giort rig hos alle. Thi hand icke
haffuer den skadelige Wbøn aff Mens
nifcken. Derfaare borttager Had fra
eders Siæle / oc haffuer indbyrdis
Kierlighed / i Hierternis Metfærdig
hed. Siger oc i/ eders Børn/ at de ære
Judam oc Leui. Thi aff dennem skal
HErren lade oprinde Israel en Frel
Mich: 5. sere. Gordi ieg haffuer forstaaet/at vdi
den sidste tid skulle eders Børn falde
fra hannem / oc vere vdi all Skadelig
hed/ Arrighed/oc Gorderffuelighed for
HErren.

Der effter hilde hand en søne stund/
oc sagde siden atter til dennem: Mine
Børn/ verer eders Fader lydige. Saa
offløfte hand sine Spder / oc soff hen
i fred. Oc fem Aar der effter førde de
annem til Hebron / oc lagde hannem
er hos sine Fædre at huile.

Ende paa Gads Testamente.

Affer

ASSERS

Testamente / Om de tuende Ansicter / Dydelig heds oc Wdydelig heds.

Vdscrifft af Assers Testamente/
huad hand sagde sine Bern. Vdi sit
tuende Aar til hundrede/ der hand end
da vaar Earsk/ oc maatte sig vel/ sagde
hand til dennem:

Dine Bern hører Asser
eders Rader / saa vil ieg
eder tilkiende giffue alt
huets ret er for Gud.
Herren hassuer giffuet
Mennecken tuende Veye / tuende
Raad / tuende Gierninger / oc tuende
haande - Endelige. Oc derfaar erede
baade thu / en Ting. Oc atter igien
ere de tuende Veye / det Vndis oc det
Godis. Vdsaa erede tuende Beraad i
vore Hierter / som enten hedenføre off
til Velighed / eller til Skendsel.

Tuende
Veye
Eccles: 33
1: Pet: 2.

Der

Derfaare/der som Mennisket bliff-
uer hented til det Gode/ da bo alle
hans Gierninger hos Retsfærdighed.
Prov: 24. De der som hand meget synder / da
giør hand dog strax Penitense. Thi
huem som betencker de retsfærdige
Sag/ oc kaster Ondskab bort fra sig:
Hand straffer snart sin egen Synd/
oc borttager den Arrighed / som hand
haffuer i Sinde. Men der som saa
skeer/ at Raadet neyer sig til det onde/
da ere alle hans Gierninger i ondskab/
oc hand fjøder det gode bort fra sig/ oc
tager ved det onde/ oc er skicket vnder
den Herre Belial. Ja / det hand end
skönt gjør gaat/da foruender hand det
dog til Arrighed. Thi der som hand
end begynder noget gaat at gjøre / da
fører hand dog Enden aff sin Ydret
til en ond Gierning. Thi Dieffuelens
Dræsel / er opfyldt med den skadelige
Alands forgiftighed. Derfaare er den
Siæl til/ som falder det gode ont at ves

re/

Testamente,

re/oc forspører Sagens ende til Wdyd. Esa: 5.
 Der er oc det Menniske til / som icke
 forbarmer sig offuer dem som hannem
 tiener i Ondskab / oc det haffuer it dubb-
 belt Ansiet / oc er dog altsammen skadeligt.
 Der er oc det Menniske til / som el-
 sker Wdyd / oc er i Ondskab / Thi hand
 begierer oc / at dø for Skaletheds skyld /
 Oc om hannem er det obenbare / at
 hand er aff it dubbelt Ansiet / oc er dog
 altsammen en ond Gierning. Besag
 er der it slags Kierlighed til / som kand
 dølie det onde. Det er en Arrighed.
 Saa er det oc / naar noget skeer vnder
 it gaat Raffn / oc enden paa Giernin-
 gen kōmer i Ondskab. En siel / hand-
 ler wretteligen / reiser / er gierig / oc for-
 barmer sig icke offuer den Sattige / Det
 haffuer it dubbelt Ansiet / oc er dog det
 samme alt tilhobe skadeligt. Thi huem
 som er gierig imod sin Næste / hand
 opegger Gud til Brede / oc fornæfter. Theß. 4.
 R ij den

den Allerhøyeste/oc forbarmer sig icke
 offuer den Fattige. Hand forsmaar
 oc forbittrer HERren/ som er Louens
 Mestere/oc lader den Fattige icke haff-
 ue huile / hand besmitter Siælen/ paa
 det hand kand giøre Liffuet skont.
 Hand dræber mange / oc offuer saa
 hand sig forbarmer. Det kommer oc
 aff it dubbelt Ansiet. En anden bry-
 der sit Ecteskab / oc leffuer i Horeri/
 oc holder sig dog aff Mad/ giør meget
 ont/ oc met sit Velde oc Guds ødeleg-
 ger hand mange ynckeligen. De aff
 offuerflødig Arrighed/ vdgiffuer hand
 wrette Bud oc Befalninger. Det er oss
 it dubbelt Ansiet / men er altsammen
 met hinanden ont. Saadane ere som
 Guin oc Harer / Thi tit at see/ ere de
 rene / men vdi Sandhed ere de wrene/
 effterdi Gud i Himlenis Taffler saa
 sagt haffuer. Der faare / i mine
 Børn / vorder icke aff it dubbelt Ansiet
 effter

Esa : 58.

Eccles: 1.

Testamente.

effter dennem / som er Fromheds oc
 Skalckheds. Men holder eder ved
 Fromhed alene. Thi Gud huiler sig Psal: 34.
 i hende / oc Mennicken begiere hende.
 Flyr ondskab / oc dræber Dieffuelen
 vdi eders gode Gierninger. Thi huils
 cke / som ere aff it dubbelt Ansiet / de
 tiene icke Gud / men deris Begiering /
 huor met de behage Belial / oc ere an-
 dre Menniske lige. Men de ny Mend /
 oc de som ere aff it Ansiet / om de skønt
 skattis / aff dennem som er aff dubbelt
 Ansiet / som de syndede : Saa ere de
 dog retfærdige hos Gud. Thi man- 1. Iohan: 3.
 ge / som døde de skadelige / de giøre
 tuende Gierninger / det onde for det
 godes skyld : Saa er det dog alt til-
 sammen gaat. Thi huem som vdrø-
 der det onde / oc legger det pde / hand Det onde
at straffe
er en god
Gierning.
 giør vel. Er der nogen (som maa see)
 huser en Barmhiertig / oc retfærdig
 giør eller forsuarer en Horkart oc en
 R iij Koffur

Iffuere/hand er oc aff it dubbelt Ans-
 siet. Men det er icke gaat. Thi huem
 som efftersfolger H Erren/hand holder
 icke aff det som er gaat til siune / Men
 det som er gaat i Sandhed. En anden
 er atter til / som icke vil haffue en god
 dag met de onde / Paa det hand icke skal
 besmitte sin Mund / oc giøre sin Siæl
 wreen. Den er icke aff it dubbelt Ans-
 siet / dog er det alt tilsammen gaat.
 Saadanne ere ved Kaabucke oc Hior-
 ter at ligne. Fordisaa for dennem som
 ere vdi den røggeløse vane oc omgen-
 gelse/ siunis de wrene/ oc ere dog rene
 met alle. Thide vandre i H Errens
 Nidkerhed. Viger bort fra det som
 Gud i sine Bud forbiuder / oc hader
 det/ forbiuder oc ingen det gode at giø-
 re. Seer fordi/ mine Børn/ at i alle
 ting ere thu / det ene imod det andet/
 oc det ene skiulis aff det andet. Døden
 følger effter Liffuet / Forsmædelse eff-
 ter Hren/ Natten effter Dagen/ Mør-

Dubbelt
 hed er i
 alle ting.

Testamente.

ick et effter Liuset. Men alle ting ere vnz
 der Dagen/ oc huad som ret er/ er vnz
 der Liffuet. Derfaare kreffuer det euig Pro: 19.
 ge Liff/ at Døden skal gaa tilforn/ Oc
 Sandhed er/ at sige ingē Løgn/ oc Kæ
 er ickē Bret. Thi all Sandhed er vnz
 der Liuset / lige som alting er vnder
 Gud. Alle disse Ting haaffuer ieg i
 min Liffs tid beuaret / oc haaffuer ickē
 fareet vild fra Herrens Sandhed/ Oc
 Herrens Bud haaffuer ieg vdualt/ aff
 all Styrcke/ til at vandre vdi det gode.
 Derfor mine Børn/ giffuer i oc saa flit
 teligen act paa Herrens Bud/ effter it
 Ansiet/ oc efftersfølger Sandhed. Thi
 de som ere aff it tuedubbelt Ansiet/ de
 skulle dubbelt straffis. Hader Bildfa
 relsens Aander/ som stride imod Men
 nisten. Beuarer Herrens Lou/ oc seer
 ickē paa det onde / Men seer sandruelig
 gen til det gode/ oc beuarer det/ oc verer
 omuende igien til Gud i alle Herrens
 Bud/

R iiii

Bud/

Affers

Bud / oc huiler vdi dennem. Thi
 Menneisks ende vduiser deris Ret-
 færdighed. Verer forstandige paa
 Herrens Engle oc Belials. Thi der
 som i holde eder til de onde Aander / da
 skal Sielen bliffue pint / aff den skæ-
 delige Aand / som i vdi Belyst oc skæ-
 delige Gierninger tient haffue. Men
 der som i fredsamme ligen fiende Fred-
 sens Engel / i Fred / da skal hand trøste
 eder i eders Leffnet / at i icke bliffue saas-
 danne Børn / som Sodoma / som icke
 viste aff Englene / oc er forderffuet til
 euig tid. Thi ieg haffuer forstaaet / at
 i skulle synde / oc leueris vdi eders
 Gienders Hender / Oc eders Land skal
 bliffue øde / oc atspredis i alle fire Hjør-
 ner paa Jorden / Ligeris som it
 Vand / som til intet bliffuer nyttigt /
 til saa lenge at Gud hiemspøger Jor-
 den / oc kommer lige som it Menneiske
 ædendis oc driickendis met Menneiken /
 oc som

Gen: 16.

Vidnes-
 byrd om
 Christi.
 Manti-
 doms an-
 namelse.
 Matth: 11.
 Genes: 3.

Testamente.

oc sonder traader / i Sactfærdighed /
 Dragens Hoffuet. Gud vdi en Mand
 skiult oc forborgen / skal formedelst
 Vand / saliggjøre Israel oc alle Hed-
 ninger. Derfaare siger eders Børn
 disse Tung / at de icke bliffue vantro
 imod hannem. Thi ieg haffuer læst i
 Himlenis Taffler / at i skulle bliffue
 vantro / oc icke tro hannem / oc handle
 wgudelige imod hannem / icke giffue
 æt paa HÆrens Lou / Men paa
 Menneffens Bud. For den skyld /
 skulle i ligeruis som Gad oc Dan mi-
 ne Brødre / bliffue atspridde / som icke
 skulle kiende deris Land / Elect oc
 Tungemaal. Men Gud skal igien
 forsamle eder vdi Troen / for hans
 Barmhiertigheds forhaabnings skyld /
 for Abrahams / Isaacs / oc Jacobs
 skyld.

Som hand dette sagd haffde / bød
 oc besel hand dennem / Sigendis :

R v

Begraff

Assers
Begraffuer mig til Hebron/ Oc hand
soffnede/ oc soff en god Søffn. Siden
giorde hans Børn/ som hand dennem
haffde befalet/ oc førde hannem hen/
oc begroffue hannem til Hebron/
hoss hans Fædre/ effter
hans yderste befa-
ling.

**Ende paa Assers Testa-
mente.**

**IOSEPHS
Testamente / Om Kys-
hed/ oc Brøderlig Kier-
lighed.**

**En Udscrift aff Iosephs Testa-
mente/ Der hand vilde dø/Eallede hand
sine Børn oc Brødre/ oc talede disse
ord til dennem:**

Mine

Testamente.

D

Ine Børn oc kiere Brø-
dre/ hører Joseph / den
Israel haffde kier. I
Børn/ fatter i Ornene
eders Faders Ord. Jeg

haffuer i min tid fornummet Hadse-
hed oc Døden/ der mine Brødre vilde
mig affliffue. De hadede mig/ men ^{Gen: 37.}

HÆren haffde mig kier. De vilde Joseph
affliffue mig / oc mine Fædris Gud ^{opregner}
beuarede mig. De kaste mig vdi en ^{sine Ans}
Grøfte / De den Allerhøyeste førde ^{seckning}
mig der vdaff igien. Jeg bleff saalt ^{ger/oe sit}
til en Træl / oc HÆren gjorde mig ^{Åaars /}
^{oc sin Bes}
fri igien. Jeg bleff lagt i Fængsel / oc
hans stercke Haand hialp mig. Jeg
bleff hulden i Hunger / oc HÆren
selff fødte mig. Jeg vaar forlat/ oc
Gud trøstede mig. Jeg vaar vdi
Siugdom / oc den Allerhøyeste bes-
øgte mig. Jeg vaar i Fange Taarn/
oc HÆren glædde mig. Jeg bleff
hulden

Joseps

hulden i Jerne / oc HERren løste mig
 aff dennem. Der ieg bleff anklaget
 aff de Egyptiske / dross hand paa min
 Sag / Ja / hand frelste mig aff Hadse-
 hed oc Bedrag / oc ophøvede mig / at
 oc saa Potiphar den Første / Pharaos
 nis Hussoget / antvordede mig sit Hus
 til troer Hende. Jeg kom i Liffs Jar-
 lighed / for en wforfæmme oc wblu-
 Quindis skyld / som vilde tillocke mig
 at offue Skalehed met hende. Thi
 den onde begierings Gnist brende off-
 uer hendis Bryst. Men Israels min-
 Gaders Gud / beuarede mig for den
 brendendis Lue. Dernæst bleff ieg
 slagen met haarde Slag / oc saa fast i
 Fange Taarn / bleff bespaattet oc for-
 lat: Men HERren skickede det saa / at
 Taarngeimeren bleff rørt aff Barm-
 hertighed mod mig. Thi hand for-
 lader icke de hannem frygte i Mør-
 ket / oc en i Fængsel oc Baand / en hel-
 ler

Gen: 39.

Judich: 13.

Psal: 17.

Testamente,

ler i nogen Bedrøffuelse eller Nød:
tørffthighed. Thi Gud blues icke som
it Menniske / oc ey hand sig besværet
som it Menniskis Søn / Hand bliff
uer oc icke offuerkast met gruelse / eller
forskrecket / som en aff Jorden. Alles
steds er hand næruerendis / oc i de aller
suariste Wfald trøster hand sine. En
spøye tid viger hand tilbage / at hand
kand prøffue / huad mand vil bliffue
til mode / oc faa tilraade. Vdi ti Gri
stelser haffuer hand befundet / at ieg
daar beuæret oc stadig / Oc vdi den
nem alle haffuer ieg veret langmodig.
Thi Langmodighed er en stor Læge
dom / Oc ic gaar taal / giffuer meget
gaar. Ah huor offte truede den Egypt
tiske Quinde mig met Døden. Huor
offte antuordede hun mig hen / at mar
tre oc pine / oc falleder mig igien. Huor
offte truede hun mig atter igien / der
ieg mig icke vilde met hende beblande.
Oc

Iudit: 3:

2. Par: 32:

Gen: 39:

Ligt
flags Be-
drag oc
Raad.
Gen: 3.

Josephs

De hun sagde til mig: Der som du
giffuer dig selff mig i vold/ oc beuiler
mig/ da skalt du regiere/ baade offuer
mig oc altsammen. Ja/ du skalt bliff-
ue vor Herre. Men ieg tenckte paa
Jacobs min Faders Ord/ oc gick i mit
Soffue Kammer/ oc tilbad HERren.
Ja/ ieg fastede de sin Aar igiennem/
dog siuntis ieg for de Egyptiske at ver-
re/ i lige saadan skickelse/ som ieg haff-
de leffuet i Nellystighed. Thi de som
faste for Guds skyld/ de bekomme An-
sictens Naade oc Yndelighed. Ja/
naar mand gaff mig Vin/ da drack
ieg icke/ Oc i min tredags Faste/ tog
ieg min portion, oc gaff den de Fattis-
ge oc Siuge. Aarlig om Morgen
vaagede ieg til HERren/ oc greed for
den Egyptiske Quinde aff Memphis.
Thi hun lod icke aff/ oc lod mig in-
gen ro haffue/ Ja/ om Nattetide kom
hun til mig/ lige som hun vilde mig
besøge.

Testamente.

besøge. I begyndelsen (fordi hun inge
Søn haffde) lod hun som hun vilde
haffue mig i Søns sted. Da bad ieg til
HErren/ oc hun fødte en Søn/ Men
midler tid vndfinge hun mig som en
Søn/ Men ieg forstod det icke. Men
omstier vilde hun locke mig til Kyske
hed. Der ieg det forstod/ bleff ieg sør-
gendis indtil Døden / Oc der hun gick
vd fra mig/ kom ieg til mig igien. Jeg
spørgede i mange dage for hende. Thi
ieg forstod nu hendis Bedrag/ oc ieg
sagde hende den Allerhønestis Ord/ at
hun (em mueligt vaare) kunde aff-
uendis fra sin skadelige Begiering. Ah
huor offte gaff hun mig søde Ord/ oc
fallede mig en hellig Mænd. Ja/ icke
uden Salskhed/ rosede hun min Kyske
hed for sin Husbonde/ oc vilde saa hem-
meligen kuldaste mig. Obenbare
rosede hun mig/ som den kyske skul-
de vere / Men i hemmelighed sagde
hun

Kierlige
hed er
metyndt
som.

1. Cor: 13.

Josephs

Den rette
art/ at
bliffue
forløst
aff An-
fectning.

Intet wi
tent Hiert
re behager
Gud. Der
for fand
oe ey den
Wgudelis
ge Ver-
den bede.

hitt til mig: Fryt dig intet for mit
Mand/ Thi hand er aldelis viss paa
din Kyndhed/ Oc det nogen skønt siger
hannem noget om oss/ da tror hand
det dog icke. For alle disse Tings skyld/
laa ieg isørt i en Seck / oc bad HEr-
ren / at hand vilde frelse mig / fra den
falske Egyptiske Quinde. Saa tilige
hun met denne Vey intet kunde vdræt-
te / kom hun mig an / berystet i anden
maade/ Som vaar / at hun vilde lære
Guds Ord vdaß mig / Oc begynte
saaledis at tale: Der som du wilt / at
ieg skal forlade Affguderne / da gibe
min vilie. Saa vil ieg oc offuertale
min Egyptiske Mand/ at hand oc aff-
staar aff sine Affgude / Saa ville wi
Gud. Der vandre i HERNENS din Guds Lou.
Til de Ord suarede ieg saaledis: Gud
vil icke / at de skulle ære hannem / som
ere i Wrenlighed / Oc til dennem som
bryde Ecteskab / haffuer hand ingen
Behage

Testamente.

Behagelighed. Men hun tagde stille/
Thi hun attraadde sin Begiering at
fuldkomme. Men ieg bad oc fastede/
at Gud vilde fri mig fra hende.

Atter en anden tid sagde hun til
mig: Du vel / effterdi du icke wilt bryz
de Ecteskab / da vil ieg omkomme min
Egyptier / oc saa effter din Lou / tage
dig til Hofvonde. Der ieg det hørde/
sonderreff ieg min Riortel / oc sagde:
O Quinde ieg beder dig / skammie dig
ved saadant / for Gud / oc frygte HEr
ren / giør icke en saadan skadelig ting/
bliff oc ey saa gantske fortuifflet / at du
vilde offre dig Dieffuelen i vold. Thi
der som du farer saafrem / da vil ieg
røbe dine Ugudeligheds tænder. Da
bleff hun red / oc bad mig / at ieg ingen
skulde si aff hendis Ondskab / oc giæt
saa fra mig. Ydermere pressuede hun
paa / mig med Skenck oc Gaffuer at
forsøre / oc sende mig allehaande Ting /
som

Josephs

som Menniskē skulde paaholde. Hun
sende mig oc en ret Mad / som vaar
met Traaldom belagt. De der hendis
Kammer Tienere kom / bærendis met
den / saa ieg op / oc saa en saare forskres
ckelig Mand / som fiek mig it Suerd
oc en Nøgel. De ieg forsted / at hun
bygde it hinderhold for min Siel.
Der hand gief vd / da græd ieg / Ja / ieg
aad intet / enten it eller andet aff sam-
me Mad. Atter kom hun en dag til
mig igien / oc sagde: Huorledis skal ieg
det forstaa / at du icke haffuer æt aff
Maden: (Thi hun actede det) De ieg
sagde til hende: Fordi du haffde fyle
hannem met Døden. Men du maat
vide / at ieg icke holder mig til Affgør-
der / Men til HCKren alene. Der-
saare maat du mi vide / oc forstaa / at
min Faders Gud / ved Engelen / mig
dit Skalekhed haffuer obenbaret.
Thi haffuer ieg giemt Maden / til en
Straff

Joseph
straffer
de Mem-
phitiste
Quinde /
oc vil sø-
re hende
til peni-
tence.

Testamente.

Straff offuer dig. Paa det du end
kunde see det/ oc giøre Penitence/ eller
lære/ at de som ære Gud i Kyshed / de
Wgudeligis ondfkab/ icke kand faa
offuerhaand offuer dennem. De ieg
tog det / oc aad for hende / oc sagde:
Mine Fædris Gud / oc Abrahams
Engel/ skal vere met mig. Men hun
falt neder til mine Føder paa sit Ansiet/ oc græd. De ieg reiste hende op
igien / oc formanede hende met mange
Ord. De hun loffuede mig / hun vilde
aldrig mere giøre den Wgudelig-
hed. Men fordi/ at hendis Hierte vaar
optent til mig / tenckte hun oc tractede
paa Horeri / oc suckede dybt aff Hiertet / slog sit Ansiet neder / oc hengde
met Hoffuedet. Det saa hendis Egyptiske Mand/ oc sagde til hende: Hun for-
falder dit Ansiet: De hun sagde: Hiertens vee krencker mig/ oc min Mands
sucke haffue fat paa mig. Da gaff

E ij

hand

hand hende Lægedom / dog hun icke
 vaar siug. Der effter en gang / som
 hendis Mand icke vaar hiemme / kom
 hun indspringendis til mig / oc sagde :
 See / ret nu vil ieg sende mig self i
 Brønden / eller oc vil styrte mig aff en
 suar Høghed / vden saa er / at du gier
 min vilie. Da forsted ieg vel / at Be-
 lials Mand haffde slet forhistret hende /
 oc sagde til hende : Du forblindede vdi
 Synden / Hui bliffuer du saa affsin-
 dig : Eller hui est du saa opstæst :
 Tænk / at der som du skønt tager dig
 aff dage / da bliffuer Gehon din Mands
 Bolskab som er dig hadst / glad der aff /
 oc vil giffue dine Børn mangen ged
 Rindhest / oc vdstætte din Hukommelse
 aff Jorde. Da sagde hun til mig : Aha /
 da seer ieg / at du ligeuel haffuer mig
 noget tier / oc bær sorg for mig / det er
 mig nock ale dette sinde / at du besker-
 mer mit Liff oc mine Børns. Jeg haff-
 uer

Testamente.

uer endnu god Fortrosthing/ at ieg vil
saa mættet min Begiering. Men hun
forstod icke / at ieg paa Guds veyne
saa talde/ oc icke for hendis skyld. Thi
naar nogen gissuer den skadelige Be-
giering stæderom / da bliffuer hand
hendis Træl / lige som hun. Oc det
hand end skönt hører noget gaat / vdi
samme Anfectning/ met hulleken hand
er offueruunden: Saa tager hand dog
det samme an/ effter sin skadelige Be-
giering. Jeg siger eder mine Børn/
at det vaar ved den siette Stund / der
hun gick yd fra mig. Oc ieg bønede
mine Kne / oc tilbød HERren sam-
me gancke Dag oc gancke Nat / oc
opstod icke for end i Dagningen / græ-
dendis/ oc bad ved mig ene/ at ieg maat-
te forløpis fra denne Egyptiske. En-
deligen fattede hun mine Klæder met
maet / oc drog mig/ at ieg skulde soffue
hos hende. Saa tilige ieg saa/ at hun

Thi
som tien
Synden/
hand er
hendis
Træl/
Iohan: 8.

Josephs

Gen: 39.

Anfect
ming oc
Bedrøff
nelse/ er
stor i den
ne tid hos
de Frome
me,

vaar saa saare affsindig / oc holt mine
Klæder met maect / flyde ieg nogen fra
hende. Da beskylde de hun mig for sin
Mand / Oc hand kaste mig i Fængsel/
som vaar i Kongens Hus. Om an-
den dagen / bleff ieg hart flagen met
Sueber / oc saa kast i Fængslet igien.
Oc der ieg laa fangen i Jern / bleff den
Egypterske siug aff stor Sorg / Oc
hun lydde paa / huorledis ieg loffuede
Hærrer i det mædige Hus. Men ieg
vaar frydefuld / oc prisede min Gud /
at ieg i det mindste / ved dette middel /
vaar borttagen fra den Egyptiske.
End lod hun icke aff / men sende offte
Bud til mig / oc sagde: Kiære ieg be-
der dig / tag dog der ved / oc fuldkom
min Begiering / saa vil ieg løse dig aff
Fængslet / oc tage dig vdaaff det Mæd-
ige. Men hun kunde icke offuertale
mig / at ieg met nogen eniste Tænk-
vilde bevilge hendis Bøn oc begiering.
Thi

Testamente.

Thi Gud haffuer meget kiere / den
som i den mecke Grefst faster met
Kysthed / end den som i Soffuekam-
meret bedriffuer Vellyst met Vkyst-
hed. Men huen som leffuer i Kyst-
hed / oc haffuer lyst til ære / hannem
giffuer oesaa den Allerhøyeste / det
hand veed hanem nyttigt at vere / som
hand oc mod mig giort haffuer. Ah /
huor offte kom hun wforuarendis ned
til mig / oc hørde min Røst / huerledis
ieg bad / oc holt hart ved met Bønen.
Men ieg forstod vel hendis Sucke / oc
tagde stille. Fordisaa den stund ieg vaar
i hendis Hus / blottede hun offte sine Ar-
me / Bryst oc Skinnbeen / mig i sin
Kierlighed der met at optende (thi hun
vaar saare meget deylig / oc offuermaa-
de smyket) oc mig saa at bedrage.
Men Herren beuarede mig for hendis
Gjerninger. Derfor mine Børn / seer
huordanne store Ting / en bestandig
L i n g T a a l

Bestandig
dighed
offueruind
der / oc
bekom
mer sin
løn,
Heb: 13.

Josephs

Dette
saas
Aandert
fordruffe
us icke/
vdi vcd
Wen oc
Gaster
Matth: 13

Matth: 13
Matth: 13
Matth: 13

Guds
fryet ee
den rette
Affne oc
Scholet
mest een
ve

Talmodighed vdrætter / met Faste / oc
met Bøner. I oc lige saa / der som i
elste Wdruhed oc Hiertens vdmoghed/
da skal HERren bo vdi eder / thi hand
haffuer Wdruhed tier. Men huor som
den Allerhøieste boer / om den skønt
fulde for Hadskhed / vdi Træls vilkaar /
eller forsmædelse: Da frelser hannem
HERren / som bor i hannem / aff alt
ont. Det giør hand for Krystheds skyld.
Ja / icke det alene / men hand oc saa op
høyer hannem / oc priser hannem / som
hand haffuer giort ved mig. Thi huert
Menneske bliffuer huddet enten i Gier
ningen / i Ordet / eller vdi Tænken.
Mine Brødre vide vel / huor tier min
Fader haffde mig; Dog bleff ieg icke
ophøyet i mit Herte. Endog ieg icke
vaar vden en yng Dreng / saa haffde
ieg dog HERrens fryet i mit Sind.
Thi ieg vel viste / at alle ting ere for
gengelige. Derfaare haffde ieg maade

paa

Testamente.

paa mig/ oc tuetede mig selff / oc ærede
mine Brødre/ som ieg reddis fore. De
der ieg bleff saalt / sagde ieg stille / oc
gaff icke de Israheliter min Glect til-
fiende/ at ieg vaar Jacobs/ den veldige
Mands Søn. Haffuer fordi/ oc saa i/
Guds fryet vdi eders Gierning oc
Idret/ oc ærer eders Brødre/ Thi huer
den som giør Hærens Lou / hand ek-
skis aff hannem. Men der ieg kom til
Nicolopoliter (alias Indoculpiter)
med de Israheliter / tilspurde de mig
huem ieg vor. De ieg sagde (paa det
ieg icke skulde besteme mine Brødre)
ieg er en Træl aff deris Hush. Men
den ypperste iblant dem sagde : Du
est ingen Træl / thi dit Ansiet vdiis
andit om dig. Der paa fruede hand
mig/ indtil Døden. Jeg sagde : Jeg er
vist deris Træl. Men der wifomne i
Egypten/ Trethedis de met hlv anden
hulcken Penningene skulde vdelege/ oc
L v behol-

Josephs
beholde mig. Omfiet saec de alle an
for gaat / at ieg skulde bliffue i Egnp-
ten hos en Rijsmand / aff deris Mar-
skapi / til saa lenge de komme igien / met
deris Vare. De den Herre Gud gaff
mig Naade i Rijsmandens Dyen /
at hand mig sit Hus tilbetrode. De
Gud velsignede haem i mit Haand.
De hand gaff haem Eloff oc Guld
mangfaaldigen / De vaar ieg hos
haem i tre Maaneder oc fem dage.
Middel tid / gick den Menphitiske
Quinde / Potiphars Hustru / der for-
bi / i stor Statelighed / De hui kaste
siue Dyne paa mig / Thi hendis Kam-
mer. Tientere haffde oc giort hende
sagn aff mig. De hui sagde til sin
Mand / Huorledis den Rijsmand
vaar bleffuen rig vnder en Hebraisk
vng Karls Haand / huileken mand oc
sagde om / at hand vaar Tustaaen
aff Canaans Land. Derfaare sagde
humi

Testamente.

hui) sat Dom paa hannem/ oc tag
 dig Drengen til en Husfoget / Saa
 skal HEren / som er de Hebreers
 Gud/ giffue dig Belsignelse. Thi den
 Himmelske Naade staar til hannem.
 Potiphar aff hendis offuertald / lod
 Rippmanden eske for sig / oc sagde til
 hannem: Huad er det ieg horer om
 dig: at du stiaeler Siæle vdaß de He-
 breer deris Land/ oc selger dennem for
 Eræle. Rippmanden bleff forstreckt/
 oc falt ned paa sit Ansiet/bad hannem
 oc sagde: Herre/ieg beder dig/ieg veed
 icke huad du siger. Hand sagde: Huor
 hassuer du faaet det vnge Hebraiske
 Menniske: Hand suarede: De Isma-
 eliter hassue befalet mig hannem. Men
 hand trode hannem icke / oc befol/
 mand skulde nøgen hudstrynge hannem.
 Der hand da bleff ved sine Ord/sagde
 Potiphar: Sør hid det vnge Menniske.
 Der bleff ieg indført/tilbad oc gryssede
 den

Iosephs

Den ypperste Kammer Dienere. Thi
hand vaar i høpste anseelse hos Pha-
rao/ paa tho Mand nær. Hand vaar
en Hoffding offuer alle Kammer
Dienere. Hand haffde en Hustru/
Børn/ oc Slegetrid Quinder. Hand
tog mig offuer en side/ oc sagde til mig:
Est du en Træl / eller est du Fri? De
ieg sagde: En Træl er ieg. Hand sag-
de: Hues Træl est du? Jeg suarede:
De Ismaelitis. Atter sagde hand til
mig: Huorledis est du bleffuen deris
Træl? De ieg suarede De haffue
kiøbt mig aff det Land Canaan. Men
hand trede mig icke/ oc sagde: Visses-
ligen ligger du / De befel / at mand
skulde hudstrynge mig nøgen. Den
Memphitiske Quinde saa igien nem it
Vindue / at mand hudstrøg mig/ oc
sagde til sin Mand: Din Dom er vr-
ret / Thi du piner it vngt Menne-
sche som frit er (oc er staallet) ligeruis som
hand

Testamente.

hand haffde gjort nogen wret. Men
der ieg bleff stadig i mine Ord / lod
hand mig / som vaar Hudstrugen / for-
uare / til saa lenge (sagde hand) at
Drengens Herrer kommer. Hans
Hustru sagde til hannem / hui holder
du det arme unge Menneſke i Fængſel
det ſtickede ſig beder at du lode hannem
loſſ / oc lode hannem ſaa tiene dig.
Fordi i Synds begierlighed valde hui
ſee mig / oc ieg viſte aldelis intet der aff.
Hand ſagde til den Memphiske
Quinde. Det er hoſſ de Egypter
huercken ret eller billige at hætte ſig
ved fremmet Guds / wden mand det
forſt opluſſer. De der met mente
hand Righmanden oc mig / vilde
der for at ieg ſkulde indſættis oc for-
ularis. Men om ſier de tiue dage kom-
me de Iſmaeliter igien oc da haffde de
hørt at Jacob min Fader / vaar i ſorg
for mig / der for ſagde de til mig / hui
haffuer

Josephs

Hui haßuer du sagt/ at du est en Træl:
 Oc see/ wi haßue forstaaet/ at du est en
 ypperlig Mandes Søn/ i det Land Egi-
 naan/ Oc at din Fader haßuer ført sig
 i en Seck/ oc sørger for dig. Da vaar
 ieg paa Veye at græde/ Men ieg holt
 mig/ paa det ieg icke skulde beskemme
 mine Brødre. Oc ieg sagde: Der veed
 ieg intet aff/ at sige/ Jeg er en Træl.
 Da raadsløge de tilsammen/ at de vil-
 de selge mig/ Paa det ieg icke skulde
 bliffue i deris Hender befunden. For-
 di de fryctede for Jacob / at hand skul-
 de heffue sig offuer dennem. Thi der
 gick ord aff / at hand skulde vere stor
 for Gud oc Mennisken. Da sagde
 Kjøbmanden til dennem: Tager mig
 quit aff Potiphars Dom. Der de det
 hørde/ eskede de mig/ oc sagde: Vi
 haßue kjøbt hannem for Spliff oc
 Penninge. Saa gaff hand mig løs.
 Men den Memphiske Quinde off-
 uere

uertald
 skulde
 hand er
 en ham
 oragere
 deeg icke
 hannem
 mer Eue
 gaff han
 en stor
 begierende
 Kummere
 nem: De
 Guld/ da
 hob Dren
 Da gaff
 for mig
 gaff hand
 de deeg
 Euenden
 saare. E
 hvor store

Testamente.

uertalde hannem / at hand mig kjøbe
skulde. Thi (sagde hun) ieg hører / at
hand er dennem sal. De hand sende
en Kammer Suend til de Ismaeliter /
oc begierede mig til kjøbs. Hand funde
dog icke giøre det til nogen ende med
dennem / men gick bort. Der Kam-
mer Suenden nu haffde sig forhørt /
gaff hand Fruen at forstaa / huordan
en stor Sum / de vaare for Drengen
begierendis. Hun sende atter en anden
Kammer Suend hen / oc sagde til han-
nem : Det de end begierede thu Pund
Guld / da spar du icke Guldet / Men
kjøb Drengen / oc før hannem til mig.
Da gaff hand firsindstiue Gylden
for mig / Dog sagde hand / at hand
gaff hundrede. Det saa ieg vel / tag-
de dog stille / Paa det at Kammer
Suenden icke skulde bliffue pine der-
faare. Seer her til mine Børn /
huor store Ting ieg lid haffuer / at
ieg

x: Pet: 4. ieg io icke skulde beskemme mine Brødre. Haffuer der foroesaa J/ Kierlighed / vdi Langmodighed / mellem eder
 Eccles: 25 indbyrdis / skiuler / ia bortkaster all tues
 Matth: 5. drectighed imod hin anden. Thi
 Gud haffuer lyst til enighed imellem
 Brødre / oc til'it Hiertis vduellelse /
 som i Kierlighed er beuaret oc stadfæstet.
 Men der mine Brødre komme i Egypten / oc fiendis ved mig / gaff
 ieg dennem Sølff / oc beridde dennem
 Gen: 43 intet aff alt dette / men trostede dennem.
 Oc effter Jacobs død / haffuer ieg elstet dennem end ydermere. Oc
 huis de vilde haffue giort / gjorde ieg
 offuerflodeligen / at de sig selff der paa
 haffue forundret. Jeg lod dennem icke
 bedrøffue / end i det allerringeste. Oc
 alt huis ieg haffde i mine Bære / gaff
 ieg dennem. Deris Børn vaare mine
 Børn / oc mine Børn / som de haffde
 veret deris Tienere. Deris Sial
 vaar

Testamente.

vaar min Siel / oc deris Sorg vaar
 min Sorg / oc all deris Siugdom
 vaar min Siugdom / Min Jord vaar
 deris Jord / mit Raad deris Raad.
 Ja / ieg icke ephøvede mig self i Hoff-
 modighed / for min Verdslige Vris-
 skyld. Men ieg vaar iblant dennem / Luc: 22.
 som en aff de ringiste. Derfaare / mi-
 ne Børn / der som oc saa i / ville vandre
 i H Errens Bud / da skal H Erren her
 ephøve eder / oc euindeligen velsigne
 eder i alle gode. Oc der som nogen vil Math: 3.
 gipre eder ont / da beder i vdi all Sact-
 modighed for hannem. Saa skulle i /
 ved H Erren / bliffue forløste fra alt
 ont. Giffuer act paa / I seer / at ieg
 formedelst Langmodighed / haffuer
 faaet min Herris Daatter til Hu Gen: 41.
 stru / oc hundrede Pund Guld / bleff
 mig hiengiffuet met hende. Thi Gud
 gjorde det / at hun skulde tiene mig / Oc
 hand gaff mig saadan Deylighed / at
 M ieg

Josephs

ieg vaar som it Blomster offuer all Is-
raels skønhed/ De hand hassuer indtil
min Alderdom beuaret mig/ ved Stri-
cke oc Deilighed. Thi ieg vaar i alle
ting Jacob lig. Hører ocsaa mine
Børn/ huad for en Drøm ieg seet
hassuer. Tolff Hiorte ginge i Græs/
de ni bleffue fraskilde/ oc atspridde paa
Jorden. De tre saa ieg ocsaa. Thi aff
Juda bleff fød en Jomfru/ hun hassde
en huud Kiortel paa. Aff hende frem-
gick it vbesmittee Lam / Oc aff dets
venstre Side/ lige som en Løffue. Oc
alle Diur hassue giort it anstød imod
det/ oc Lammet offueruant dennem/ oc
forderffuede dennem / til saa lenge de
bleffue borttraadde. Oc vdi det Lam
fryde sig Englene/ Menniske/ oc gants-
ske Jorderige. Disse Ting skulle i sin
tid skee / vdi de sidste dage. Derfaare
mine Børn/ beuarer HERrens Bud/
oc ærer

*
Merck

1. Pet: 1.

Apoc: 5.
12.

Testamente.

oc ærer Judam oc Leui. Thi aff den-
nem skal Guds Lam oprinde eder / som
saliggjør alle Hedninge / oc Israel mee
sin Naade. Hans Rige er it ewigt Ri-
ge / som icke skal forgaa. Men mit Ri-
ge skal vdi eder vere at ende / ligeruis
som en Eblehytte. Thi effter denne
Ære / skal mand icke mere vide der aff
at sige. Jeg hæffuer oc forstaaet / at de
Egyptiske skulle plage eder effter min
død. Men Gud skal vere eders heffn /
oc skal indføre eder / i eders Fædris for-
iættelser. Men bærer mine Been mee
eder. Thi der som i føre mine Been
mee eder / da skal HÆren vere mee
eder i Liuset mee eder imod de Egyp-
tiske. Fører eders Moder Zelfham oc
saa mee eder / oc legger hende hart hos
Balla / allernæst hos Rachel / ved
Kendebanen.

M ji Disse

Josephs

Disse Ord sagde hand / oc stracte si-
ne Føder vd / soff saa den Verdslige
Søffn. De gantse Israel oc gantse
Egypten begræd hannem met store
Klagemaal. Thi hand hæfde hæfte
metynck / oc saa met de Egyptiske / lige
som met sine egne Lemmer / oc giorde
gaat altid / oc vaar dennem bi-
standig met Raad / oc
met alt gaat.

Ende paa Josephs Testa-
mente.

BENIAMINS
Testamente / Om ic
rent oc kysst Hiertelag / som
intet ont vil eller be-
gieret.

Voscrifft aff Ben Jamins ord / som
hand sine Bøen bød oc besol / der hand
hæfde lestuer hundrede oc tiue. Aar.
Hand kysste dennem / oc sagde :

Lige

Testamente,

Ige som Isaac bleff Abraham fød / der hand
vaar hundrede oc tiue
Aar: Saa bleff oc ieg Gen. 35.

Jacob. Men fordi / at
Rachel døde / der hun fødte mig / haffte
de ieg ingen Melck / men dide Ballam
hendis Tienerinde. Thi Rachel vaar /
effter hun haffte fød Joseph / i tolff
Aar wfructsommelig. Der effter vnd-
fick hun / oc fødte mig. Thi min Fa-
der haffte Rachel saare fier / oc bad / at
hand maatte see tuende Sønner aff
hende. Derfaare bleff ieg kallet / en
Dagsens løn / eller en Sorgis Søn
(det er Ben Jamin) at min Moder
bleff død i Fødzelen. Men der ieg kom
i Egypti Land / oc min Broder Joseph
fick mig at kiende / sagde hand til mig:
Huad sagde de til min Fader / den tid Gen: 37.
de haffte saalt mig: Oc ieg sagde til
hannem: De bestenekte din Kiortel

M iij met

Ben Jamins

met Blod / sende den til hannem / oc
sagde: Alter du om det er din Søn
Kiortel/ Oc min Broder sagde: Ja/
der de Ismaeliter anammede mig/
drog en aff dennem mig aff min Kior-
tel / oc gaff mig it andet Klædebon.
Hand slog mig med en Supbe/ oc bad
mig løbe fast. Men der hand hengick
mit Klædebon at Skiule / møtte han-
nem en Løffue oc tog hannem aff dage.
Da bleffue hans Methielpere forføere
de / oc saalde mig deris Staalbrødre.
Derfaare i mine Børn/ elsker den Her-
re/ Himmels Gud / oc beuarer hans
Eccles; 12. Gud. Efftersfølger Joseph den hellige
Mand/ ot lader eders Hiertelag vere i
det gode / saa som i paa mig seet haff-
ue. Huem som haffuer it gaat Hierte-
lag/ hand seer alting ret an/ hand frye-
ter Gud/ oc elsker sin Næste. Oc der
som skönt saa skee skulde/ at Belials
Land skulde prøffue paa/ met all Ar-
righed/

Testamente.

rigbed / at drage til fortuilelse / saa skal
dog Arrighed / som eder kunde føre i
Foruildelse / icke kunde saa vold offuer
eder / som hun en heller gjorde offuer
Ioseph min Broder. Huor mange
Mennisker haffue villet omkomme
hannem / oc Gud haffuer dog besker
met hannem. Thi huer HErren frye
ter / oc elsker sin Næste / hand kand icke
bliffue beskad aff Belials vildfarendis
Aand. Hand er skiult met HErrens
fryet / oc kand icke vndertryctis aff no
get / enten Menniskers eller Diurs
hinderhold. Thi hans Hielp er aff
HErrens fierlighed / som hand haff
uer til sin Næste. Oc der Ioseph bad
vor Fader / at hand vilde bede for hans
Brødre / at HERREN icke vilde til
regne dennem / det skadelige de haff
de tenckt imod hannem : Da raabte
Jacob høyt / oc sagde : O min Søn
M iij Ioseph /

Ben Jamins

Iohan: 1.

2. Cor: 5.
Esa: 53.

Joseph/ Du haffuer offueruundet din
Faders Jacobs Barmhiertigheds
Lemmer. De hand vndfangede han-
nem / oc kyste hannem i tho Limer/
oc sagde: Minnemeleus Prophecie / om
Guds Lam / oc Verdenss Frelsere/
bliffue fuldkommen vdi dig. Fordi
den vbesnittede skal offuerantuoerdis
fer Skalkke. Oc den som er vden
Synd / skal dø for de Vgudelige / vdi
Testamentens Blod / Hedninge oc
Israel til Salighed. Oc hand skal
vdtogme Belial / oc de hannem tiene.
Seer i Vprn / til den fromme Mand
endeligt / oc effterfølger vdi it gaar
Hertelag hans Barmhiertighed /
Paa det at i oesaa kunde bliffue isorde
met ærens Kroner. En from Mand
haffuer inket ingreft Dye. Hand for-
barmet sig offuer alle / Ja / det de end
skont vaare Syndere / oc haffde hafft
onde Raad oc Anslag i mod hannem.
Thi

Testamente.

Thi huem som gior det gode/hand bes-
sker mis aff det gode/ oc offueruinder
det onde. Men de Retfærdige elsker
hand som sin egen Siæl. Bliffuer
nogen æret / da affuindis hand ick der
ved / Bliffuer nogen rig / fortryder
hannem det ick. Er nogen sterck / da
roser hand hannem / Loffuer nogen
en / som kysst er / da troer hand det / oc
loffuer hannem met. Huem som haff-
uer Guds fryet / den beskermer hand.
Thi hand arbeider / oc gior it met den
som Gud elsker. Men den som for-
acter den Allerhøyeste / den formaner
hand / at hand skal rette oc bedre sig.
Oc huem som haffuer den gode Aands
naade / den elsker hand næst sin egen
Siæl. Hand forbarmer sig offuer
den Fattige / oc haffuer met hnet off-
uer den Siuge / Men Gud loffuer
hand / oc ærer hannem. Mine Børn /
der som i haffue it gaat Hiertelag / da

M v

skulle

BenJamins

It fromt skulle de onde Mennisker giøre frid
 Hiertelag met eder. De de wsticfelige skulle skam
 or god me sig for eder / oc affuende sig. De
 Omgen Gierige skulle da icke alene vige bore
 gelse for bedrer
 mange, fra deris ansetning / Men huad den
 nem offuerløber / skulle de giffue de
 1. Pet: 3. Bedrøffuede. Naar i nu giøre det god
 Iacob: 4. de / da skulle de wrene Aander vige fra
 eder. De de onde Diur skulle fryete
 for eder / oc fly. Thi huer som er i
 Hiertelaget Kierlighed til gode Gier
 ninger / der flyr Mørckhederne, fra
 hannem. Huem som sendis oc lader
 ilde met en hellig Mand / hand angret
 det. Thi den Hellige forbarmet sig
 offuer den hannem skender / oc tier.
 De der som nogen bedrøffuer en ret
 færdig Siæl / oc den Retfærdige da be
 der / da bliffuer hand noget lidet ydm
 get / Paa det hand siden freindelis
 kand stumis diss klarere. Lige saa er oc
 min

Testamente.

min Broder Joseph vederfare. En It gaat
 from Mands raad/ er icke i Belials Raad er
 vildfarelsis Mands Haand. Thi Freds aff Gud
 sens Engel ledsager hans Siæl / oc i alene,
 Anseetninger anseer hand icke de for iacob: 1.
 derffuelige Ting. Hand samler oc
 en Rigdom i Vellystens begiering.
 Hand haffuer icke Behagelighed vdi
 Vellyst / bedrøffuer oc icke sin Næ-
 ste. Hand offuersylder sig icke met
 Mad/ oc forser sig icke met Dynen-
 is hoffærdighed. Thi HERREN er
 hans del. For it gaat Raads skyld / er
 hand icke stor ære begierendis/ bekym-
 rer sig en heller / at Hedningene van-
 ære hannem. Ja / hand veed icke at
 sige aff noget Bedrag/ Løgn/ Træt-
 te eller Jdelad. Thi HERREN
 haffuer Volig vdi hannem / oc op-
 liuser hans Siæl / oc altid glæder
 hand sig for alle andre. It frome
 Hierte

Ben Jamins

Hiertelag haffuer icke tho Tunger / til
at velsigne oc formaledide / til at skel-
de oc til at ære / til at bedrøffue / oc til at
glæde / til Ro oc til Vsty / til Smiger
oc til Sandhed / til Armod oc til Rig-
dom. Men hand haffuer en eniste /
kyst oc reen Stickelighed / med alle.
Hand haffuer huereken dubbelt Sinn
eller dubbelt Hørrelse. Thi hand veed
vel / at vdi alt hues hand gior / taler el-
ler seer / da hiemspøger Herren hans
Siæl / oc renser hans Hiertelag / at
hand icke bliffuer straffet aff Gud oc
Menniskken. Men dubbelt er all Be-
lials Nands gierning / oc hun haffuer
ingen Enfaaldighed. Derfaare / mine
Børn / flyer Belials Ondskab. Thi
hand giffuer Glæde den hancem er ly-
dig. Men Suerdet er de sin onde
Tings Moder. Først fatter Sindet /
formedelst Belial / det første Onde /
som er Had. Det andet er Jorderff-
uelse.

Testamente.

uelse. Det tredie er Bedrøffuelse.
 Det fiende Fængsel. Det femte Vfel-
 hed. Det siette Tuilraadighed / oc
 det siuende Forpødelse. Derfaare bliff Gen: 7.
 uer oc Cain met siuhaande Plager
 igiennemtagen aff Gud. Thi HEr-
 ren paaførde hannem Plager / vdi sin
 Aar der effter / I thu hundrede Aar
 haffde hand at lide / oc vdi det halff
 femtesindstiende Aar / gddis hand i
 Vandfloden / for den retfærdige A-
 bels / hans Broders skyld. Vdi sin Affuend
 hundrede Aar bliffuer Cain dæmt / oc Guds
 men Lamech i halffierindstiue gan- Straff.
 ge sin. Thi de som ere Cain lige / met
 affuend i Broderligt Had / skulle haff-
 ue Hefn i lige Pine / vdi Euighed.
 Derfaare / i mine Børn / skyr Gud
 skab / Affuend oc Broderligt Had /
 oc holder eder til Fromhed oc Kierlig-
 hed. Huem som haffuer it reent Hjer-
 te i Kierlighed / hand anseer ick Quin-
 den

It reent
 herte
 Kierlig-
 hed
 ger sig
 vel oc re-
 t alle ting.

Ben Jamins

den til Wtyskhed. Thi hand haffuer
ingen Besmittelse i Hiertet/ HErrens
Aand huiler i hannem. Ligeruis som
Solen icke bliffuer wren/ det hun skønt
anrører en Dynneputs eller Møding.
Men heller tørcker det / oc bortdriff-
uer Stancken: Saa oc det rene Hier-
telag i Jordsens wrenlighed / besmit-

Ben Ja-
mins Pro-
phete om
sine
Børns
tilkom-
mendis
ondskab.

tis icke/ men heller opbygger. Desaa
forstaar ieg/ aff den retfærdige Enochs
ord/ at eders Gierninger i fremtiden
desaa skulle bliffue onde / Thi i skulle
bliffue wtyske met Sodomitiske W-
tyskhed/ oc forderffuis paa en søye ting
nær / oc skulle faare tage eder wordent-
lige Beuegelses met Quindfolck. Oc
Guds Rige skal icke vere vdi eder. Thi
hand skal hasteligen tage det fra eder.

*
Om Chris-
to den
rette Sa-
liggeres
re/ en
klar pro-
phete.

Dog skal Guds Tempel vere i vor
del/ Oc hand skal vere ærerig i eder.
Thi HErren selff skal anamine Ris-
get. Oc de Tolff Electer skulle der
for-

Testamente.

forsamlis/ saa oc alle Hedninger / til Om Chre-
saa lenge / at den Allerhøyeste vdsen- At pine/
der sin Salighed / i den Enbaarnis Død/oc
besøgelse. Oc hand skal indgaa i den Opstand
første Tempel. Oc Herren skal der lide delse / oc
Wretfærdighed/ oc bliffue forsinæet/ om den
oc bliffue ophøyet paa it Træ/ oc Tem- hellig
pelets Forhenge skal sønderriffuis/ Oc Aands
Herrens Aand skal nedstige offuer vdsen
Solckene/ligeruis som en Ild som vds- ding.
sis. Ja/ hand skal opstige aff Helffue-
de/oc opfare aff Jorden til Himmelen.
Ja/ ieg forstaar vel/huor ydmyg hand
skal vere paa Jorden / oc huor ærefuld
hand skal vere i Himmelen. Der Joseph
vaar i Egyptē/begierede ieg at see hans
Skabning / oc hans Ansietis skick / oc
ved min Faders Jacobs Bøn/ fick ieg
haunem ved Dagssius / oc vaagen at
see/i alle maade/som hand vaar skicket.
Vider mine Børn/at nu dør ieg. Matth. 27.
fordi Sandhed oc Retfærdighed/ Aktor: 1.
huer mod sin Næste/ Dom oc Troens Luc: 24.
vdrer

Ben Jaminus

vdretning/ Oc beuarer Herrens Lou/
oc hans Bud. Det lærer ieg eder for
all Arff/ Giffuer i oc saa eders Børn
det samme/ til en euig Eydedom. Saa
giorde oc Abraham/ Iſaac oc Jacob/
oc gaffue off diſſe Ting til Arff/ oc
ſagde: Beuarer Guds Bud/ til ſaa
lenge Gud obenbarer ſin Salighed
for alle Folck. Da ſkulle i ſee Sem/
Noe/ Abraham/ Iſaac oc Jacob/ op/
ſtande ved den høyre Haand/ i Fryd
oc Glæde. Samme tid ſkulle oc wi op/
ſtaa/ huer i ſin Spir/ oc tilbede Him/
lenis Konning/ ſom paa Jorden vdi
Menniskelig ſickis ydmyghed/ ſig
obenbarede. Oc ſaa mange ſom han/
nem haſſue troet paa Jorden/ ſkulle
Philip: 2. fryde ſig met hannem/ Oc de ſamme
ſkulle alle opſtaa til Herlighed/ Oc
andre til Forſmædelfe. Oc forſt ſkal
HErren dømme Iſrael/ for den W/
Iohan. 5. retfærdigheds ſkyld/ ſom er imod han/
nem/

Om Op/
ſtandel/
ſen/ oc om
de Guds
oc Guds
belønning/
en pro/
phecie.

Testamente

nem/ at de ickē haffue troet paa Gud/
som kom i Røpdet en Gienløfere. Si-
den skal hand dømmē alle Folck / saa
mange som hannem ickē troet haffue/
der hand lod sig see paa Jorden. Saa
skal hand straffe Israel/ vdi de Vdual-
de aff Hedningene/ ligeruis som hand
straffede Esau vdi de Madianiter / der
de forspørde hans Brødre ved Vksf-
hed oc Affguderri / Oc de saa affuigede
fra Gud/ at de ickē ere deris Metarff-
uinge/ som frygte Gud. Men der som
i vandre vdi Helliggiørelse / effter
Herrēns Ansiet/ da skulle i igien/ vdi
Forhaabning/haffue Bolig i mig/ Oc
gantſke Israel skal forsamle sig til Her-
ren. Oc da skal ieg ickē mere kaldis en
riffuendis Vlf / for eders Røffueris
ſkyld / Men en Guds Arbeydere / oc
dennem som giøre gaat/ en Bepisere.
Oc i de sidste Lider / skal en opueckis
aff min Sæd / en Herrēns elskere/
N som

Hedning-
ge/ som
hand der
til vduel-
ler.

Gen: 49.

Paulus.

Ben Jamins

Actor: 9. som skal høre hans Røst paa Jorden/
Oc formedelst it nyt Rundskab skal
hand opliuse alle Folk / it Tancernis
lius/ at Israel skal opstige til Salig-
hed. Oc som en Bliff skal hand riss-
ue fra demnem / oc giffue det Hedning-
gernis forsamling. Oc hand skal bliff-
ue / til Verden bliffuer fuldendt / vdi
Hedningernis forsamling. Oc iblane
deris Førster / som en spød oc lifflig
Klanck / i allis Mund. Hans Tale oc
hans Gierninger / skulle indscriffuis
i de hellige deris Bøger. Oc hand skal
bliffue en Guds vdualt til euig tid.
Oc om hannem haffuer min Fader
Jacob/ vnderuist mig/ oc sagde: Den
skal opfylde / huad i din Elect bliffuer
formindsket.

Oc der hand disse Tale fuldkom-
met haffde/ sagde hand: Mine Børn/
Jeg befaler eder/ bærer mine Been aff
Egypten igien / oc begraffuer mig i
Hebron/

Testamente.

Hebron/ hos mine Fædre. Oc Ben-
Jamin døde/ hundrede fem oc tiue Aar
gammel/ vdi en god Alder. Oc de lag-
de hannem vdi en Kiste / Oc vdi it oc
halffemsiunds tiuende Aar / før end
Israels Børn vddroge / vdsørde de oc
deris Brødre / deris Fædris Been/
hemmeligen aff Egypten / til den
Landart som kaldis Canaan / oc be-
groffue hannem til Hebron / hos sine
Fædris Føder. Oc de komme aff Ca-
naans Land igien / oc haffde deris Bo-
lig i Egypten / indtil den dag / paa
huilcken de igien vddroge
aff Egypten.

Esa: 49.
Rom: 11.

Ende paa Ben Jamins Testamente.

Efterfølger Assenaths Histo-
rie/ som funden er vdi gamle Bøger
oc Scrifter / som skulde oc vnderstunne
veret haffue. Nu fordansket aff Tydskent/ oc
i dagen vdgangen. Huor vdi mand maa
see stor Hemmelighed. Gantke
trøstelig oc lufflig
at læse.

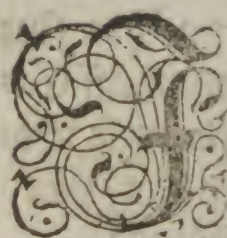
17 ij

Assen

ASSENATHS

Historia/

Huorledis Joseph bleff saalt/
oc igien forløst aff Jengsel. Om hans
Gifftermaal oc Endeligt. En lifflig
Historia / fuld aff Christi oc
hans Bruds hemmez
lighed.

Joseph bleff fød / i sin
Faders halffemtesinds
tiuende Aar / i sin Olde-
faders første Aar til thu
hundrede / oc i Verdens
alders Aar / thu tusind oc halffemfunds
Gen: 37. tiuende. Denne Joseph / der hand
vaar sexten Aar gammel / oc vaacted
Siorden / falt hand i sine Brøders
Affuind oc Had / for deris Faders syn-
derlige Rierligheds / oc sine Drøms
mis fortællelsis skyld / som hand sine
Brødre haffde obenbaret. Huilcke /
der

Historia.

der hand bleff sent/ oc kom til dennem/
droge hannem aff sin lange Riortel/
oc lagde hannem i en gammel Guld-
brønd. De siden effter Judæ raad/
toge de hannem der vdaff igien / oc
saalde de Ismaeliter hannem. Der effter Gen: 38.
ter/ førde de it stort Klagemaal ind for
deris Fader/ oc lode som hand vaar aff-
liffuet. Midler tid afflede Judas/ vdi
wærlig Beblandelse/ ved Thamar sin
Sønnequen/ Phares oc Zaram. De
der hun bleff beklaget/ oc røbt/ lignede
hand hende ved sig selff / oc vndskyldes
de hende / for den skyld / at hand icke
haffde giffuet Sela hende / De fordi/
at hand haffde befalet hende / saa vng
at bliffue i Enckestat. Men de Me-
dianiter / som oc kaldis Ismaeliter/
saalde Potiphar i Egypten / Joseph/
som vaar øffuerst Høffuiskmand off-
uer Pharaonis Ridderskab. Somme
andre sige/ at Potiphar vaar øffuerste

Det er/
hand be-
kiende sig
at haffue
større
skyld end
hun.

N iij

Første

Assenaths

Gen: 39.

Sørste oc Høffding offuer Rockene/
 Det er oc icke vildfarec fra Sandhed.
 Thi hos mange Folk / er Sørstens
 Credenser i større ære oc anseelse / end
 Hoffmesteren. Hannem kalder Jo-
 sephus Potiphar / Hand hæffde Hus-
 stru oc Børn/hues Daatter Joseph oc
 tog til Hustru. Hand vaar icke aff
 Kongens Kammer Tienere. Thi de
 bleffue saare vngel vdskaarne. Men
 de Hebreer sige / at hand fikbte Jo-
 seph (fordi hand vaar saa saare deilig)
 Der hand fick hannem at see / oc i saa
 maade befride hannem / at Herren
 bleff vmeectig/oc omgick's met Quind-
 folk / lige som den der vdskaaren kun-
 de vere. Saa tilige de Egyptier saae/
 at hand vaar wformuendis/ oc ingen
 Fruct kunde giøre/ gjorde de hannem/
 som de hæffde sør seet / til Bisp i He-
 liopolis. De saaledis bleff hand i Pres-
 stedømmet meget hederligere / end
 hand

Historia

hand haffde veret i Tørstedgmmet.
Men Joseph/ effter hand bleff ført i
Egypten/ oc kjøbt aff Potiphar / bleff
hand høyt anseet hos hannem. Men
fordi hand elskte Kyskhed oc Troen/
bleff hand effter alt dette anklaget oc
fangen. Hand vdtvde Drømme / oc
Vdtydningen bleff met Sandhed be-
uaret oc stadfestet. Der met bleff
hand effter Pharaonis befalning vdt-
tagen / oc ført oc skicket for Kongens
person/ hans Drømme at vdlægge.

Suorledis Joseph bleff op-
høyet / oc kom til
velde.

JOSEPH vaar tredie Aar
gammel / der hand bleff indført
for Pharaon. Oc der hand hannem Gen: 41.
sin Drøm. vdlagde / bleff hand op-
N iij høyet/

Assenaths

høyet/oc forordineret oc saa til en Første
ste offuer gantske Egypten. Vdi Jac
cobs første oc tiuende Aar til hundrede
(som her effter skal giffuis tilkiende)
der Oldesaderen vaar thu hundrede
thu oc trediuue Aar gammel / i Verds
sens Aar thu tusinde oc trediuende/
gaff Pharao hannem/ Assenath/ Poti
phars Daatter / som vaar en Jom
fru / til Hustru. Ved huiltken hand
afflede tuende Sønner / Manasse oc
Ephraim. Midler tid bygde Apis/
de Arguiners Konning / Memphim
den Stad / vdi Egypten. Vdi det
første aff de siu fructsommelige Aar/
vdsende Pharao / Joseph / Korn at
samle oc oplegge. Oc hand kom i He
liopolis Grense/ huor Potiphar vaar
en Landsførste / oc en Første offuer alle
le Førster/ oc Pharaonis Raad.

Hand haffde en Daatter/ som hed
Assenath/ hun vaar skøn offuer alle
Jome

Historia.

Zomfruer i samme Land / i alting lig
 de Hebraiske Døtter / Men hun vaar
 stolt oc hoffærdig / oc foracted alle
 mand. Ja / aldrig nogen mand haff-
 de seet hende. Thi hos Potiphars
 Hus / vaar it Taarn / høyt oc stort.
 Der paa vaar it Pallas / met tolff
 Mag. Det første vaar stort oc pry-
 deligt / Steenlagd met Malmersteen /
 Beggene vaare met Adlestene besæt-
 te / oc Pillerne vaare aff Guld. Der in-
 de vaare de Egyptier deris Guder aff
 Splff oc Guld giorde / huilcke Assen-
 nath dyrckede / oc offrede dagligen til
 dennem. Vdi det andet Mag / vaar
 Assenaths Smycke / Guld / Splff /
 ædle Stene oc Lageter eller Drætter.
 Vdi det tredie vaar allehaande aff
 Landsens gode Ting. Der haffde
 Assenath sit Bedehus. Vdi de andre
 Mag / vaare offuermaade skøne Zom-
 fruer / som tiente Assenath / met huil-

N v cke

Historia.

ene nogen Mand eller Dreng / aldrig
 haffde talet. Vdi Assenaths Mag/
 vaar try Binduer. Det første vaar
 saare stort vd i Øster / Det andet i
 Sønder / Det tredie i Nør. Der vaar
 en gylde Seng / tilfæstet med Søluyel
 oc Guld / omhængt med vdsprengede
 Klæder / oc vden til med Jarint / Pur-
 pur oc Bliant besmycket. Der vdi
 soff Assenath allene / oc aldrig haffde
 nogen Mand sæt sig der paa. De om
 samme Hus vaar en stor Jorgaard/
 omgiffuen med en stor Mur / aff fire
 kant huggen Steen. Vdi samme Jor-
 gaard vaare fire Jern Porte / som
 bleffue beuaagede aff atten Mand
 vdi Harnisk. De vdi den høyre Side
 aff samme Jorgaard vaar en Kilde/
 aff leffuendis oc scindis Vand. De
 neden for Kilden vaar en liden Park/
 som fattede Vandet / som løb aff Kil-
 den / oc vandede alle Træ / som vaare
 elste /

Assenaths

elste/ oc baare Fruct i Forgaarden.
De Assenath vaar stor som Sara/
denlig som Rebecca/ oc yndelig som
Rachel.

Huorledis Joseph straffede
Assenath for sin Afsghuds
tjeniste.

DA sende Joseph it Bud til Poti-
phar/ giffuendis hannem tilkien-
de/ at hand vilde gieste hannem. Poti-
phar bleff der ved glad/ oc sagde til sin
Daatter: Joseph den Guds Stercke/
kommer til oss/ oc ieg vil giffue han-
nem dig til Hustru. Der ved bleff hun
ilde til frids/ oc sagde/ at hun ick vilde
vere giffuen nogen Sange/ Men en
Kongis Søn vilde hun haffue. De
den stund de saa taledde/ kom en/ oc sag-
de/ at Joseph vaar forhaanden. Assen-
ath flyde hen op i sit Kammer. Men
Joseph kom/ siddendis i Pharaonis
Bogn/

Josephs
tilkomst
til Assen-
ath.

Assenaths

Vogn/ Hand vaar aff idel Guld/ oc
 ginge fire Heste for hannem / huide
 som Sne/ oc deris Lommer vaare
 offuer oc offuer forgylte. Men Jo-
 seph vaar isort i en Snehuid Riortel/
 oc i en Fløvels Mantel / vefuet met
 Guld/ Oc haffde en Krone aff Guld
 paa sit Hoffuet / oc i Kransen aff
 Kronen/ vaare tolff ædle Stene / oc
 offuer dennem stode tolff Stierner/
 oc i hans Haand it Kongeligt Kiss/
 der til oc en Oliequist met Fruct paa.
 Potiphar oc hans Hustru ginge imod
 hannem / oc tilbade hannem / Joseph
 gick ind i Jorgaarden / saa bleffue
 Portene til Jorgaarden / tillucte.
 Assenath saa Joseph / oc hun bleff be-
 droffuet / for de Ords skyld / som hun
 haffde talet om hannem / oc sagde:
 See/ Solen aff Himmelen / er i sin
 Vogn kommen til oss. Jeg viste icke/
 at Joseph vaar Guds Søn. Thi
 huad

Historia.

Huad for en aff alle Mennisker / skulde
kunde haffue fød saadan en Deylige
hed : Eller huilken Quindis Liff
kunde bære saadant it Lius : Men
Joseph gick ind i Potiphars Hus / oc
de tode hans Føder. Oc Joseph sagde :
Huad er det for en Quinde / som
vaar i Vinduet / offuen paa Pallas
ket : Lader hende gaa aff dette Hus.
Thi hand befryctede sig / at hun oc
skulde giøre hannem vro / som alle an-
dre / som stedse sende deris Bud / mee
allehaande Gaffuer oc Foræring til
hannem. Huilcke hand dog haadelis-
gen forskød / met wulie oc met vrede.
Potiphar sagde : Herre / det er min
Daatter / en Jomfru / som hader alle
Mend / oc aldrig haffuer seet nogen
Mand / vden mig / oc dig i denne dag.
Men wilt du / da skal hun komme / oc
gryffe dig. Da tenckte Joseph / eff-
terdi hun hader alle Mend / da lader
hun

Assenaths

hun vel ocsaa mig vere met frid / De
sagde til hendis Fader: Er eders Daat-
ter saadan en Jomfru / da haffuer ieg
hende kier / som min Hustru. De
Moderen løb strax hen op / at hente
hende ned. De hun skickede hende for
Josephs Ansiet / De hendis Fader
sagde til hende: Gysse din Broder/
som hader alle fremmede Quinder/
saa som du alle Mend. Da sagde
Assenath: Jeg gysser dig / du velsig-
nede aff den Allerhøyeste Gud. De
Joseph sagde: Signe dig Gud / som
leffuendegjør alting. De Potiphar
sagde til sin Daatter / at hun skulde
kysse Joseph. Men der hun saa giøre
vilde / vdsraecte Joseph sin Haand/
rørde paa hendis Bryst / oc sagde:
Det er icke tilbørligt / at en Mand/
som ærer den leffuendis Gud / oc æder
Liffens Brød / oc dricker Wforgen-
geligheds Driick / skal kysse en Frem-
met

Joseph
forfiger
Assenath
en Kyss.

Historia.

met met sin Mund / som koster de h^gs
reløse oc stumme Affguder / oc æder
Affgude Brød / oc drieker aff deris
Begere / Mørckhedsens Affgude
Drick / oc smør sig met whellig Olie.

Om Assenaths Penitente.

DEN Assenath nu hørde Josephs
ord / vaar hun høyligen bedrøff
uet / oc græd saare. Oc Joseph for
barmede sig offuer hende / lagde sin
Haand paa hendis Hoffuet / oc vels
signede hende. Oc Assenath glædde
sig ved hans Velsignelse. Hun lagde
sig paa sin Seng / oc bleff siug aff
Sryd oc Glæde. Oc hun gjorde Peni
tente / for sine Affguder / som hun dyr
cket hassde / Oc hun affsagde oc off
uergaff dennem. Men Joseph aad oc
drack. Oc der hand vilde reise / begiere
de Potiphar / end da en dag hannem at
beholde.

Affenaths

beholde. Men det maatte hannem
icke vederfaris. Thi Joseph drog
bort / dog loffuede hand at komme

En Form igien om otte dage. Men Affenath
oc fatsoen tog en sort Kiortel paa / som vaar henz
off penit dis Sprge Klædning / der hendis yng-
tenge. ste Broder døde / tillucte Dørrer off-

uer sig / oc græd / oc faste alle Affgu-
der vd at Vinduet / som vaar Son-
der vd / Alle Kongelige Ketter kaste
hun for Hunde / oc strødde Afke paa
sit Hoffuet / lagde sig ned paa Jor-
den / oc græd bitterligen siu dage effter
hinanden.

Om Engelenes Trøst.

Paa den ottende dag / Aarle i Mør-
cket / ved Hønsegal / saa Affenath

Effter vdaff Vinduet / som vaar Øster paa /
penitens Der maatte hun see Morgenstier-
se kom nen / hos hende lod Himmelen sig op /
mer trøst. Oc it mechtige stort Skin lod sig til-

siune,

Historia.

siunc. Det saa Assenath/ oc salt paa
 sit Ansiet ned i Afsen. De see / en
 Mand kom ned aff Himmelen/ oc stod
 offuer Assenaths Hoffuet / oc kallede ^{Guds}
 hende ved sit Naffn. Men hun / aff ^{Engel}
 forførdelse/ suarede hañem intet/ hand ^{kommer}
 kallede anden gang/ Assenath Assenath. ^{til Assen}
 Hun suarede: See Herre / her er ieg/ ^{nath / læ}
 sig mig/ huem est du. De hand sagde: ^{ter oc}
 Jeg er Guds Husis Første / oc Hæ- ^{trøster}
 rens Herkæris Første/ stat op/ paa di-
 ne Føder at staa / at ieg kand tale met
 dig. Assenath opløffte sit Hoffuet/ De
 see/ Manden vaar Joseph lig i alting/
 met Riortel Krone oc Kongelig Spir/
 Men hans Ansiet vaar som it Linnæ/
 hans Øyen som Solens gisser/ oc hans
 Haar som Ild oc Lius. Det saa Assen-
 ath / oc bleff beslagen met redzel/ oc
 salt ned paa sit Ansiet igien. Men
 Engelen trøstede hende/ rettede hende
 op/ oc sagde. Tag bort det sorte Klæ-
 de

debon

Assenaths

dehon / som du est isort / oc det Sørge
 Belte / oc Secken aff dine Lender / oc
 to Støffuen aff dit Hoffuet / oc to dit
 Ansiet oc Hender met det leffuendis
 Band / oc prøde dig met dit Smykke /
 saa vil ieg tale met dig. Oc hun smyckes
 de sig hasteligen / oc kem igien til En-
 gelen / oc Engelen sagde til hende:
 Blotte dit Hoffuet / tagendis bort dit
 Natteklæde / Thi du est en Jomfru.
 Ver sterck oc glad du Jomfru Assen-
 nath. Thi dit Naffn / er i de leffuens
 de deris Bog indskreffuet / oc skal icke
 vdslettis i Euighed. Oc den dag i dag
 er / est du fornyet / oc leffuendis g'ort /
 oc skalt æde Benedelsens Brød / oc
 dricke Wforgengetighedsens Drick /
 oc skalt bliffue salffuet / met den hellige
 Olie.

See / Iea haffuer i dag aiffuet Jo-
 seph dig til Brud / Oc dit Naffn skal
 icke kaldis Assenath / men megen Til-
 fluct.

Historia.

fluct. Thi din Penitence/haffuer be- Peniten
det den Allerhøieste for dig. Hun er ge for
den Allerhøiestis Daatter / en glad hucffut
sko/ altid leundis/ oc tuctig Jomfru. Guds ynd
ditt oc
Naade.

Men der Assenath tilspurde En-
gelen/ om hans Naaffn/ suarede hand:
Mit Naaffn / er met Guds Fing-
screffuet i den Allerhøiestis Bog. Oc
alt det i den Bog er screffuet/ fand icke
vdsigis. Det er oc intet dødeligt Mens-
nisse nytteligt/ samme ting at høre el-
ler see.

Om Assenaths oc Engelen
Måaltid / oc Honnig-
fage.

Assenath holt ved hans Riortelsko/
oc sagde: Haffuer ieg fundet Naas-
de i dine Ønen / da sid en liden stund
paa denne Seng / som aldrig sad
Dij Mand

Assenaths

Mand paa / saa vil ieg brede Bordet
for dig. Oc Engelen sagde: Vær snare
hid. Oc hun sætte Brød / oc spød Vin/
tørre Brøder / oc it nyt Bord for han-
nem. Oc Engelen sagde: Hent mig oc
en Honnig Kage. Men der hun stod
sorrighfuld (fordi hun ingen Honnig
Kage haffde) sagde Engelen til hende:
Gack i dit Spisekammer / saa skalt du
finde en Honnigkage paa din Duff.
Oc hun fant en Kage hvid som Sne/
aff aller reniste Honnig / oc hendis
Smag vaar saare lifflig.

Assenath sagde / Herre ieg haff-
de ingen Honnigkage / men med din
hellige Mund sagde du det / saa er det
fæct. Derfaare er oc hendis smag som
din Munds Mande. Oc Engelen lo
hemmeligen / ved Assenaths høye for-
stand / vdstreckte sin Hand oc rørde
ved Assenaths Hoffuet oc sagde: Sal-
lig est du. Thi du haffuer forlad Aff-
guderne

Historia.

guderne / oc troet paa den leffuende
 Gud. Oc alle de som komme til den
 Herre Gud met Penitence / de skulle
 æde aff disse Honnigkager / som Guds
 Paradises Bier / giort haffue / aff de
 Rosen i Paradis. Aff dennem æde
 alle Guds Engle. Oc huilcke som
 æde aff dennem / de skulle icke dø i E-
 uighed. Hand vdstreckte sin Haand /
 oc brød it stycke aff Kagen / det aad
 hand selff / Det andet gaff hand Aff-
 nath i Munden / oc sagde: See / du
 haffuer eet Liffsens Brød / oc est salff-
 uet met hellig Olie. Oc fra denne dag
 skalt du bliffue aldelis fornøet oc hel-
 bredegjort. Du skalt vere som en Hoff-
 uetstad / alle dennem som fly til den
 Almectige Guds Raffen / som er Euig-
 hedsens Konning. Oc der hand rørde
 ved Kagen / som hand haffde sonder-
 brut / bleff hun hel / som hun vaar før.
 Anden gang rackte hand oc sin Haand

Liffsens
 Brød er
 Englemis
 oc Guds
 Børns
 spise.

D iij

vd/

Assenaths

vd / oc rorde ved Kagen met enden aff
sin Finger / Oc der som hans Finger
vaar gangen frem / det bleff til Bled.
Det saa Assenath / oc sagde: See til
Kagen / Da komme der mange Bier
vdaff Kagen / huide som Sne / oc der
ris Vinger vaare som Fløvel / met
mange Sarffuer. De gaffue sig alle
omkring Assenath / oc virekede en Hon-
nigkage i hendis Hender / Oc de aade
der aff. Engelen sagde til Bierne:
Glyer hen til eders sted / Oc de fløve
hen Øster paa i Paradis. Tre die
gang rorde Engelen ved Kagen met
sin Haand / da opgiel Ild aff Bor-
det / oc fortærede Kagen / gjorde dog
Bordet ingen skade / Oc den Brands
luct vaar spød offuer alle maade.

Om Velsignelsen offuer de
sin Jomfruer,

Assenath

Historia.

Assenath sagde til Engelen: Her-
re / Jeg haaffuer siu Jomfruer.
De ere met mig opfødde / oc alle ere wi
fødde paa en Nat / Jeg vil kalde den-
nem hid / at du oc velsigner dennem /
som du haaffuer velsignet mig. De der
de komme / velsignede hand dennem /
oc sagde: Den Allerhøyeste Gud vel-
signe eder / at i bliffue som siu Pillere
i Tilfluctens Stad. De Engelen
bad Assenath tage Bordet bort. I
allen de / forsuant Engelen for deris
Øyen. Der Assenath nu stod i Vn-
der / kom Joseph gaaendis i Forgaar-
den. Da skyndede Assenath sig til
hannem / gnyssede hannem / oc sagde
hannem alle de ord / som Engelen haaff-
de haafft met hende. Om anden dagen
bad Joseph Pharao / at hand vilde
giffue hannem Assenath til Hustru.
De Pharao gaff hannem hende /
oc sætte en GuldKrone paa hans
D iij Hoffuet /

Joseph
tager
Assenath
til hustru.

Assenaths

Hoffuete/ oc gjorde hannem Bryllup i
sin samfelde Dage. Joseph føddis
tuende Sønner før end Hungeren
kom paa / oc fallede den ene Ma-
nasse/ det er/ en forglemmelse/ oc sag-
de/ Gud haffuer ladet mig forglemme
all min Armod. Den anden Søn/
fallede hand Ephraim / det er / Fructs
somelighed/ oc sagde: Herren haffuer
ladet mig vore / vdi det Land som ieg
vaar arm vdi.

Om Israels Reise vdi Egypten.

Der Joseph nu haffde/ i de sin Brø-
defulde Aar / opsamlet Kornet / oc
Hunger nu offuerfalt / effter Drøm-
mens vdeleggelse / alt Jorderige / oplod
Joseph Kisterne / oc saalde de Egp-
tier aff Brøden / saa gjorde hand oc
andre fremmede Land. Der offuer
fiende hand sine Brødre / Men de
fiende

Historia.

kiende ick hannem. Hand talde dennem
nem hart til / oc kallede dennem Land-
sens Bespeidere. Men saa tilige de
komme met Ben Jamin / oc deris For-
æring / obenbarede hand sig for den-
nem met grædende Taare / oc beuiste
sig mod dennem / paa det allermildiste /
met Ansiet / saa oc met Ord oc Tale.
Ja / end oc saa met Foræring / oc besol
at Jacob skulde komme til hannem.

Derfaare drog Jacob (vdi en Siun
aff Gud tilstyrket) i Egypten met sex
oc trisunds tiue Siæle / Saa at hand
met dennem / oc der til Joseph met sine
tho Sønner / vaare lige halffiersunds
tiue. Oc Jacob vaar hundrede oc
trediue Aar gammel / der Joseph for-
de hannem ind for Pharaonis An-
siet / Oc hand hannem indgaff det
Land Gosen / at bo vdi. Vdi det an-
det / aff de dyre Aar / oc i den anden
Maanet i Aaret / oc paa den anden oc

Jacob
113. Aar
gammel /
kommer
i Egypten / met
66. Siæle /
aff
hans
Slect.

O v tiuende

Assenaths

tiuende dag i samme Maanet / kom
Israel i Egypten / met sin gantse
Elect / oc ind giek i det Land Gosen / det
at besidde.

Assenath saa Jacob / oc forun-
drede sig. Thi saa gammel som hand
vaar / siuntis hand dog som it vngt
Meenike / Hans Hoffuet vaar huit
som Sne / Oc hans Skeg vaar huit /
oc naade ned paa hans Bryst / Hans
Oyen vaare klare oc skinnendis / Hans
Skuldrer / Kne / Skinneseen / Oc
hans Føder vaare stercke / som paa
nogen vng Helt.

Oc Jacob gaff dennem Velsig-
nelser / ot kynte dennem / Oc effter
Morgen Maaltidet vaar giort / dro-
ge de (Joseph oc Assenath) hiem til
deris Hus igien / oc Leui oc Ei-
meon droge met
dennem.

Om

Historia.

Om it Oprør.

DEr Pharaonis Søn / fick Affe-
nath at see / at hun spakrede vdi
hans Faders Hus / bleff hand op-
tendt aff hendis Denlighed. Oc hand
haffde Ord / met Levi / Gad oc Si-
meon / at de skulde dræbe hannem / at
hand maatte faa hende til Hustru.
Saa vilde hand giffue dennem me-
get Guld oc Sølff. Men de actede
intet om hans Ord / oc lydde hannem
icke.

Derneest / belsig Pharaonis
Søn / Josep / for sine Brødre / Dan
oc Gad / som vaare Jacobs Tjener-
indis Sønner / oc sagde / at hand
haffde hos Pharaon hørt sige / at
hand effter Jacobs død / vildeøde
oc omkomme dennem / at de icke
skulde

Assenaths

mosti-tes
 lig Biers
 lighes
 gior off
 her giff
 uet oc wi
 gudeligt
 Solck/De
 stifter
 Mord oc
 alt ont.

skulde arffue met hans Brødre. Sordi
 de vaare Lienerindens Børn/oc haff-
 de til met/ solt de Ismaeliter hanem/oc
 tilbedring vaare endnu affuindsiuge is-
 mod hannem. Oc hand offuertalde
 dennem / at de skulde myrde Joseph/
 Saa vilde hand oc (loffuede hand dens
 nem) omkomme sin Fader Pharaos/
 som Joseph lyde som en Fader. Der
 hand dette ved Nattetide/ nu vilde vds-
 rette / vilde Kong Pharaonis / hans
 Faders / Bectere / icke lade hannem
 ind til Pharaos oc sagde: Din Fader
 haffde ont i sit Hoffuet / oc nu er hand
 falden i Søffn/ oc huiler sig. Hand
 haffuer oc giffuet off Befalning / for-
 biudendis off / at wi ingen / icke end
 hans førstefødde Søn / skulle lade ind-
 komme til hannem i hans Mag.

Da tog Pharaonis Søn it halffte
 hundred Mand i Harnisf/ oc gick met
 dennem paa den sted som hans Hin-
 derhold

Historia.

Hinderhold vaar / Huor oc de tiende
Brødre Dan oc Gad / laae met meget
Folck i Rustning. Thi der samme steds
skulde Joseph oc Assenath reise forbi.

Der Assenath nu drog der forbi /
met siu hundrede Mand / bleffue de
alle slagne / paa en nær / som vndrende /
oc kom til Simeon oc Leui. Men
Assenath vndfhyde vdi hendis Bogn /
oc Ben Jamin met hende.

Der denne Gierning nu vaar bes-
gangen / toge Simeon oc Leui / alle
som vaare hos dennem / oc vaare bes-
uebuede oc Stridsføre / iagede effter /
oc offuerfulde dennem hasteligen / oc
ihelsloge mange aff dennem. Men
Dan oc Gad vndfhyde / oc skulde sig i
noget tycke Rør. Der forholdte
de sig / oc der met vnd-
komme.

Om

Om Pharaonis død.

Det tolfte Aar aff Josephs
 Forstedemne / døde denne Pharao /
 vnder huileken sig Joseph giffe
 haffde / oc bleff sæt til en Forste offuer
 Landet. Huileken Pharao (som
 Nephtem siger) met it andet Naffn
 kaldedis Commessor. Om hannem
 talis i Assenaths Historiæ / som effter
 følger.

Effter at denne Strid oc Op-
 rør skeet vaar / om huileket nyligen her
 offuen / rort er / vaar Assenath i sin
 Begn / oc Benymen met hende.
 Der hand nu saa / at Pharaonis
 Egn / i denne Handel oc Strid / sætte
 ind til demnem / oc trengde hart paa /
 at hand vilde met vold tage Assenath:
 Da tog hand en Sten aff Becken /
 oc slog hannem i hans Næcke / paa den
 venstre

Historia.

venstre Side / at hand styrt ned aff sin
Hest / oc laa for død.

Da saa Ben Jamin / som vaar
frimodig oc wforfærdet / at Simeon
oc Levi komme an / oc fore effter at
affluffue deris Brødre. Men Bens
Jamin formildede dennem / oc stillede
deris Brede. Oc de toge Pharaonis
Eøn / som laa næsten død / op aff Jor-
den / tode hans Saar / oc forbunde
hannem oc førde hannem til Pharaos
sin Fader / oc berette hannem den hele
Handel / huorledis met hans Eøn
vaar tilgaaet.

Pharao tackede dennem høgelig-
gen / at de haffde skonet / oc icke slaget
hannem ihel met alle. Dog døde
Pharaonis Eøn aff sit Saar / paa
den tredie dag der effter.

En sepe tid der effter / døde
oc saa Kong Pharao aff Hiertens
sorg / som hand haffde for sin Eøns
død /

Assenatho

død / De da vaar hand ni oc halffem
sinds tiu Aar gammel. De hand bes
fol Joseph sit Rige / oc efterlod han
nem det. Huor vdi hand oc regierede
paa hans vnge Herris vegne / i otte
oc fyrretine Aar. De denne tid forlø
ben offuerantuoerde hand den anden
Pharaonis Søn Kronen / Huilcken/
den tid Pharaos døde / end da laa ved
sin Moders Bryst. De Joseph bleff
i Egypti land / neffnt oc kallet samme
vnge Herris Sader.

Men Joseph / som en Stathol
dere / tiente sin Herre gantske flitel
gen / oc troligen / vaar oc meget vn
derdannig oc lydig / gjorde oc alle E
gyptier / met sit Kornsal / Pharaoni
til Træle. Huilcke / at de ved saadan
Nød der til komme / de vden alt
huil / vel fortient
haffde.

Om

Historia.

Om Jacobs / Josephs Faders
død oc affgang aff denne
Verden.

Der Jacob den Patriarch / nu leffte
haffde / hundrede otte oc fyrretine
Aar / saa hand / at hans Ende oc Aff- Gen: 47
gang vaar nær / kallede hand sin Søn
Joseph til sig / oc tog Sed aff hannem /
at hand icke i Egypten / men hos A-
braham / hannem skulde begraffue.
Ocsaa velsignede hand hans tuende
Sønner / Manasse oc Ephraim / med
Raarssuis lagde Hender / gaff hannem
ocsaa / vden skiffte / den Marcck Si-
chem / som hand haffde forhuerffuet.

De der hand nu sine Børn kallet
oc forsamlet haffde / velsignede hand
mange aff dennem. Men dennem als-
le / sagde oc forkyndede hand tilkom-
mendis Ting / som om Landens ødes-
leggelse / effter Bogstaffuen / Oc huor-
P ledig

Assenaths

ledis met Electerne skulde tilgaa / i
den tilkommendis tid. Men obens
barligen forkyndede hand dennem /
om begge Christi Tilkommelser.
For det sidste lagde hand sine Føder
tilsammen paa Sengen / vdstrecte
dennem / oc saa døde. Oc aff sine
Brødr bleff hand ført i det Land Cas
naan / oc begraffuen til Hebron / i den
dubbelte Hule.

Om Josephs affgang / ende
lige oc død.

Gen: 50. Osedh i sit leffuendis Liff / oc vdi si
ne karske dage / tog Sed aff sine
Brødre / at de effter hans død / naar
de droge vdaff Egypten / skulde bære
hans Been vd met dennem. Oc faart
der effter / døde hand oc saa / oc gaff saa
Verden Orloff / oc bleff lagt i en Kis
te / vdi hans Alders tiende Aar til
hundred

Historia.

hundredede / Men i hans Fjortiedem-
nus firfindstiende Aar. Vdi de fir-
findstiende Aar / effter den første
Forsættelse skede Abraham / paa Bey-
en til Mesopotamiam / Try hundredede
oc it oc tryfindstue Aar effter Abra-
hams fødse / Paa huilcken den tredie
Alder begyndis. Men fra Verdens
begyndelse / thu Tusind / try Hundret /
oc paa det Niende Aar.

De Juda er intet tilkommet / ind-
til Israls Børn vddroge aff Egypten.
Men alle de andre Brødre / bleffue
effter deris død vdførde oc begraffne
vdi Hebron / som Josephus siger.

Siden ere de bleffne flyt-

te / oc lagde i

Sichem.

¶

E N D E.

Gud skee Loff i Ewigged /

A M E N.

En Almindelig Bøn/
om alle slags Ondder oc Gaff-
uer/ tilhobe samlet aff Augu-
stini Scriffter.

DHERRE Jesu Christe/du min
Gienløfere / oc Saliggjørere/
Jeg beder dig / lad vdi mig icke
bliffue nogen ond Lyst oc Begiering/
men meget mere lyst til Kyskhed. Giff
at ieg er langsom til at høre det som ont
er/ oc snar til die Ord/lystig til at fuld-
komme det: Lad mig vere idelig i din
Tryet/ fuldkommen i Kierlighed/ var-
actig i Troen / wtuulactig vdi Haabet:
Brendendis i Kierlighed til min Næ-
ste/ Oc beuar mig/ at mit Hierte icke
bliffuer optendt med Had oc Affuind.
Giff mig altid at betencke det som hels-
ligt oc gaat er / oc driff mig / at ieg oc
saa gjør det som ieg tencker / Reger du
mig/ at ieg elsker dig alene / Bestyrcke
mig/

Bon
da or Gaff
t aff Augu
ter.
Chrise du m
re Salagore
a lad dei ma
Lof or Begre
st til Skidhed
Lad hore det
der troig til
ma vere de
en i Skidhed
Lad mig ved
vished til m
/ at mit Herte
t Had or H
temet det
aff mig
enker
alene / B
mig / at ieg beholder dig / Beuar mig /
O H Erre / at ieg icke fortabis. For
skaffe / at der icke faar indgang / eller
bliffuer vdi mie Hierte (i huilket du
vilt haffue bolig) Hoffmod / Offuer
stedighed / Druckenstaff / ond Begie
giering / Horeri / Verighed / Ager /
Karrighed / Had / Brede / Hyckleri /
eller Tregerighed. Giff mig Ydmog
hed / Venlighed / Sparfommelighed /
Wdruhed / Hiertens reenhed / Tuctig
hed / en factmodig Aand / oc en Barm
hiertig Haand mod min fattige Næ
ste. Giff Naade / at ieg ingen bedras
ger / oc icke heller bedragis aff andre /
Men at ieg altid kand lære / at fiende oc
giøre forskel imellem det gode som ieg
skal giøre / oc det onde som ieg skal fly /
at ieg taler det som ret nytteligt oc gaat
er / at ieg stedse vandrer i it gaat For
sæt / elsker Retfærdighed / Barmhær
tighed oc Sandhed. Giff at ieg hol
der fred met huer mand / formaner de

P iij

Wsam

Wsamdrectige til Fordrag / Enighed
oc Kierlighed. Forlen mig din Naas
de/ at ieg giffuer huer mand sin tilbørl
lige ære oc Reuerens/ icke aff fryet for
de Store oc Mechtige / Men for din
skyld/ som det befalet haffuer/ at ieg els
sker min Næste/ lige som mig self / oc
ingen gør fortang eller wræt / ingen
giffuer Forargelse/ ingen forfølger/
hader/ foracter eller bespaatter. Giff
at ieg altid er villig oc tilbønelig til at
forlade/ at ieg icke staar effter fremmet
Guds/ trøster den Bedrøffuede/ klæder
den Nøgne / spiser den Hungreue / oc
haffuer medlidelse / met dem som ere i
Nød oc Trang. Hielp mig / at ieg
kand offueruinde mine argiste Siens
der / som ere Dieffuelen / Verden oc
mit Riqd oc Blod / at de icke skulle før
re mig til Synden oc Guds fortør
nelse. O Herre/ lad min Bøn kom
me op faar dit Ansiet i Himmielen/
Jeg beder dig / bliff hos mig / oc kom
mig

traag / Enighet
ma din Na
mand sin tilbe
cke aff troet for
e. Wen du en
bøffuer / ac na
g omning self
g der woe / na
e. men forp
ler bespatter.
g et tilbepu
laar efter fr
Teder fuede
er den Hunge
met dem for
Nad mig
mine ar
fuden / Ver
at de lte sk
oc Guds for
ad min Bp
fice i Hm
bes mig / oc

mig til Hielp / lad mig icke bliffue til
skamme. Tag mig Naadelige i din
almectige Haand / forløs mig aff den
grumme Dragis kæffter / giff mig en
salig affgang aff denne Verden / oc en
glædelig Opstandelse met alle Guds
vdualde / oc gior mig endelige salig / for
din kiere Sønns Jesu Christi død
oc pine skyld / som met dig leff
uer en sand Gud fra

Euighed oc til

Euighed /

A M E N.

A M E N.

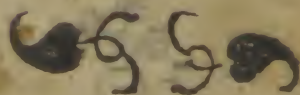
A M E N.

Prentet i Kiøbenhaffn/
aff Andrea Gutz
termis.

Paa Valker Kausis / Bor-
geris oc Bogesforeris der
samme steds Bei
Eaoptning.

De findis hos hannem
til Eiohs.

A N N O

1 5 8 0.

Weder ind mannd i de Trefte
Gendog ind den fremme man
som Trefte samment begynd
denne sig ff den Trefte
Bekend sig det ind den Trefte
giort for den or yngre
yngste man som Trefte ind
dog fremmedtind den
de gamle som alle til sig
or gaffind som de omme
fand ind sig som indliggend
som den or alle den indliggend
det indliggend Trefte begynd
lige Trefte ind tale or Trefte
for den ind som en Trefte
or giort for Trefte.

or Trefte

Ind Amoring C vridy At
var en sketelig og velskanding,
dan to minde. Gennem vordende
Aff om Videnskabs Gensidig
Methode ved at kunne om for
Lid. Det er Gennem aff at
i nye forstand og Lidenskaber
C. Men som vi i delige forstand
og talte om Gennem i opstand
vores Fjende og gode de nye
Bemærkning. Dens at for
forstand og forstand to nye for
Folke og er villet som Gennem
og for sig. Men det er
Gennem som ind ved at for
forstand og ved mit viff
Dens at ind mit viff med de nye

Idet som fund or siff brimpe
und grundigt or obrindar vpm
pott Lm i det siff Lpitt
der fund kom till & luo Qman
vntige or vforbundige Displex
som yngt till Smaug or talt
om Fund or Fund siff vpm
Joff demm or vlygt i vnt
Siffstom or opent dreg
Pmter siff at & fofode ut Fund
vnt dnm vnt Mffing som
Jyde vnt dds pnt dnm vnt or
Sma vnt opbundem siff & dds
dnt for siff vnt or vnt
vnt or siff or siff mndt
or Siff siff vnt vnt
vnt or siff siff siff vnt

Will tæring opbyggelse. Will
færdig i minn dag er mynde
værdig. en ider Lade Verhoff
myt or full gærdt kommer aff
vort Allind, Zephe: 4 son
shall det værdigst for det ind
shall op. Lister vort Lister, or
Lister off det for det ind pan
for Lister ord or vider

Hermed

Am. G. i. 30. xi

Vind er bøger med Værdig
Læser med Værdigst læger
indt. Bøger med Værdigst Bøger
allindig det

2 - 000 000 000 000
0 - 1000

Wrouer xxv

I had regnd in xxv

Ne hand stult alle ting for wret
for art by me wret pindellum by
pindellum for pua redint

Order iii

I had not good wundelge till art
de wret for wret fidinge or wying
vry pindell

Esui lxxv. or xl

Vnder sloe or gode pindellum
pindellum for pua or pua
pua wretum wret pua for pua
wret de pua wret wret pua
or hand offere pua wret pua
wret wret pua wret pua wret
wret or pua wret pua wret pua
wret

And thus wisdom is

Eccl. i

For wisdom is better than
any thing: And wisdom

prover ii

For wisdom is better than
any thing: And wisdom
is better than any thing:
For wisdom is better than any thing:

Eccl. iii

For wisdom is better than
any thing: And wisdom
is better than any thing:
For wisdom is better than any thing:

Eccl. iv

For wisdom is better than
any thing: And wisdom
is better than any thing:
For wisdom is better than any thing:

U ner ii

U miltelstend gult mannd pgr
ynde vryden: Durt flir or
udspærlst. som mannd stogger
Enggromd fæ or steg

Ende viij

hænd fæ mannd ills begynd
or fælgior: End vryden

U ner iij

Dum v gult vryden ligg
Diftbrung tæ for alle d
hæm fæ or fæde ær
stelliger

Sapientia i

U miltelstend mannd begynd
vryden ills: hæt d end or
dæ fæ ær stelliger end dæ

Sayen: vii
f. und ma und or Ligeit nager
sing sua iord mrdt gndz wjdo
Nes ferdj det som Saund re
Mled guld: or ferdj re mrd
fledt, sua re mrdt ut ligit
mrd ferdj
Ferdj re alle ferdj mrdt
Gndz: Wjdo

Edia gndz ordt iii

Sayendia xvi
Gnd re det som ferdj or ferdj
Mled timg: Gndt ord

Stuer xxx

Gnd re gndz ordt ligit: or
fledt, det re ferdj ferdj
fledt

fund fortvnder gud saar, or
fund vill hord lige skuffe
thand soter nysis dill. Sangord
Eccl. xxxij

Vnren skuffis forslanding
forvnderst guds ord
dend som det alreel. grappor
Eccl. xxiiiij

Quad lignis velskstad paa gud
horinge forij art sals horing
er mundelen sldt. San den en
jelleren over sldt or god
art b. vunder gud

Is en gudtz masten. iii
yraner. xviii

Quad er lige soter et forsl. paa
horinge masten. det b. sldt
vnder alle velskstadige

¶ 100. xxiii

¶ 100. xxiii
Dum et dum digg, som offte bær
vender or dagg, guld, klaff
fögriffing: Den færdig som offte
væiffen vnderlyngend, gægend,
fædg, lig, som den færdig der
væiffen offte vnderlyngend or
væiffen vnderlyngend, færdig
færdig vnderlyngend or vnderlyngend
væiffen offte vnderlyngend

¶ 100. xx

¶ 100. xx
Dum et lig, som et færdig vnderlyngend
væiffen offte vnderlyngend

¶ 100.

den guld

Min gudt ord det Horre x.

Herle xviij

Gudt iurindigt forder mer gud
sig prest off. d. mon som
Leder sig om indvise, or
fenseliger Gudt gudt ord

Herle xxiij

Gudt Gudt gudt ord or foring
der off. d. ind det ind
Sigeren or Gudt det ind
det indigt

Capitulum: xj

Gudt Gudt or ind Gudt
det ind for ind Gudt Gudt
foring ind ind

Om troen: vi

Psalm: i

Thoudt ontfalt ynd oerle
troen or belmed ynd

Sapientia x

Thoudt nu ghet frucht vanden
cler ting: troen velt ynd

Psalm: ij

Thoudt nu ghet frucht vanden
cler ting: troen velt ynd
dri son troen puynd, vif
end sij puynd

an befele

Capitulum: iij

Gud lad gud de for mine minde
der de for Hoffen Hand
und de mine off der Hand
hoffend, det de for mine minde
af for mine minde off der Hand

Forbedræt vñ

Acet. ij

Gud lad mine minde Hoffen minde
der mine minde der for mine minde
der Hoffen minde

Capitulum: iij

Gud lad de mine minde Hoffen minde
det de mine minde Hoffen minde

Forbedræt

Pierlighed oc dattu Hiertighed ix

ener iij

Hand P. trellers, som ind
Pierlighed, som dattu Læd sig
der fortæller

Ener iij

Hand P. trellers, som ind
der fortæller, som ind
der fortæller, som ind
der fortæller, som ind

Ener iij

Hand P. trellers, som ind
der fortæller, som ind
der fortæller, som ind
der fortæller, som ind

ener iij

ghed ix

Item iii

Wilt aff seker vey over dar
Vierthig: Aff want yk
or dit so in vterlij vinding
or als pindt in

Wilt shall inwend over dar in
Vierthig or van foud iind
Zun in mer ion vider, for ynd
reker in gend giffen. Insefor
shall inwend in seige guld
Bart den ord inegnen
igiven in de vassien in
giffen sege

Item xi

¶ 11

Bleifst du Mann so Aemmer off
Varmfereichigheit & Vro fordy Gimm
som eigeliche giffen Vanto full
eigliche Vordliche

¶ 12

Gimm Vordliche dat Vro mannd
Vordliche der Aemmer & Gind reff
Gimm Vordliche mannd dat Vro
som mannd Londe pring
Vro man Aemmer

¶ 13

Kommers der or Vro so giffen
off at mannd so Varmfereichig
Zu for Gimm som giffen so Aemmer
Gimm full ick part

¶ 14

puer xi

Gnade der micht for maledide
schickel & drum der ingelike
er. Dettir dring dem
Gnade der micht yuffer der mund
got & drum der ord er or solie
dring dem

puer xxi

Gnade der micht will gud rde
fuer & drum der schopp dreie
dem for de ac ingelike or steg

in helligen x

Gnade der micht will gud rde
helligen der mund or steg
for gud rde oder or steg steg
in helligen

puer xxiij

Ecce xiiii

Und suppen vordt alle gnd
Polymus vordt: der fardh
vordt vordt: der alle gnd vordt
gnd vordt

Und Monnyle xi

Ecce xx

Und Monnyle der vordt:
der den vordt vordt: der
vordt vordt: der vordt

Ecce xxii

Und vordt vordt: der
vordt: der vordt: der
Monnyle

Ecce xxiii

Und vordt vordt: der
vordt: der vordt: der
vordt: der vordt: der

f 24

Arrouer xxij

Gnætte alle mægtige kærlig hælde!
de store Gæsther om om forstet
er om i pænde

Arrouer xxix

Gnætte mægtige for mæding or Bæjke
Bæjkenneren i de store store end
pæj pæst for mæginge tælle

Arrouer xxij

Gnætte Gæsther om store mægtige?
Om store store Gæsther
for store store Gæsther
pæst pæst pæst Gæsther

Gnætte alle mægtige or mægtige
for mæding or for mæding
Bæjkenneren or Bæjkenneren

Arrouer xxix

Gnætte Gæsther om mægtige store
Gæsther Gæsther Gæsther

Arrouer xx

Om en god samvittigheds

Ercke xxii

Grund er lige som et fast og velt
Grund lig der iltet funde felle
Vej naar som.

Om god samvittigheds, or en
Direkte som er vist pan
sag: det siges sig for
ingen for for sig.

Om xx

Grund er lige som god som en
lig: Gode or veltige for sig

Dage

Om en ond samvittigheds
xiii

Ercke xxij

Grund er lige som et gode
pan et sig: Gode, eller som
en som det med pan en
sag: som det iltet sig
for sig: Det siges sig for
en en som veltige

Examen xviij

Guds giv os minste mistly:
Gud og pænne i lyde, for
hans nyde om Gud og vordy,
Fid og forddene hans som
at Gud forsvær sig alid
det vordy

Gud og hans somdane for
giffing i indse: At man
vord sig nyde i lyde, og
for lid sig i lyde og forsvær
Gud

Examen xv

Examen xix

Gud for lag og vord dord
vord om og gide om gald
vord om gindfald

Examen 20

Grade xx
Gund fobennid de vief: or legg
drum ut bidfree vey munder
att de iltir Aunde prafft:
gaffner or ftruttir, Dem viefen
munder fcom iltir lad binger in
wijden. Quom voband lig:
Vedum dnt bionde fce fcom
or vegrafft!

Grade xxi
Gund bliffen mander vief: Dem
fcom munder vengang vey vief
foett
Gund offner guav guld or foff:
Viefen or foffen
in daarer ograde xxi

Grade xxii
Gund Dny in Dnt veyen linn
Dnt gullig Dnter foffen
fannir linn. Dnt fannir
vief
Gund vey

Quor xaa kumider maud
En daare: pan allang: ord

Quor xiii

Quor flyttur maud darsig:
hoo darsig flyttur.

Quor xvi

Quor maud darsig iell darsig u:
Quor kring þom en þmblu þom
en kring

Quor þall maud iell þmblu
en yll: Quor maud þmblu
iell þmblu þom darsig

Quor þall maud vnd þmblu
þom darsig: Quor maud
þall iell kring þom darsig
Quor darsig þom darsig darsig
þom darsig: Quor maud darsig
Quor darsig þom darsig darsig
Quor darsig þom darsig darsig

Quor darsig

Argudehied p vii

Eccl. xxi

Gund dīg mō an dīg mōlīg forsam
dīg e dīg hant dīg sōm
vō d optant mōt mō.

Gund dīg mō an dīg mōlīg
Mō mōt sōm mōt mōt dīg
pō mōt mōt e dīg mōt
pōt sōm mōt mōt mōt

Gund dīg mō an dīg mōlīg
Gund dīg mō an dīg mōlīg

Eccl. xxij

Gund dīg mō an dīg mōlīg
mōt mōt mōt mōt mōt
dīg mōt mōt mōt mōt mōt
dīg mōt mōt mōt mōt mōt
dīg mōt mōt mōt mōt mōt
dīg mōt mōt mōt mōt mōt
dīg mōt mōt mōt mōt mōt
dīg mōt mōt mōt mōt mōt

Wann dem regendly man man
Hoynde alle jere dage for land
Jaffner alle forland: or for
Gang Jaffner so vore indelt.

Seck xxxij

Grutlandt besunder den
regendlye, sin regendlye lander
or land, sig alle forst: Mann
de dander regendlye regendlye,
or to andre span: sig jere alle
art ofst ymer de m: alle den
den span or for land yndlyd
Jan: man angore skalle Jan
Boder Cotte

Seck x

Grutlandt alle meste forst: man
span: de regendlye

Seck xi

Man off god falkide sig:
det de regendlye forst: man
log: id

Seck xii

Erde 28
Hij fiske gnd stett nam, vnd
ild, Jugal, Jring, dedem, wilder
diner, brospioner, hingerer, or
stuer, v. vngndeliger isell un
pufft or for drastnigst, or for
deris sijes den or pan flet
ofte vordend

Geme 4
Nun stett der vngndeliger
naw bestner der zeligzeder,
Naw der Luffter givt studeorand

Gund ofter ande sig der vngndeliger
Befrey. Wrege

Er 28
Jund vill mndlige pte bage der
vngndeliger, pjeunt or pufft
for der stett der mndfardige
bestner bestend pan vnde,
Jund vill dagt der vngndeliger
Befrey

Geme 5

Capitulum v.

Yn dē dēgē dē vōgēdēgē
boeckē; dē dēgē dē dēgē
pōr dē dēgē dē dēgē dē
dē dēgē dē dēgē dē
dē dēgē dē dēgē dē
dē dēgē dē dēgē dē
dē dēgē dē dēgē dē
dē dēgē dē dēgē dē

hōr dē

hōr dē dē dē dē dē dē dē
hōr dē dē dē dē dē dē dē

Yn dē dēgē dē dē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē

hōr dē dē dē dē dē dē dē

Yn dē dēgē dē dē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē
dē dēgē dē dēgē dē dē dē dē

hōr dē dē dē dē dē dē dē

¶ mer: xiii

Gud p[er]d m[er] b[er]ing i M[er]gind[er] f[er]d

¶ mer: xvi

Gud p[er]d m[er] b[er]ing f[er]d i M[er]f[er]d

¶ mer: xxi

Gud m[er] p[er]d m[er] b[er]ing f[er]d i M[er]f[er]d
y[er]d f[er]d, b[er]d b[er]d i b[er]d
b[er]d will

¶ mer: xxv

Gud m[er] m[er] b[er]ing a[er]d i d[er] b[er]d
m[er] f[er]d i y[er]d v[er]d m[er] a[er]d d[er] m[er]
f[er]d i y[er]d

Gud y[er]d m[er] b[er]ing f[er]d i
f[er]d i d[er] b[er]d b[er]d t[er]d y[er]d
f[er]d i d[er] b[er]d f[er]d i y[er]d
v[er]d, b[er]d i d[er] b[er]d v[er]d i d[er] b[er]d

¶ mer: xxvii

¶ G[er]d y[er]d m[er] b[er]ing f[er]d i d[er] b[er]d
f[er]d i d[er] b[er]d f[er]d i d[er] b[er]d
f[er]d i d[er] b[er]d

Gud m[er] b[er]ing f[er]d i d[er] b[er]d
f[er]d i d[er] b[er]d f[er]d i d[er] b[er]d
f[er]d i d[er] b[er]d

¶ mer: c

Capitel: viij

Grund re foekning ^{de} dyelig ^{de} m. for
Andig or ^{de} dyelig ^{de} m. for
Grund omlyste de verldig ^{de} m. for
verldig ^{de} m. for or ^{de} m. for

Capitel: i

Grund skule ^{de} m. for ^{de} m. for

Capitel: xviij

Grund skule ^{de} m. for ^{de} m. for

Capitel: x

Grund re ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund re ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund re ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund re ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund re ^{de} m. for ^{de} m. for

Capitel: xi

Grund oplyste ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund oplyste ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund oplyste ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund oplyste ^{de} m. for ^{de} m. for
Grund oplyste ^{de} m. for ^{de} m. for

Den Raadt xix

Leck xxxiii

Gund gior fortviret: At bygning
mynde vnder hand

Gunde Leck xxxvii

Gunde M. n. j. s. d. e. m. u. n. d. i. t. e.
t. y. g. i. l. l. p. i. g. i. d. e. n. d. : d. e. n. n. s. t. e. m.
D. i. g. D. a. y. d. e. o. r. a. n. v. e. r. d. e.

Leck xli

Gunde M. n. j. s. d. e. m. u. n. d. i. t. e.
G. i. l. d. o. r. s. t. e. t. t. M. r. e. n. n. a. g. o. u. d. d. e. n. d.
M. y. n. d. e. n. n. e.

Leck xix

Gunde M. n. j. s. d. e. m. u. n. d. i. t. e.
D. i. g. t. :

Gunde M. n. j. s. d. e. m. u. n. d. i. t. e.
a. l. l. e. n. n. e. B. e. i. s. t. e. r. B. i. s. t. u. n. d. i. g. t.

Den foretten Leck xxv

Gunde M. n. j. s. d. e. m. u. n. d. i. t. e.
J. u. s. t. i. c. e. g. e. d. e. a. f. t. d. e. n. n. e. B. o. n. d.

Gunde M. n. j. s. d. e. m. u. n. d. i. t. e.
p. a. n. a. l. d. e. n. d. e. n. n. e. : d. e. s. t. e. A. l. t. e. r. i. d. B. o. e. d. e.
d. e. n. n. e. B. o. n. d. v. j. f. i. s. t. e. n. d. i. g. t. e. n. d. o. r.
O. v. e. r. n. d. i. s. t. e. n. d. e.

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1569 8° copy 2

Himel. Dunder villeg. I hafter
Veten som brygget deier fader or
for guden forrest
Hverig Moder; Haffne
Heller hader de is egeen ord, or
Hverig p. der id du is klop
Dapientia in

Himel. Hverig gader deier de som var
forstundig or effen, Hverig undig
de is L. Hverig

Om Hverig 22. Eder 26

Hverig de adler und gader de
fader, or forrest gader.

Eder 22v

Hverig Hverig gader or en fader
Mann. Hverig liging de; Hverig gader
fader de is som en gader mann, fader
for effen.

Eder 22v

Hverig gader fader or fader. Hverig Mann
or Hverig; Hverig gader gader Hverig
Hverig.

Eder 22v

Hverig lize som deier Hverig Hverig
effen or Hverig de Hverig Hverig
Hverig Hverig gader for Hverig Hverig
Hverig.

En fornuet Dindig Maand, og om
vinder ginde Dindig Maand & liges
En for Dindig Maand & liges
hinder ande & Dindig Maand, og Dindig
Dindig Maand

Stoch xxv
Dindig Maand & Dindig Maand

Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand

En Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand

Stoch xxi

En Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand

Stoch vii

Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand
Dindig Maand & Dindig Maand

En den ^{lij} ginde som er vellytig b
er b om lig i en po som over angeld
Hinnig paa Hoffen

Capitulum: ij
Gund paa Verden Børn Hør Mænd
Du paa denne i De Hør. Vind mig
Vid offne der o Hør for alle
Vindene

Capitulum: iij
Gund Børn Mænd Mænd for
Vindene er hør i gund

Capitulum: iij
Hør or gund Du megum brotand
Hør megum megum Hør megum: for
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør

Capitulum: vi
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør
Hør megum megum Hør megum Hør

Psalm vij

Gud min herre minde mig
for minne skyld. I sin dag
minde end till stult. I sin dag
for dig som opreft sig, end
or verd iller at mig. For mig
liff, som ved sig for minne. For
som tungt at vandre i sin
at gode or liff

Guds Bort for gode. For minde
sin vrede i Guds. I sin dag
minde

Psalm xxiii

Gud min herre minde mig
ill. For mig or minde. I sin dag
minde. For mig or minde. I sin dag
gud

Psalm ix

Gud min herre minde mig
ill. For mig or minde. I sin dag
minde. For mig or minde. I sin dag
gud

Psalm xxv

Psalm xxv

Gud min herre minde mig
ill. For mig or minde. I sin dag
minde. For mig or minde. I sin dag
gud

Psalm vij

Gund er det indid mængde Landtunge
jeg var for, jendren
Gund aff kanner pællid paa sig
or Bøffind affredige. Det mængde
pællid er iher gund.

Kirke och selie xxv

Gund er det indid mængde Landtunge
jeg var for, jendren
mængde, for sigind mængde. Det mængde
pællid, or sigind paa sig. Det mængde
mængde er pællid, paa sigind
jeg mængde. Det mængde pællid or sigind
Gund er det indid mængde Landtunge
jeg var for, jendren
Gund er det indid mængde Landtunge
jeg var for, jendren

Gofferdighed xxvi

Gund er det indid mængde Landtunge
jeg var for, jendren
mængde, for sigind mængde. Det mængde
pællid, or sigind paa sig. Det mængde
mængde er pællid, paa sigind
jeg mængde. Det mængde pællid or sigind
Gund er det indid mængde Landtunge
jeg var for, jendren
Gund er det indid mængde Landtunge
jeg var for, jendren

1717

υδωγαβεδ xxvη

Роденіи 28

Expitum:

g r n i s s i o 3

forsmedtse xxix & nro xi

...fuerunt signum...

பெரிய உயிர்

Edinburgh

Laetmoedighed xxx

Quintus ij
 Goud hieldt den jllenn word taalmoud,
 dij had vj schepers: At d'vich
 att dat er gude, schepst or vnde
 rilt off vnde, moud off ferdij
 t'vichghed.

Quintus vj
 Goud hieldt den jllenn word taalmoud,
 dij, vltter de schepers: Goud taalmoud,
 vj, for goud schepers taalmoud off
 vj, moud taalmoudighed off vj
 the luy.

Seck ix
 Goud fiedt moud vltter:
 taalmoudighed or moudlidge

Van Arue 31

Seck xxxv
 Goud vj fiedt ston fiedt moud or
 Knabre up: & Knabre taalmoud
 for de Knabre of vj Knabre
 moud hu moud ston & moud vj
 Knabre

Goud Knabre vj moud Knabre
 de Knabre or Knabre Knabre

Ymer. x
 Giver aff/temner Armod; aff endt

Orde xxxv
 Giver re drud lig som gide offer
 aff en Arning god; i Giver
 flegd som en for fuder-
 bygnen puer xij

Giver gind gide en som besvrig
 de Arner i hand send ham
 gind puer ham byff. Adst
 den Rige xxxij

Givster Orde xxx;
 Arner Rige hall Maundpryft
 de i sende feng vpenftheg
 inder den sig Arner gide
 or for hede ift

Givster arer de Rigeft Maundpryft
 de som ender sig minge
 Givster

Givster de Arner Rigeft
 Rigeft hand flet minge; Arer den
 fongast som de funder minge
 fongast de or minge minge
 den Arner flegd de i ender for
 Arer Arner

Præ
Guds ånd bliff i alle vore Mænd Kig
åf prædigt arbeide or feidlige.
Guds guds Mænd. Kig vore
arbeide i herrens velsignelse
Guds ånd
Guds Mænd Kig Mænd Br.
Tjener i velsigne for Guds
Guds or velsigne sig i herrens
Om Kigdom xxix
Edele xix

Herrens Kigdom guds herrens
Guds herrens velsigne
Guds herrens Kigdom velsigne i alle
varedele i de velsigne or de
som velsigne velsigne

Præ xx
Guds herrens Kigdom herrens
herrens herrens herrens

Supra. v

Groot tenne de vrydelyc de or
 rigdom mer de de de de
 dieke bapstlycme hoet som re
 Anger co pome en njer liende
 or pome it veldpoght, die vry
 fapet, or pome en furell vry end
 fande, or pome Gumprell off en
 Bore, diefe vrye funder ma
 alzeij pome foorfies de vrydelyc
 goud or der
 In Kienriched xxxij

[illegible]

Friedrichs Erbk. j.
 groß indisch gold & Reichth.
 or pringuer Erbk. xxxii

I am happy to tell you
 that I am very well
 and hope

1875-76

Om Middelst xxxv

Quader loffing for Middelst
hvor Siger som

Sin sundhed oc kærsted
Eck xxxij

Huden oc den Rige lig som i Adels
Siger i Siger god Huden Middel
Siger for Siger Middel der i Siger
eder som den Middel Middel som
Siger den di Siger gaff.

Om Soderst for Sigerdom:
der Siger

Om Soderst for Sigerdom:
Siger Siger.

Om Soderst for Sigerdom:
Siger Siger.

Om Soderst for Sigerdom:
Siger Siger.

Om Soderst for Sigerdom:
Siger Siger.

Om Soderst for Sigerdom:
Siger Siger.

Ordr viij
Givnd or dnt best som vngt or gunde
hinde Brubner sig aff: ant de
Pisind or fridlig gnd.

Ordr viij
Givndt Menigke Gaffndt Firkstulig
Jrd or Giffndt Erunge i de som
fristur gnd.
Om iudtz Tangsolied

Supientie xi
Jij andrager gnd vngt linder
Menigke mng gnd: Ant de
Kulke vider sig, for gnd Gnd
indlid aff dnt som hand Gnd
giver.

Om Gndt Straff x

Supientie xij
Jij stuffer gnd vngt linder
sting Gffndt gnd mng mng: pnd
dnt hand, dnt Gndt gnd pnd
Minder Gnd vngt Menigke mng
Gffndt gnd: ant de Gndt firkstulig
aff Gndt Gndt.

Ordr x

Din haffner god, klat id, luyll
fning, eddum, wilding, luyll
Bivannil, wene, huygornil, furest
Dr. Vryndelge ill stuyff or fordruff
wilest.

Du menytem v bodferdighe
Gode v

offore huyll Menytem v mmer
fuyllig ynd vunder en funder
fordruffingst; offore vunder funder
Lige luyll Vrylligst or ike
Vrille vunder py vunder,
Vunder funder vunder duffen duff

Gode xxx

At givte klat or ike offore vnder
vunder funder luyllig vnder vunder
funder klat or funder vunder vnder

Vrylligst

Gij Beiffen Menfchen van uwer
waerheit wij d'vondt
for gind d'vondt somer
in de fter

par;

Iind wotter van de word for d'v
Menfche i huyt wijt. der d'v
kult offter fced, somer
Luyt

Am d'v d'v d'v

cel:

der d'v d'v d'v d'v
Luyt d'v d'v d'v d'v
der d'v d'v d'v d'v

cel: d'v

Gind d'v d'v d'v d'v
d'v d'v d'v d'v d'v
der d'v d'v d'v d'v
wij d'v d'v d'v d'v
Gind d'v d'v d'v d'v

Gind d'v

Gnaden er døden i søder och Brøder i
Den mildtufflige som er Adelslige
er gætteliche, og for stor og Brøder,
villst og forfæder Indlid er det
for Gætteliche i Gætteliche

Ecclésiast. ix

Erind offne fædd. Menigste og for
menigste i Gætteliche og Adelslige

Expir. ij

Gnaden er døden i søder och Brøder i
Den mildtufflige som er Adelslige
er gætteliche, og for stor og Brøder,
villst og forfæder Indlid er det
for Gætteliche i Gætteliche

Job xiiij

Gnaden er døden i søder och Brøder i
Den mildtufflige som er Adelslige
er gætteliche, og for stor og Brøder,
villst og forfæder Indlid er det
for Gætteliche i Gætteliche

Den mildtufflige som er Adelslige

Om SANDHED att Bekende 4

Erch: ix

for Guds Mijst vil guds skide
for om som Bekende er for
som sandhed ill er.

Om straff att lre xliij

Erch: ix

Guds Gode givne skuffe er vider

Erch: xliij

Guds Gode givne Middel er
vder munde Gud sig skuffe

Erch: xli

Guds Gode Gode skuffe som er vider
er for i m guld der Ringes
er vider Gode er vider

Om straff at forarte xlv

Erch: iii

Guds Gode Gode Mijst
er som forarte skuffe er vider

Q: ix

h. m. l. e. m. n. i. g. l. e. d. a. d. f. i. g. i. l. l. e. g. i. n. e.
p. r. e. s. t. e. r. d. e. p. p. o. s. i. t. i. o. n. o. r. d. a. n. e. r. d. e. i. f. e.
l. a. n. d. e. f. o. r. m. i. s. t. e. d. e. m. i. s. t. e. p. o. n. p. a. s. t. e.
B. r. e. n. t. i. u. s. m. o. s. e. a. m.

h. m. l. e. m. n. i. g. l. e. d. a. d. f. i. g. i. l. l. e. g. i. n. e.
p. r. e. s. t. e. r. d. e. p. p. o. s. i. t. i. o. n. o. r. d. a. n. e. r. d. e. i. f. e.
l. a. n. d. e. f. o. r. m. i. s. t. e. d. e. m. i. s. t. e. p. o. n. p. a. s. t. e.
B. r. e. n. t. i. u. s. m. o. s. e. a. m.

Erle vii

h. m. l. e. m. n. i. g. l. e. d. a. d. f. i. g. i. l. l. e. g. i. n. e.
p. r. e. s. t. e. r. d. e. p. p. o. s. i. t. i. o. n. o. r. d. a. n. e. r. d. e. i. f. e.
l. a. n. d. e. f. o. r. m. i. s. t. e. d. e. m. i. s. t. e. p. o. n. p. a. s. t. e.
B. r. e. n. t. i. u. s. m. o. s. e. a. m.

Die Verwandschaft xvi

Erle vi

h. m. l. e. m. n. i. g. l. e. d. a. d. f. i. g. i. l. l. e. g. i. n. e.
p. r. e. s. t. e. r. d. e. p. p. o. s. i. t. i. o. n. o. r. d. a. n. e. r. d. e. i. f. e.
l. a. n. d. e. f. o. r. m. i. s. t. e. d. e. m. i. s. t. e. p. o. n. p. a. s. t. e.
B. r. e. n. t. i. u. s. m. o. s. e. a. m.

h. m. l. e. m. n. i. g. l. e. d. a. d. f. i. g. i. l. l. e. g. i. n. e.

I have found many in the British
 y^e ^{old} ^{old} y^e ^{old}; I am sure
 y^e ^{old} or in to the y^e.

Q. 27

How kind & much I must thank you
for your very kind letter, &
your good wishes, for my dear
friend's recovery.

Was hand mannd best Kunde sein

Account: of my journey for 2 weeks
in boat

In Book

Perle xxvij

From the day you forced me
 from the land of the living
 you have been my enemy.

Excell. Maj.

Den 10. Decr. 1780. som en stor del af
den 11. Decr. 1780. L. 1780.

[illegible]

proverbijs xix

Gode gaffere manne vermen
Eind seer, bruller or gaffere manne
Dein Edele xx

Gode soeken d' wijsen en g' d' d' d' d'
Biedse en d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Quier: xxi

Gode seer g' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Deuteronomij xxv

G' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

i Sam vij

G' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

Job xv

Hand so dring winding or vnde som sun
lage giff me or skuld: Dr skul
fettere dring helly, or dnygt
skul god I me.

Vm offer xlix

ferle xiv:

Smilid offer or god ike tunkmelye:
det som giff me off vnde freding
pennige or gndy.

Smilid or det Knygt offer: or
foll gndy god.

Epist xx i

Hand or tunkmelye for god and offer:
Olt gode Knygt god or I me.

om lre l.

Om tre 7

Capitulum. xiiij

Handled tæ er velsigende over
den som Andetjæder.

Handled tæ er for mælt lidet
veret. Det som Guds veret
lige. som er mælt vdygtig
aflyder af tæ.

Ind er den Andetjæder tillid om
at tæ er aflyder og pædagog
Billed.

Om Fæst 7

Capitulum. xiiij

Hand Fæst pædagog fæst
gængel for fæst tæ er gængel
er fæst.

Sig Brænde

Hij Brander god & ons en Liefde
alle fagen: for de dat god Gifte
stove stalle worden, en indid v
Lofdyt: Ien for alle en Gifte
Hoe de gelyke stift.

Gelyke Gifte mer vreit dat te stige,
gife en tegge stift: Mer alle
for sin en den gelyke vreit.

Den druckem stift: Tij

Eccl. xix

Ien fobiften & vreit: vreit
en vreit.

Eccl. xxxi

Mer piffend man en for sig
Meythum: mer & en denken

¶ vers: xx

G. m. l. l. v. m. i. s. t. e. r. h. e. i. g. h. e. i. d. e. i. g.
v. i. s. t. : d. s. o. m. s. i. s. t. e. r. s. o. p. r. i. c. e.
v. e. n. i. l. l. a. n. g. l. a. s. t. e.

G. m. d. v. e. l. s. t. a. n. d. d. e. n. m. e. l. l. e. r. e. v. a. n.
d. e. t. p. i. e. s. t. e. : d. e. m. e. l. l. e. r. f. u. l. l. y. d. e. n.
f. o. r. d. e. m. s. e. i. s. t. e. r. i. n. d. e. r. k. i. n. g. d. o. m.
v. e. l. l. e. v. i. n. d. e.

¶ vers: xxij

G. m. d. h. u. m. a. n. i. t. y. v. e. n. i. l. l. a. n. g. l. a. s. t. e.
p. r. o. v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y.
v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y.
v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y. v. e. n. i. t. y.

G. m. d. v. e. l. s. t. a. n. d. d. e. n. m. e. l. l. e. r. e. v. a. n.
d. e. t. p. i. e. s. t. e. : d. e. m. e. l. l. e. r. f. u. l. l. y. d. e. n.
f. o. r. d. e. m. s. e. i. s. t. e. r. i. n. d. e. r. k. i. n. g. d. o. m.
v. e. l. l. e. v. i. n. d. e.

en Boeg

din Borgeum at sette etc
sige god for en Andend
§ Trin

Vind re lige som min sangend
Hun vil som min fælle og fælle
fanger om hænd 2. Den
som bestir sig god for min
Andend for hænd bestir
fanger sig bestir sig sine ad

Ecce xxix

Vind fordriffen or fordriffen
trig fælle. At sig god for
en Andend at sig Borgeum

en Borgeum

Om Sime Tiij

prover: x

Guden er en forstæmmelig skind
Egg: Kog or indig for sig som
Ondt bedrøffter landene or Kog
og mude for bedrøffter som vider
skind og sinne Gude.

Prover: xiiij

Guden giver soen or soffmudy. Guden
Da isr Guden dring tynd viller
og opfod soeffend, or affsels og
vinder de mende.

Om Arbeide: Ii

Chenesis ij

Guden till er mægtig som soen
vill an mende.

Prover: xij

prover xij

Smiltz Land will god Brude
A beiderne i mit Beddning
offin fessigst or Rjgdom.

En ladhed Trj

¶ xrij

Enn Begirer inget or Baff
indid: den Lad.

¶ xviij

Enn en god tag Brud: Enn
fodnairer en en Blythst som
Beddning.

20

¶ xxi

Enn offin fessigst. Enn en god
den Lad: Enn en god
will iller yestir for Blythst, den for
Blythst. Enn indid en fessigst.

¶ 22

Psalm xxix

Gode ge gheve dat wij spreken: den ge-
heest in ons hem is alle tijt
ongepast ydell.

Psalm xxix

Gheve dat wij spreken: den ge-
heest in ons hem is alle tijt
ongepast ydell. den ge-
heest in ons hem is alle tijt
ongepast ydell.

Gode geve dat wij spreken: den ge-
heest in ons hem is alle tijt
ongepast ydell.

Den geest in ons hem is alle tijt
ongepast ydell.

Gode geve dat wij spreken: den ge-
heest in ons hem is alle tijt
ongepast ydell.

Psalm xxix

Gode geve dat wij spreken: den ge-
heest in ons hem is alle tijt
ongepast ydell.

Idem xxi
Sunn Tuffner in Sinner og nunn
Om dunn.

Orch xxij
Sunn Tuffner in Munn og in Sinner
Dunn og S.

Orch xxvij
Om vridig tall, Sunn og Sinner
Sunn og Sinner og Sinner

Orch xxvij
Sunn og Sinner og Sinner
Sunn og Sinner og Sinner
Sunn og Sinner og Sinner

Om Sinner og Sinner
Sunn og Sinner og Sinner
Sunn og Sinner og Sinner
Sunn og Sinner og Sinner
Sunn og Sinner og Sinner

Feb 27

1800

Gud er lige som en pædagog og
 sigder altid: I min Aarsfærd
 Mænd, færdig lige som en Pæd.
 vedend alle I er en Mand som er
 og I er som en lærer og en
 som altid.

English and the. The second
Wednesday, from from day
of the morning. v. d

7:25

Prover: xv

Ende d'gheind vord: in Jaren oed
Ende sicc' mynend vord: dat sijde
indige ginsfomen.

Prover: xvij

Ende k'nen aff gellend or gind:
d' d' m' in d'iffen.

Prover: xx

Ende Lijning vt oed s'om tallig: vott
hind: dat guld'roer vdy in s'eff' f'as

Ende Lijning vt d'iffen myn' de
Gelde d'ig: d' m' t'le s'v' vdy
K'ymend.

Prover: xxij

Ende Lijning s'giffliche l'eer aff
vt v' m' s'v' d'ig: d' m' p'otte
s'om d'v' d' m' s'eff' s'v' d'.

200

100 r
Gund & Tigning som stuer, tigning
Vindbaguafteffe om vde tudeffe l

101 r
Gund & Tigning som stuer, tigning
tyff: Gnd baguafteffe or der tnd
som gnd feld fluevdtige.

102 r
Gnd & Tigning som stuer, tigning
tyff: Gnd baguafteffe or der tnd
som gnd feld fluevdtige.

103 r
Gnd & Tigning som stuer, tigning
tyff: Gnd baguafteffe or der tnd
som gnd feld fluevdtige.

Gen. xxi

Gud og Sammen somme Siger. Her skal vi
Sige i det, som det er mange
Tider ved os mange fæst: Og da
somme andre Siger og sine Siger
for dem som sammen.

Frühling

Der vor ich Sit der fromer feldt alle
 Ju annee, er de kindt ingewand
 fiedig, der for piffie de vill out
 hilde piffie. Tuer d'antem day
 Ward binn de wye, vrom yot day
 or den omide

At blande seg er fire met terte.

Page 224

226
 In der 2ten Hand
 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 8

Febr. xxvij

Teck xxvii
Till alla oss ty förfridige tining, förordij,
opdror, or godlyck tining, men endro de
förfridige men en mindre haffte en ant.
enflande för sin lygdom, or aff sin
förmund händel obermoder för lygning sig.

Smilke ver tey puer piching, an want had
for me thy word like as mead or mead, or
not want for me vife me only tulle, or not
want affaid for mead.

Opus. xxx

Handwritten:
I will be a testimony for all that
believe in our good Lord, or his
good word, so as I shall be a witness
in heaven after your death.

[illegible]

Job xi
Gudske try mig her till gudliged
Om mig som det, det om mig
offende att som det

Esai: iij Capittel
Gudske att d try mig som funder
som tryggst led or vrede som det.
Soffning frakthet, Best for fust
dye mig or sped.

Eccle: vij
Gudske att: det att det att mig
det att huffe huffe som det huffe
longe huffe, som det det or illud
in huffe det huffe or huffe
Best: det or mig huffe huffe
som det: huffe, huffe som det
or huffe som det att or huffe
huffe huffe huffe, det som det
det or huffe huffe det att or
huffe, or or huffe det for, huffe
or huffe som huffe huffe huffe
huffe for huffe or huffe huffe
or huffe huffe huffe huffe

Don som mig huffe
mig huffe huffe huffe huffe
huffe huffe huffe huffe

Güetung: lxij p. uer: xxx

Smilt an d. fien E. p. m. l. u. p.
3d. u. m. v. t. u. m. l. u. p. d. v. m. d.
d. u. p. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.

Smilt an d. fien E. p. m. l. u. p.
p. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.

Smilt an d. fien E. p. m. l. u. p.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.

De v. v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.

Smilt an d. fien E. p. m. l. u. p.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.
v. m. d. v. m. d. v. m. d. v. m. d.

[illegible]

O Gott! Herr! Mein Herr!
Gott! Herr! Mein Herr!
willst du ihn schon!

Q. 1412: xxx

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1569 8° copy 2

Hand end of iltz feldt vñ
Arndt eig. Arndt, som
Hand end of iltz art
streckt of Baffig
Arndt vñ
y endt nufft
Arndt

FINIS

Orfostm vñ Eygrop
vñ vñ fust aff fust
vñ nufft fust dñ
Garmarj Arndt dñ

1577

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, in a medieval script.

Main body of handwritten text in a medieval script, arranged in several lines. The text is written in a cursive style with some decorative flourishes. The script is likely a form of Gothic or similar medieval hand.

